ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

LANGUAGE ATTITUDES OF THAIS TOWARD FOREIGN WORKERS SPEAKING THAI IN MYANMAR ACCENT, LAO ACCENT AND CAMBODIA ACCENT

สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

LANGUAGE ATTITUDES OF THAIS TOWARD FOREIGN WORKERS SPEAKING THAI IN MYANMAR ACCENT, LAO ACCENT AND CAMBODIA ACCENT

SUPAKCHANUN CHOEIPOUNG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of MASTER OF ARTS

(Linguistics)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

ของ

สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์ไทย)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัลวิไล จรูญโรจน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เรืองจรูญ)

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา
ผู้วิจัย	สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์ไทย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา ผู้พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ที่เป็นแรงงานต่างชาติตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด และตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย ผลการศึกษาพบว่าคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาในระดับ “มาก” และมีทัศนคติที่ดีในระดับ “ปานกลาง” ต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา สำเนียงลาว และสำเนียงกัมพูชา นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีในระดับ “ปานกลาง” ต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติในระดับเดียวกันทั้ง 3 สัญชาติ หากพิจารณาตามคุณลักษณะจะเห็นได้ว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” มากที่สุด และมีทัศนคติที่ดีในระดับน้อย มิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “รสนิยม” “ฐานะดี” และ มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” และ “ความคิดสร้างสรรค์”

คำสำคัญ : ทัศนคติ,ภาษาไทยมาตรฐาน,แรงงานต่างชาติ

Title	LANGUAGE ATTITUDES OF THAIS TOWARD FOREIGN WORKERS SPEAKING THAI IN MYANMAR ACCENT, LAO ACCENT AND CAMBODIA ACCENT
Author	SUPAKCHANUN CHOEIPOUNG
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Nuntana Wongthai

This research aims to study and compare the attitudes of Thais toward the standard Thai accent and foreign workers speaking Thai with a Myanmar accent, Lao accent and a Cambodian accent according to the variables of the gender and race factors of the speakers and according to the variables of the gender factors and educational levels of Thai people. The results of the overall study revealed that Thais had a more positive attitudes towards the standard Thai accent as spoken by native speakers rather than a Thai speaking voice with a foreign accent. The samples had a high level of favorable attitudes toward the standard Thai accent spoken by native speakers. They had a moderate attitude toward a Thai speaking voice with a foreign accent, such as Myanmar, Lao and Cambodian. It also showed that the samples had a moderately favorable attitude towards the foreign accents of these three nationalities in the same level. Considering the characteristics, it can be shown that Thai people have the most positive attitude towards foreign speakers in the dimension of social attractiveness or the “sincerity” trait. They also had a less positive attitude in the dimension of superiority, “tasteful” and “wealthy” traits, and the dimension of dynamism, “creative” and “enthusiastic” traits.

Keyword : attitude, standard Thai accent, foreign workers

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีโดยความช่วยเหลือและแนะนำเป็นอย่างดีของ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์ไทย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจสอบ ปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์และกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาท ความรู้ในแขนงต่าง ๆ เป็นอย่างดีเสมอมาให้กับผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงคุณของบิดามารดาและครูบาอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้ให้คำแนะนำและการสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์กับผู้วิจัยเสมอมา

สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญรูปภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

ภูมิหลัง 1

คำถามงานวิจัย 2

ความมุ่งหมายของการวิจัย 3

ขอบเขตของการวิจัย 3

นิยามคำศัพท์เฉพาะ 3

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5

1. ทัศนคติ 5

2. ทัศนคติต่อภาษา 6

3. ทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติ 28

4. การคิดแบบเหมารวม (Stereotype) และคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism) 31

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย 39

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 39

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 40

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 42

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล 42

บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย 44

1. ภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา 45

2. ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 52

3.ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย 58

4. ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนไทย 66

5.ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 76

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 88

สรุปผลการวิจัย 88

อภิปรายผล 97

ข้อเสนอแนะ 106

บรรณานุกรม 108

ประวัติผู้เขียน 113

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย 39

ตาราง 2 คุณลักษณะของผู้พูดที่ปรากฏในแบบประเมินทัศนคติ 41

ตาราง 3 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา 45

ตาราง 4 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แบ่งตามคุณลักษณะ 46

ตาราง 5 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงลาว แบ่งตามคุณลักษณะ 47

ตาราง 6 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา แบ่งตามคุณลักษณะ 48

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ 49

ตาราง 8 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 52

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยที่มีต่อสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 53

ตาราง 10 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย 58

ตาราง 11 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา 59

ตาราง 12 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว 60

ตาราง 13 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา 61

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษาแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย 62

ตาราง 15 ภาพทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ 67

ตาราง 16 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา 68

ตาราง 17 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว 69

ตาราง 18 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา 70

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ 71

ตาราง 20 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ 77

ตาราง 21 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย 78

ตาราง 22 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย 79

ตาราง 23 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....80

ตาราง 24 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....81

ตาราง 25 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....83

ตาราง 26 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....84

ตาราง 27 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....85

ตาราง 28 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย.....86

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 มาตรประเมินค่าแบบ 7 ระดับ..... 14

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยตั้งอยู่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีการตั้งถิ่นฐานของชนชาติต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วภูมิภาค เช่น ชาวไทย ชาวเมียนมา ชาวลาว และชาวกัมพูชา เมื่อมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น นำไปสู่การขยายตัวของวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ (Ethnicity) คือ กลุ่มคนที่มีจุดกำเนิดของบรรพบุรุษร่วมกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นแบบแผนเดียวกัน รวมถึงมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เชื้อชาติและสัญชาติสอดคล้องกัน สำหรับผู้คนที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน มักมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือดและทางวัฒนธรรมพร้อม ๆ กันไป โดยเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์ และในขณะเดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น. 157)

ภาษาถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่แสดงถึงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคน เมื่อกลุ่มชาติพันธุ์ขยายตัวมาอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ย่อมต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนที่มีความแตกต่างทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภาษาจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างบุคคล ความแตกต่างของภาษาเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างทางชาติพันธุ์ สังคม วัฒนธรรม และความเชื่อของกลุ่มคนในแต่ละพื้นที่ นำไปสู่การเกิดทัศนคติที่มีต่อกลุ่มคนแบบเหมารวม การคิดแบบเหมารวม (stereotype) คือ อิทธิพลต่อการรับรู้ทางสังคมของคน เนื่องจากบุคคลมักจะมีการใช้ภาพในความคิดหรือการใช้ลักษณะร่วมของกลุ่ม หรือที่เรียกว่าลักษณะร่วมหรือภาพในความคิด เป็นแนวทางในการตัดสินว่าบุคคลนั้นมีลักษณะเช่นไร (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2553 อ้างถึงใน นิรมล กลัดสมบูรณ์. 2557) การคิดแบบเหมารวมนำไปสู่การเกิดทัศนคติต่อตัวบุคคลหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดทัศนคติทั้งในด้านบวกและด้านลบ

ความแตกต่างของภาษาส่งผลต่อทัศนคติที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสาร อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532) (อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. 2558) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทัศนคติต่อภาษา” ว่า ค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะความถูกต้อง และความบริสุทธิ์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น การลงความเห็นว่าภาษาหนึ่งต่ำต้อยกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทัศนคติต่อภาษาเป็นเรื่องของสังคม เพราะหากพิจารณาตามความเป็นจริงแล้ว โครงสร้างและลักษณะทางภาษาไม่สามารถตัดสินได้ว่าภาษาหนึ่งสูง หรือไพเราะกว่าอีกภาษาหนึ่ง เพราะทุกภาษาต่างก็มีโครงสร้างและคุณสมบัติในตัวเอง การที่คนคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำก็เนื่องจากใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็น

หลัก ด้วยเหตุนี้ลักษณะภาษาที่คนชั้นล่างใช้จึงถูกมองว่าเป็นภาษาที่ต่ำต้อย ในขณะที่ลักษณะภาษาที่ชนชั้นสูงในสังคมใช้ จะเป็นที่ยอมรับว่าเป็นภาษาที่มีแบบแผนและเหมาะสม

ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีการหลั่งไหลของแรงงานต่างชาติที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ในส่วนของประเทศไทย มีแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต จากสถิติจำนวนคนต่างด้าวในกลุ่มประเทศอาเซียนที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทย ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,176,501 คน โดย 3 ลำดับแรกของแรงงานต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทย ได้แก่ เมียนมา กัมพูชา และลาว ตามลำดับ (สำนักงานบริหารแรงงานต่างชาติ. 2564) และงานวิจัยของยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ (2561) แสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่นายจ้างมีต่อแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติ ดังกล่าว โดยนายจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานข้ามชาติ เนื่องจากขาดแคลนแรงงานระดับล่าง จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานข้ามชาติมาทดแทนแรงงานไทย ในขณะที่แรงงานไทยส่วนหนึ่งมีทัศนคติด้านลบต่อแรงงานข้ามชาติ โดยมองว่าแรงงานข้ามชาติมาจากชนชาติที่ด้อยกว่าตน ในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักติดสำเนียงหรือลักษณะการออกเสียงบางอย่างที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ของตนเองมาใช้ในการออกเสียง ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้ฟังรู้ว่าผู้พูดไม่ใช่เจ้าของภาษา ผู้วิจัยสังเกตว่า แรงงานต่างชาติก็เช่นกัน เมื่อได้ยินการพูดของแรงงานต่างชาติที่ใช้ภาษาไทยจะทำให้รู้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษา เมื่อพิจารณาร่วมกับงานวิจัยของของยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ (2561) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาวและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยที่แรงงานต่างชาติใช้นั้นแตกต่างจากทัศนคติที่คนไทยมีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาหรือไม่ ผลการศึกษาที่ได้สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ชาวเมียนมา ชาวลาว และชาวกัมพูชา และเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน

คำถามงานวิจัย

1. คนไทยมีทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว ภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา และมีทัศนคติต่อคนไทยที่เป็นเจ้าของภาษาอย่างไร

2. ปัจจัยทางสังคม ด้านเพศ เชื้อชาติของแรงงานต่างชาติ และปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยมีผลต่อทัศนคติของคนไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว ภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา และคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นเจ้าของภาษาหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

2. เพื่อศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่เป็นแรงงานต่างชาติตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

3. เพื่อศึกษาทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นคนเชื้อชาติไทย จำนวน 100 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 50 คน เพศหญิง 50 คน และแบ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ตามระดับการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีขึ้นไป

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ค่านิยมหรือความคิดเกี่ยวกับฐานะ สถานภาพทางสังคม และความถูกต้องของภาษาใดภาษาหนึ่ง รวมถึงทัศนคติหรือความคิดเห็นต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ ด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2532)

2. การศึกษาทัศนคติทางอ้อม หมายถึง การศึกษาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้วิธีแบบตรงไปตรงมา หรือสัมภาษณ์แบบตรง ๆ แต่จะใช้เทคนิคที่ทำให้ผู้บอกภาษาไม่รู้ตัวว่ากำลังให้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา โดยมีกลวิธีในการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมปกปิดความรู้สึก จึงทำให้ผู้วิจัยได้ทัศนคติต่อภาษาอย่างแท้จริงจากผู้บอกภาษา

3. เทคนิคพรางเสียงคู่ หมายถึง การให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงจากแรงงานเมียนมา แรงงานกัมพูชา แรงงานลาว และคนไทย โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นหน้าเจ้าของเสียง และให้กลุ่มตัวอย่างประเมินจากเสียงที่ได้ยินว่าผู้พูดจะมีคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างไร โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณลักษณะดังกล่าวตามมาตรการประเมิน (rating scale)

4. แรงงานต่างชาติ หมายถึง บุคคลที่ย้ายถิ่นจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง เพื่อที่จะไปทำงาน มากกว่าที่จะไปใช้จ่ายเงินของตนเอง และรวมถึงบุคคลใด ๆ ที่โดยปกติแล้วได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้อพยพเพื่อทำงาน

5. เชื้อชาติ หมายถึง ผู้ร่วมเผ่าพันธุ์เดียวกัน มีลักษณะทางกายภาพเหมือนหรือคล้ายกัน

6. แบบตายตัว (stereotype) หมายถึง รูปแบบของภาษาที่คนส่วนใหญ่ยึดถือว่าเป็นภาษาที่ใช้จริงของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคม เช่น ยึดถือว่าผู้ชายต้องใช้รูปแบบนี้ ผู้หญิงต้องใช้ภาษารูปแบบนั้น ซึ่งแบบตายตัวทำให้ตัวละครสามารถเล่นละครเลียนแบบการพูดแบบใดก็ได้ ตัวอย่างเช่น ตัวละครที่เล่นบทคนไทยเชื้อสายจีนเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในสังคมไทย คือ ออกเสียงต้นพยางค์ [d] เป็น [l], [r] เป็น [l] และออกเสียงพยางค์ท้าย [n] เป็น [ŋ] และ [t] เป็น [k] เป็นต้น จึงสามารถเลียนแบบการพูดได้เหมือนภาษาย่อยของคนไทยเชื้อสายจีนจริง ๆ นอกจากแบบตายตัวการพูดแบบจีนแล้ว ยังมีตัวอย่างแบบตายตัวอื่น ๆ เช่น การพูดแบบอีสาน การพูดแบบกระเหรี่ยงหรือเมียนมา การพูดแบบฝรั่ง (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2553)

7. สำเนียง หมายถึง วิธีการออกเสียงที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ท้องที่ หรือชาติหนึ่ง ๆ สำเนียงอาจผูกพันกับถิ่นที่อยู่ของผู้พูด (สำเนียงภูมิภาคหรือภูมิศาสตร์) สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ชาติพันธุ์ วรรณะหรือชนชั้นทางสังคม (สำเนียงทางสังคม) หรืออิทธิพลจากภาษาแม่ของพวกเขา (สำเนียงต่างประเทศ)

8. กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) หมายถึง กลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศ หรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยคำว่า LGBTQ ย่อมาจาก

L - Lesbian กลุ่มผู้หญิงรักผู้หญิง

G - Gay กลุ่มชายรักชาย

B - Bisexual หรือกลุ่มที่รักได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

T - Transgender คือกลุ่มคนข้ามเพศ จากเพศชายเป็นเพศหญิง หรือเพศหญิงเป็นเพศชาย

Q - Queer คือ กลุ่มคนที่พึงพอใจต่อเพศใดเพศหนึ่ง โดยไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศ และความรัก

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทัศนคติ
2. ทัศนคติต่อภาษา
3. ทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติ
4. การคิดแบบเหมารวม (Stereotype) และคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism)

1. ทัศนคติ

ทัศนคติ หมายถึง ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนแนวโน้มในการประเมินคุณค่าและการแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งของ บุคคล แนวคิด เหตุการณ์ หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทัศนคติมีอิทธิพลต่อการเรียนภาษา การเลือกภาษา การธำรงภาษา และการเลือนภาษา (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2553, น. 25)

Allport (Allport. 1935 อ้างถึงใน Garrett. 2010) ชี้ให้เห็นว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เราเรียนรู้มากกว่าที่จะเป็นไปตามธรรมชาติ Sherif (Sherif. 1967, p. 2 อ้างถึงใน Garrett. 2010) กล่าวว่าเมื่อเราพูดถึงทัศนคติเรากำลังพูดถึงสิ่งที่คนได้เรียนรู้ในกระบวนการของการเป็นสมาชิกในสังคม กล่าวคือ ทัศนคติเกิดขึ้นจากกระบวนการการขัดเกลาทางสังคมของมนุษย์

Garrett (Garrett. 2010, p. 23) กล่าวว่าทัศนคติเป็นภาพสร้างทางจิต (mental construct) เป็นสิ่งที่ยากจะนิยาม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ องค์ประกอบด้านปริชาน องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบด้านปริชาน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความเชื่อเกี่ยวกับโลกและความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ เช่น การตัดสินวิธภาษามาตรฐานมักจะสัมพันธ์กับอาชีพที่มีสถานภาพสูง ประการที่สององค์ประกอบด้านความรู้สึก ทัศนคติมักสัมพันธ์กับความชอบและความไม่ชอบสิ่งต่าง ๆ เช่น เราเพียงแค่เรารู้สึกไม่ชอบอะไรบางอย่าง หรือจริง ๆแล้วรู้สึกเกลียดสิ่งนั้น องค์ประกอบที่สามองค์ประกอบด้านพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการกระทำบางอย่างซึ่งสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านปริชานและด้านความรู้สึก ยกตัวอย่าง เช่น หากเราต้องการศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาสเปน องค์ประกอบด้านปริชานจะเกี่ยวข้องกับการกล่าวถึงว่า ผู้เรียนเชื่อว่าการเรียนภาษาสเปน

จะให้เข้าใจวัฒนธรรมสเปนลึกซึ้งยิ่งขึ้น องค์ประกอบด้านความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการที่ผู้เรียนรู้สึกตื่นตัวที่จะสามารถอ่านวรรณกรรมที่เขียนเป็นภาษาสเปนได้ ส่วนองค์ประกอบด้านพฤติกรรมจะเป็นการที่ผู้เรียนเก็บเงินเพื่อลงทะเบียนเรียนภาษาสเปน

Garrett (Garrett. 2010, pp. 31-34) ได้กล่าวถึงคำที่เกี่ยวข้องกับคำว่าทัศนคติ และมักใช้แทนที่กันได้ ได้แก่ คำว่า นิสัย (habits) ซึ่งมีความเหมือนกับทัศนคติตรงที่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และมีความคงทนถาวร แต่คำนี้แตกต่างจากทัศนคติตรงที่จะถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำ (behavioural routines) คำว่า ค่านิยม (values) ซึ่งมีลักษณะทั่วไป (general) และเป็นสากลมากกว่าทัศนคติ คำว่า ความเชื่อ (beliefs) เป็นคำที่ถูกกล่าวถึงว่ามีความสัมพันธ์กับคำว่าทัศนคติในแง่ขององค์ประกอบด้านปริชาน แต่ไม่มีความเกี่ยวข้องด้านองค์ประกอบความรู้สึก คำว่าความคิดเห็น (opinions) มักเป็นคำที่ใช้สลับกันกับคำว่าทัศนคติในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ดี Baker (Baker. 1992 อ้างถึงใน Garratt. 2010, p. 32) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นสิ่งที่แสดงออกผ่านคำพูดได้ ในขณะที่ทัศนคติอาจจะไม่ชัดเจน ซึ่งสามารถแสดงออกได้ทั้งคำพูด และสิ่งที่ไม่ใช่คำพูด กล่าวคือ การที่คน ๆ หนึ่ง แสดงความคิดเห็นออกมาไม่ได้หมายความว่าจะสะท้อนทัศนคติของคนผู้นั้น

2. ทัศนคติต่อภาษา

ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่ผู้ใช้ภาษามีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง มีทั้งด้านบวกและด้านลบซึ่งมีผลต่อการเรียนและการใช้ภาษา กล่าวคือ ถ้าผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อภาษาก็จะศึกษาได้เร็ว รู้สึกว่าภาษาไม่ยากและเห็นคุณค่าของภาษา เช่น เข้าใจว่าภาษาช่วยยกสถานภาพทางสังคมได้ นอกจากนี้ทัศนคติต่อภาษายังมีผลกับความเข้าใจชนชาติที่ใช้ภาษา นั้น ๆ ด้วย การวัดทัศนคติต่อภาษาสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน การวางแผนพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง และการวางนโยบายภาษา (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2553, น. 236)

Meyerhoff (Meyerhoff. 2019, p. 63) กล่าวว่า ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง การศึกษาสิ่งที่ผู้คนคิดเกี่ยวกับวิธภาษาต่าง ๆ (Linguistic varieties) และความคิดเกี่ยวกับวิธภาษาต่าง ๆ เหล่านั้นสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อผู้ใช้ภาษาอย่างไร

สรุปได้ว่าทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ความคิด ความคิดเห็น หรือความรู้สึก ที่กลุ่มคนมีต่อภาษาใดภาษาหนึ่งทั้งด้านบวก เช่น ความรู้สึกชอบ พึงพอใจ และด้านลบ เช่น ความรู้สึกไม่ชอบ หรือไม่พึงพอใจต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง

ในการศึกษาทัศนคติต่อภาษา พบว่ามีการศึกษาสำเนียงที่แตกต่างกันของผู้พูด และการประเมินค่าของผู้ฟังจากสำเนียงที่แตกต่างกันนั้น เช่น Bayard และคณะ (Bayard et al., 2011 อ้างถึงใน Garrett. 2007) ศึกษาภาษาอังกฤษสำเนียงต่าง ๆ พบว่าภาษาอังกฤษสำเนียงอาร์พีหรือสำเนียงมาตรฐานแบบอังกฤษ (Received Pronunciation) ถูกตัดสินว่าเป็นสำเนียงที่มีศักดิ์ศรี นอกเหนือจากการศึกษาสำเนียงแล้ว Bradac และคณะ (Bradac, et al. 1988 อ้างถึงใน Garrett. 2007) พบว่า การที่ผู้พูดใช้ความหลากหลายของคำศัพท์ในระดับต่ำสัมพันธ์กับการตัดสินว่าผู้พูดมีสถานะทางสังคม และความสามารถระดับต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าการพูดเร็วขึ้นนั้นสัมพันธ์กับการตัดสินว่าผู้พูดมีความสามารถที่เพิ่มขึ้น (Street, et al. 1984 อ้างถึงใน Garrett. 2007) วัจนลีลา (speech style) ก็ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ฟังเช่นกัน

นอกจากนี้เชื้อชาติและชนชั้นทางสังคมยังเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการประเมินทัศนคติโดยผู้พูด ตัวอย่างเช่น ผู้พูดผิวดำจะได้รับการประเมินต่ำกว่าผู้พูดผิวขาว ซึ่งงานวิจัยการสื่อสารด้านสุขภาพได้รวบรวมงานเกี่ยวกับคุณลักษณะของเสียงพูดในการสนทนาระหว่างผู้ป่วยและแพทย์ ตัวอย่างเช่น การศึกษาของ Fielding และ Evered (Fielding and Evered. 1980 อ้างถึงใน Garrett. 2007) พบว่าสำเนียงของผู้ป่วยส่งผลต่อวิธีการวินิจฉัยของแพทย์ผู้รักษาได้ ผู้ป่วยที่มีสำเนียงชนชั้นกลางมีแนวโน้มที่จะได้รับการวินิจฉัยโรคด้วยคำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์มากกว่าผู้ป่วยที่มีสำเนียงของชนชั้นล่าง เมื่อพูดถึงอาการชนิดเดียวกัน

2.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาทัศนคติต่อภาษามี 3 วิธี คือ การสังเกต การศึกษาทัศนคติทางตรง และการศึกษาทัศนคติทางอ้อม (Garrett, 2010; Holmes, 2013)

2.1.1 การสังเกต

การศึกษาตามแนวทางแรกเป็นการศึกษาเชิงชาติพันธุ์ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลสาธารณะต่าง ๆ เช่น เอกสารต่าง ๆ ของรัฐ หรือนโยบายการศึกษา โฆษณาต่าง ๆ นวนิยาย รายการโทรทัศน์ การ์ตูน และหนังสือ อย่างไรก็ตามการศึกษาตามแนวทางนี้มักจะไม่ได้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา แต่จะได้คำตอบเชิงลึกเกี่ยวกับเบื้องหลังหรือสาเหตุทางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองที่มีผลต่อทัศนคติ

2.1.2 การศึกษาทัศนคติทางตรง

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยแนวคิดนี้ เป็นการถามผู้ให้ข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับทัศนคติของตนเกี่ยวกับภาษาที่ต้องการศึกษา ส่วนใหญ่ใช้ในการสำรวจข้อมูลขนาดใหญ่ (large-scale surveys) เช่น ทัศนคติต่อการเรียนภาษาที่สอง Agheyisi และ Fishman (Agheyisi and Fishman. 1970 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. 2556) ได้กล่าวว่า การศึกษา

ทัศนคติแบบทางตรงเป็นการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาโดยการเก็บข้อมูลจากลุ่มตัวอย่างแบบตรงไปตรงมา โดยวิธีการตอบแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ ซึ่งในแบบสอบถามดังกล่าวจะให้คำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

อย่างไรก็ดีนักวิจัยมักจะต้องระวังเรื่องอคติในคำตอบ (response biases) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความมีอคติแบบคล้อยตาม (acquiescence bias) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างอาจจะให้คำตอบที่ตนคิดว่าเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องการ โดยมีแนวโน้มจะเห็นด้วยกับทุกคำถามที่นักวิจัยถาม และให้คำตอบที่เป็นการตอบตามความปรารถนาของสังคม (socially desirable responses) ซึ่งเป็นการที่ผู้ร่วมการวิจัยจะตอบคำถามในลักษณะที่คนอื่นมองว่าดี กล่าวคือให้ทัศนคติที่ตนคิดว่าต้องเป็นแบบนั้นมากกว่าทัศนคติที่ตนมีจริง ๆ (นันทนา วงษ์ไทย. 2562)

ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติทางตรง ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ และงานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวต่างประเทศ

2.1.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ

งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ พบการศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อภาษาต่าง ๆ ได้แก่ “ทัศนคติทางภาษาของนักศึกษาไทย (หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) ที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษในหมู่คนไทย” (กมลวรรณ ชมวงษ์. 2546) “กลวิธีการเรียนและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอเมืองจังหวัดยะลา” (สุพัตรา สมนึก. 2550) “ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน” (ยูทากะ โทมิโอกะ. 2552) และ “ทัศนคติทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทที่มีต่อภาษาของตัวเอง” (สุพัตรา จิรนันทนาภรณ์. 2554)

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางภาษาของนักศึกษาไทย (หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) ที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษในหมู่คนไทย” (กมลวรรณ ชมวงษ์. 2546) กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 225 คน ประกอบด้วยนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ในสาขาวิชาเอกอังกฤษ - อเมริกัน ชั้นปีที่1 - ชั้นปีที่ 3 นักศึกษาหลักสูตรปกติ ในสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 – ชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาหลักสูตรปกติที่ศึกษาในสาขาวิชาเอกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาเอกละ 75 คน และจาก 75 คน ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คนที่เป็นผู้มีประสบการณ์การเรียนในต่างประเทศไม่น้อยกว่า 3 ปี ปีละ 5 คน เพื่อศึกษาในเรื่องการใช้ภาษาของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

คือ แบบสอบถามผลการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการพูดภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยปานกลางกับสถานการณ์ที่เป็นด้านบวกต่อการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทยเป็นส่วนใหญ่ ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับสถานการณ์ที่เป็นด้านลบต่อการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทย เช่น การพูดภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทย คือ การแสดงความโอ้อวด ส่วนผลการวิเคราะห์เรื่องทัศนคติที่มีต่อแนวโน้มการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อภาพพจน์ในแวดวงธุรกิจ แวดวงสื่อสารมวลชน และแวดวงผู้นำประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์เรื่องการใช้ภาษาของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ จำนวน 15 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาไทยในการสนทนาตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น ในห้องเรียนซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการใช้ภาษาอังกฤษสูงที่สุดและหัวข้อสนทนามีความสัมพันธ์ต่อการใช้ภาษา ในเรื่องชั้นปีที่ศึกษาพบว่าไม่มีผลต่อการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการเรียนและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอเมืองจังหวัดยะลา” (สุพัตรา สมนึก. 2550) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 76 คน ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนพัฒนานิคม เขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดยะลา โดยมีถิ่นกำเนิดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส เป็นผู้พูดภาษามลายูเป็นภาษาแรก และสามารถใช้ภาษาไทยในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิม (กลวิธีการจำกลวิธีด้านความรู้ และความคิดกลวิธีการชดเชยกลวิธีนำไปสู่ความสำเร็จ กลวิธีด้านอารมณ์ และกลวิธีด้านสังคม) และแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนมุสลิมที่มีต่อภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนไทยมุสลิมใช้กลวิธีด้านอารมณ์ในการเรียนภาษาไทยมากที่สุด นักเรียนไทยมุสลิมมีทัศนคติในระดับ “ดีมาก” โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับประโยชน์ของภาษาไทยในระดับ “ดีมากที่สุด” โดยผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนภาษาไทย กับการใช้กลวิธีการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับการใช้กลวิธีการเรียนโดยกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มสูง) ใช้ทั้ง 6 กลวิธีมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (กลุ่มต่ำ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกกลวิธี สำหรับผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนภาษาไทยกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อภาษาไทย ปรากฏว่ากลุ่มสูงมีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 ประเด็น ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อความต้องการในการใช้ภาษาไทยและทัศนคติที่มีต่อลักษณะที่ดีของภาษาไทย และพบว่าประเด็นด้านสถานภาพ

ของผู้ใช้ภาษาไทยที่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนไทยมุสลิมเป็นประเด็นเดียวที่กลุ่มต่ำมีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน” (ยูทากะ โทมิโอกะ. 2552) เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคนไทยอีสาน จำนวนทั้งหมด 849 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคอีสาน และคิดว่าตนเองมีความเป็นไทยอีสาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อย (อายุระหว่าง 15 – 30 ปี) กลุ่มอายุกลาง (อายุระหว่าง 31 – 45 ปี) และกลุ่มอายุมาก (อายุระหว่าง 46 – 60 ปี) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษาแตกต่างกันตามอายุ อย่างไรก็ดีกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาถิ่นอีสาน และภาษาไทยมาตรฐาน แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าภาษาถิ่นอีสาน และกลุ่มอายุมากมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาถิ่นอีสานมากกว่าภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนด้านการเลือกใช้ภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอายุมีการใช้ภาษาถิ่นอีสานในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ และเลือกภาษาไทยมาตรฐานในสถานการณ์ทางการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากเลือกใช้ภาษาถิ่นอีสานมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ จากผลการศึกษา สรุปได้ว่าคนไทยอีสานมีแนวโน้มการใช้ภาษาถิ่นอีสานลดน้อยลงตามกาลเวลา แต่ภาษาถิ่นอีสานก็ยังคงได้รับการอนุรักษ์ไว้ในกลุ่มคนรุ่นหลัง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยยังคงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาถิ่นของตน

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทที่มีต่อภาษาของตัวเอง” (สุพัตรา จิรนันทนาภรณ์. 2554) โดยเก็บข้อมูลจากภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ไทโซ่ง ลาวแง้ว ไทครั่ง และไทพวน จำนวนทั้งสิ้น 960 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากกลุ่มประชากรทั้ง 4 ชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ละ 240 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มอายุ คือ อายุระหว่าง 15 - 35 ปี 120 คน และอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งข้อมูลเป็น ข้อมูลส่วนตัว และความสามารถในการใช้ภาษาถิ่น และการวัดทัศนคติทางภาษาซึ่งเป็นการวัดทัศนคติทางตรงที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อภาษาของตนเอง และภาษาไทยกลาง ผลการวิจัยพบว่ามีผู้พูดภาษาไทถิ่น 4 ถิ่น ได้แก่ ไทครั่ง ไทพวน ไทโซ่ง และลาวแง้ว คนไทยกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการพูดภาษาไทถิ่นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 69.69 โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มคนไทยที่พูดภาษาไททั้ง 4 ถิ่น จะใช้ภาษาไทถิ่นเมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อนที่ใช้ภาษาถิ่นด้วยกันเป็นสำคัญ เหตุผลที่ใช้ภาษาถิ่นเนื่องจากเป็นการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และมีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาถิ่นต่อไปอย่าง

ต่อเนื่อง คนไทยที่พูดภาษาไทถิ่น 4 ถิ่น มีทัศนคติในด้านบวกต่อภาษาถิ่นของตนเองมากกว่าด้านลบ เนื่องจากเห็นว่าการใช้ภาษาถิ่นในกลุ่มคนไทยแสดงให้เห็นถึงการอนุรักษ์ และธำรงภาษาส่วนในด้านลบ ส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้ภาษาถิ่นในที่สาธารณชนจะถูกตำหนิ นอกจากนี้ผู้ที่พูดภาษาถิ่นทั้ง 4 ถิ่น มีทัศนคติทางภาษาต่อภาษาไทยกลางในด้านบวก โดยชอบที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ และดูโทรทัศน์ภาษาไทยกลาง

2.1.2.2 งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวต่างประเทศ

งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวต่างประเทศ ได้แก่ “การศึกษาของชาวจีน ศึกษาการใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาไป๋เชิงภาษาศาสตร์สังคม ณ อำเภอเจียงฉวน ประเทศจีน” (เลย์ ตวน. 2547) ทัศนคติต่อภาษาของชาวสก็อตแลนด์ ศึกษาเรื่อง “Attitudes to Scottish Gaelic” (Mackinnon. 2010) และทัศนคติต่อภาษาของชาวอังกฤษ ศึกษาเรื่อง “Attitudes to Welsh and English in the Schools of Wales” (Sharp. 2010)

งานวิจัยของเลย์ ตวน (2547) ศึกษา “การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาไป๋ อำเภอเจียงฉวน ประเทศจีน” โดยเก็บข้อมูลจากการซักถาม การสังเกต และจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ การใช้ภาษาในแวดวงต่าง ๆ ได้แก่ ตลาด โรงเรียน สถานที่ทำงาน สถานที่ราชการวัด และสถานที่ที่มีการพบปะกันของผู้คน ผลการวิจัยแสดงถึงความเข้มแข็งของภาษาไป๋ และความเป็นไปได้ในการธำรงรักษาภาษาไป๋ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าภาษาไป๋ควรได้รับการอนุรักษ์ และธำรงไว้ต่อไปในอนาคต ด้านการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวไป๋นั้น พบว่าชาวไป๋ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษา วัฒนธรรม และต่อผู้พูดภาษาไป๋ ในขณะเดียวกันก็มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีนแมนดาริน ซึ่งไม่ได้เห็นว่าการใช้ภาษาจีนแมนดารินเป็นการรุกรานทางภาษาและวัฒนธรรม เนื่องจากภาษาไป๋มีความเป็นเอกลักษณ์และบริสุทธิ์ บริบทของการใช้ภาษาไป๋และภาษาจีนแมนดารินก็มีความแตกต่างกันในการเลือกใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ด้านความสัมพันธ์ในการใช้ภาษาไป๋ในเขตพื้นที่ที่แตกต่าง พบว่าทั้งในเขตเมืองใหญ่ (Jinhua) และในเขตชนบท กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ภาษาไป๋ในการสื่อสารเป็นหลักในแวดวงต่าง ๆ แต่ในเขตเมืองใหญ่ (Jinhua) พ่อแม่มีการใช้ภาษาจีนแมนดารินในการพูดคุยกับลูกมากกว่าในเขตชนบท

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวสก็อตแลนด์ พบในงานวิจัย เรื่อง Attitudes to Scottish Gaelic (Mackinnon. 2010) ศึกษาทัศนคติต่อภาษาแกลิกในสก็อตแลนด์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,117 คน อายุ 15 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในบริเวณ Scottish Lowland Highland Skye และ Western Isles โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีคำถาม 6 ข้อ ได้แก่

1) คุณคิดว่าภาษาแกลิก เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชาวสก็อตแลนด์ในภาพรวมหรือไม่

2) คุณคิดว่าภาษาแกลิก ควรได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในสก็อตแลนด์หรือไม่

3) ผู้ที่ใช้ภาษาแกลิก ควรได้รับอนุญาตให้ใช้ภาษาแกลิกในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐหรือไม่

4) เด็กที่อยู่ในสก๊อตแลนด์จะสามารถเรียนภาษาแกลิกในโรงเรียนได้หรือไม่ ถ้าพวกเขาหรือพ่อแม่ของพวกเขาต้องการ

5) คุณยินดีหรือไม่ที่จะมีการเพิ่มโอกาสในการเรียนภาษาแกลิกในกลุ่มการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ (Adult education)

6) ถ้าภาษาแกลิกกลายเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนในชีวิตประจำวัน จะส่งผลถึงตัวคุณใช่หรือไม่

กลุ่มตัวอย่างจะเลือกตอบตามระดับ ดังต่อไปนี้ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” “ไม่เห็นด้วย” “เฉยๆ” “เห็นด้วยทั้งหมด” “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และ “ไม่ขอออกความเห็น” นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการใช้ภาษาแกลิก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40 - 50 มีทัศนคติด้านบวกต่อภาษาแกลิก

ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ พบในงานวิจัยของ Sharp (Sharp. 2010) เรื่อง “Attitudes to Welsh and English in the Schools of Wales” ศึกษาทัศนคติต่อภาษาเวลส์และภาษาอังกฤษจากนักเรียน จำนวน 12,000 คน โดยเครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ตอนอายุ 10 -11 ปี เด็กส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาเวลส์ในระดับ “ปานกลาง” มีแนวโน้มโดยรวมที่จะมีทัศนคติที่ค่อนข้างเป็นกลางในปีที่สี่ของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการมีทัศนคติที่ดีที่มีต่อภาษาอังกฤษมากขึ้น ในขณะที่นักเรียนในโรงเรียนสองภาษามีทัศนคติด้านลบต่อภาษาเวลส์ซึ่งอาจมีผลมาจากนโยบายของโรงเรียนหรือความกดดันของผู้ปกครองที่อาจส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียนสองภาษา ที่อาจจะใช้การเปรียบเทียบด้านความสำคัญของภาษามากกว่าความชื่นชอบในการแสดงทัศนคติที่มีต่อภาษาเวลส์

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติทางตรง พบว่าผลการศึกษาของงานวิจัยเหล่านี้มีข้อสรุปตรงกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาถิ่น มีความภูมิใจในการใช้ภาษาถิ่นของตน ในการสื่อสารระหว่างบุคคลที่อาศัยอยู่ในถิ่นฐานเดียวกัน

ซึ่งลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความแน่นแฟ้นของชุมชนและความต้องการธำรงไว้ซึ่งความเป็นอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ในขณะเดียวกันก็มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลโดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับอาชีพ เช่น ในแวดวงธุรกิจสื่อสารมวลชน

2.1.3 การศึกษาทัศนคติทางอ้อม

การศึกษาทัศนคติทางอ้อมจะไม่ได้ถามคำถามกับผู้ให้ข้อมูลที่ชัดเจนเหมือนการศึกษาทัศนคติแบบทางตรง แต่เป็นการให้ผู้ให้ข้อมูลฟังเสียงภาษาที่ต้องการศึกษา แล้วให้ตอบว่าผู้พูดภาษานั้นมีลักษณะต่าง ๆ อย่างไร เช่น นิสัยอย่างไร รูปร่างอย่างไร หรือฐานะอย่างไร ซึ่งการศึกษาทัศนคติทางอ้อมสามารถเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การพรางเสียงคู่ (matched-guise technique) ในวิธีการพรางเสียงคู่เป็นการให้ผู้ให้ข้อมูลฟังเสียงสองภาษาที่ต้องการศึกษา โดยเสียงนั้นจะต้องมาจากผู้พูดคนเดียวกันที่สามารถออกเสียงสองภาษาดังกล่าวได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยที่ผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ว่าเป็นคน ๆ เดียวกัน เมื่อผู้ให้ข้อมูลได้ฟังเสียงแล้ว ผู้ให้ข้อมูลจะทำแบบประเมินลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวผู้พูดภาษาทั้งสอง เพื่อแสดงทัศนคติที่ตนมีต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ

งานวิจัยแรกที่ใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่เป็นงานของ Lambert และคณะ (Lambert, et al. 1967 อ้างถึงใน Meyerhoff. 2019) ศึกษาทัศนคติของชาวแคนาดาที่มีต่อภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส Lambert นักจิตวิทยาสังคมชาวแคนาดาพัฒนาเทคนิคนี้ขึ้นเพื่อสำรวจว่าผู้ฟังตอบสนองต่อลักษณะต่าง ๆ ในการพูดอย่างไร ผู้ฟังต้องประเมินเสียงพูดที่บันทึกจากผู้พูดสองภาษา หรือผู้พูดภาษาถิ่นสองภาษา แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ แบบประเมินเสียงพูดภาษาที่ 1 หรือภาษาถิ่นที่ 1 และแบบประเมินเสียงพูดที่เป็นภาษาที่ 2 หรือภาษาถิ่นที่ 2 คุณลักษณะที่ใช้ในการศึกษา เช่น “สติปัญญา” “ความมีเมตตา” “ความเชื่อถือ” “ความทะเยอทะยาน” “ความเป็นผู้นำ” “ความจริงใจ”และ “การมีอารมณ์ขัน”

ในการศึกษาข้างต้น Lambert (Lambert. 1967) ศึกษาทัศนคติของชายและหญิงชาวแคนาดาที่มีต่อภาษาอังกฤษแบบแคนาดา (English Canadian) และภาษาฝรั่งเศสแบบแคนาดา (French Canadian) โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ชาวแคนาดาที่ใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 80 คน และชาวแคนาดาที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส จำนวน 92 คน ทำการประเมินเสียงภาษาอังกฤษแบบแคนาดา และเสียงภาษาฝรั่งเศสแบบแคนาดา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษแบบแคนาดามากกว่าภาษาฝรั่งเศสแบบแคนาดา ชาวแคนาดาที่ใช้ภาษาอังกฤษมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดเพศหญิงที่พูดภาษาฝรั่งเศส

มากกว่า โดยให้คะแนนด้าน “ความฉลาด” “ความทะเยอทะยาน” “ความมั่นใจ” “ความกล้าหาญ” และ “ความจริงใจ” ในระดับที่สูงกว่าเมื่อได้ยินเสียงพูดภาษาอังกฤษ เสียงพูดเพศชายที่ใช้ภาษาอังกฤษแบบแคนาดา โดยถูกประเมินว่า “มีความสูง”และ “มีจิตใจดี” มากกว่า จากกลุ่มตัวอย่างเพศชาย และได้รับการประเมินว่า”มีความจริงใจ” และ “มีอารมณ์ขัน” มากกว่า จากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ในทางตรงกันข้าม เสียงพูดของเพศชายที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสแบบแคนาดาจะได้การประเมินที่ต่ำกว่าในด้านความดึงดูดใจทางสังคม

นันทนา วงษ์ไทย (2562) กล่าวว่า งานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ในการวัดทัศนคติทางอ้อมต่อภาษา โดยใช้วิธีการพรางเสียงคู่ มักประยุกต์แนวคิดผลต่างอนุพันธ์ทางความหมาย (semantic differential method) (Osgood, Suci, & Tannenbaum, 1957) มาใช้ในงานวิจัย โดยแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่แต่แรกเริ่มใช้ในการศึกษาความหมายชวนคะนึง (affective meaning) ซึ่งเป็นความหมายเกิดจากการได้ยินคำนั้น เช่น ในภาษาไทย เมื่อได้ยินคำว่า “ท้อ” ซึ่งหมายถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง จะนึกถึงคำว่า “ท้อ” ที่มีความหมายว่า หมดหวัง เนื่องจากคำว่า “ท้อ” มีมากกว่า 1 ความหมาย ประเภทของความหมายชวนคะนึงนี้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและทัศนคติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อและวัฒนธรรมในสังคม ในการศึกษาของ Osgood (Osgood, 1952 อ้างถึงใน Crystal, 1992, p.103) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนคำต่าง ๆ จากระดับของความรู้สึกที่มีต่อคำนั้น โดยมีมาตรประเมินค่าแบบ 7 ระดับคะแนน เช่น เมื่อได้ยินคำว่า “car” มีความรู้สึกอย่างไร ตัวอย่างมาตรประเมินค่าแบบ 7 ระดับคะแนนดังแผนภาพที่ 1

1 2 3 4 5 6 7

good - - - - - - - bad

ภาพประกอบ 1 มาตรประเมินค่าแบบ 7 ระดับ

จากแผนภาพ 1 เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้ยินคำว่า “car” กลุ่มตัวอย่างจะเลือกระดับคะแนนจาก 1 - 7 โดย 1 เป็นค่าคะแนนที่ใกล้กับคุณลักษณะ “ดี” (good) ของผู้พูดมากที่สุด และค่าคะแนนถัดไปจะอยู่ลำดับต่อไป ไล่เรียงไปจนถึงค่าคะแนนที่ 7 ที่อยู่ใกล้กับคุณลักษณะ “เลว”(bad) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ตรงข้ามกับ “ดี” โดยกลุ่มตัวอย่างจะเลือกค่าคะแนนจากทัศนคติของตนที่มีต่อเสียงที่ได้ยิน

การประเมินทัศนคติด้วยมาตรการประเมิน (rating scale) มักใช้เพื่อแสดงให้เห็นการวิเคราะห์มิติต่าง ๆ สามมิติของผู้ใช้ภาษา ได้แก่ มิติความเหนือกว่า (superiority) เช่น “เกียรติภูมิ” “ความฉลาด”และ “ความสามารถ” มิติความดึงดูดทางสังคม (social attractiveness) เช่น “ความเป็นมิตร” และ “น่าเชื่อถือ” และมิติความไม่อยู่นิ่ง (dynamism) เช่น “ความกระตือรือร้น” และ “ความมีชีวิตชีวา” ตัวอย่างเช่น ผู้พูดที่เป็นชนชั้นล่างใช้วิธภาษาที่ไม่ใช่มาตรฐาน (non-standard varieties) มักได้รับการประเมินในมิติความดึงดูดทางสังคมสูง ในขณะที่จะถูกประเมินใน “ด้านความฉลาด” และ “ความสามารถ” ต่ำกว่ากลุ่มคนที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า (Garrett. 2007)

ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติทางอ้อม ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ และงานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวต่างประเทศ

2.1.3.1 งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ

งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาต่าง ๆ พบการศึกษาทัศนคติต่อภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ได้แก่ “An Attitudinal Study of Varieties of English: Voices from Thai University English Learners” (Jindapitak. 2010) “Attitudes of Thai University Students towards ASEAN Englishes” (Prakaiborisuth & Trakulkasemsuk. 2015) “การศึกษาทัศนคติของชาวไทยวัยทำงานที่มีต่อสำเนียงของผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่” (Prakaianurat & Kangkun. 2018) และ “Assessing Thai learners’ attitudes towards World Englishes speeches” (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) “ทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษของคนในกรุงเทพมหานครของ” (ศศิธร ธาตุเหล็ก. 2541) “ทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยและภาษาจีนของชาวไทยที่เรียนภาษาจีนและชาวจีนที่เรียนภาษาไทย” (จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. 2556) “ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาเกาหลีตามตัวแปรทางสังคม” (กิตติยา แซ่เตีย. 2557) “การศึกษาทัศนคติต่อภาษายังพบในการศึกษาทัศนคติต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามถิ่นที่อยู่ และทัศนคติของผู้พูด” (ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์, และคณะ. 2558) และ “ทัศนคติของคนวัยหนุ่มสาวที่มีต่อเสียงพูดของเกย์ไทย: การศึกษาการรับรู้เชิงสัทศาสตร์สังคม” (วริษา โอสถานนท์. 2561)

งานวิจัยเรื่อง “An Attitudinal Study of Varieties of English: Voices from Thai University English Learners” (Jindapitak. 2010) ศึกษาทัศนคติความสำเหนียกและความ

นิยมของนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษต่อความหลากหลายของสำเนียงภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตสงขลาสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 52 คน

สำเนียงภาษาอังกฤษในการศึกษาครั้งนี้มี 6 แบบ ซึ่งประกอบด้วยภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ ภาษาอังกฤษแบบฟิลิปปินส์ ภาษาอังกฤษแบบอินเดียภาษาอังกฤษแบบญี่ปุ่น และภาษาอังกฤษแบบไทย

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสำเนียงภาษาอังกฤษในกลุ่มวงใน (ภาษาแบบอเมริกันและแบบอังกฤษ) ดีกว่าสำเนียงภาษาอังกฤษในกลุ่มวงนอก (ภาษาอังกฤษสำเนียงฟิลิปปินส์และแบบอินเดีย) และสำเนียงภาษาอังกฤษในวงขยาย (ภาษาอังกฤษแบบญี่ปุ่นและแบบไทย) อย่างมีนัยสำคัญโดยผู้พูดจากกลุ่มวงในถูกมองว่ามีคุณสมบัติ (เช่น สถานะ ความสามารถ และบุคลิกภาพ) ที่ดีกว่าผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (กลุ่มวงนอกและวงขยาย)

นักศึกษามีความสำเหนียกต่อความหลากหลายของสำเนียงในภาษาอังกฤษน้อยเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถจำแนกสำเนียงที่ได้ยินได้ว่า ผู้พูดมาจากประเทศใด ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาสามารถจำแนกผู้พูดที่มาจากประเทศไทยได้มากที่สุด ซึ่งจำนวนนักศึกษาที่จำแนกสำเนียงนี้ได้ เป็นครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดสำหรับสำเนียงอื่น ๆ นักศึกษาสามารถจำแนกได้น้อยมาก อย่างไรก็ตามนักศึกษาสามารถจำแนกสำเนียงของเจ้าของภาษาและสำเนียงที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาได้ดีมาก ซึ่งปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสามารถจำแนกสำเนียงต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องมาจากความแตกต่างทางสัทศาสตร์ของสำเนียงต่าง ๆ และความคุ้นชินกับสำเนียง

ในด้านความนิยมต่อสำเนียงต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษในฐานะต้นแบบสำหรับการเรียนรู้และการใช้ พบว่าสองในสามของนักศึกษานิยมสำเนียงจากกลุ่มวงใน (เช่น ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน แบบอังกฤษ แบบแคนาดา และแบบออสเตรเลีย) โดยให้เหตุผลว่ามีมาตรฐานมีความเป็นสากลและเป็นที่เข้าใจได้ดี ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามต้องการเรียนและใช้ภาษาอังกฤษจากกลุ่มวงขยายและวงนอก เนื่องจากสำเนียงเหล่านี้เข้าใจได้ดีทันสมัยเหมาะสำหรับการใช้งานในท้องถิ่นและสะท้อนอัตลักษณ์ของตนเอง

งานวิจัยเรื่อง “Attitudes of Thai University Students towards ASEAN Englishes” (Prakaiborisuth & Trakulkasemsuk. 2015) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาชาวไทยที่มีต่อสำเนียงภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มอาเซียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ที่ไม่ได้เรียนเอกวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 100 คน ซึ่งเป็น

นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 70 คน และนักศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ เสียงบันทึกและแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามที่เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะจำนวน 14 คุณลักษณะ ได้แก่ “ความพึงพอใจ” “ความดึงดูดใจ” “ความมั่นใจในตัวเอง” “เป็นที่ชื่นชอบ” “ความคล่องแคล่วในการพูด” “ความน่าเชื่อถือ” “ความจริงใจ” “ความทะเยอทะยาน” “ความเป็นมิตร” “ความฉลาด” “มีอารมณ์ขัน” “ทักษะความเป็นผู้นำ” “ระดับการศึกษาสูง” และ “หน้าที่การงานระดับสูง”

เสียงภาษาอังกฤษโดยผู้พูดจากกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม เมียนมา และไทย ซึ่งผู้พูดทั้ง 10 คน จะต้องไม่เคยอาศัยอยู่ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางมาก่อน ต้องจบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือระดับปริญญาตรีและต้องไม่ได้เรียนเอกวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติด้านลบต่อสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวลาว และทัศนคติด้านบวกต่อสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวมาเลเซียและชาวสิงคโปร์ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติด้านบวกต่อสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวสิงคโปร์ในทุก ๆ ด้าน ยกเว้น “ด้านความจริงใจ” ที่ถูกประเมินในระดับกลาง และ “การมีอารมณ์ขัน” ที่ถูกประเมินในด้านลบ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติด้านบวกต่อสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวมาเลเซียในด้าน “ความมั่นใจในตัวเอง” และ “ความคล่องแคล่วในการพูด” ด้าน “ความพึงพอใจ” “ความจริงใจ” และ “ความเป็นมิตร” ถูกประเมินในระดับกลาง สำหรับสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวลาวถูกประเมินในด้านลบ ยกเว้นด้าน “ความเป็นมิตร” “ระดับการศึกษาสูง” และ “ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี” ถูกประเมินในระดับกลาง สำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวอินโดนีเซียถูกประเมินในด้านบวกและระดับกลางถึงแม้ว่าสำเนียงดังกล่าวจะไม่ได้เป็นที่ชื่นชอบมากก็ตาม กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวบรูไน เมียนมา และเวียดนาม เหมือนกัน โดยมีทัศนคติด้านบวกในด้าน “ระดับการศึกษาสูง” และ ทัศนคติด้านลบในด้าน “การมีอารมณ์ขัน” สำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวไทยและชาวกัมพูชาถูกประเมินให้อยู่ในระดับกลางในทุก ๆ มิติ ในขณะที่สำเนียงการพูดภาษาอังกฤษของชาวฟิลิปปินส์ถูกประเมินในระดับกลางและในด้านลบ

การศึกษาทัศนคติของชาวไทยวัยทำงานที่มีต่อสำเนียงของผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Prakaianurat & Kangkun. 2018) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน อายุ 25 – 35 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย (Generation Y) จะฟังสำเนียงภาษาอังกฤษสำเนียงต่าง ๆ

ได้แก่ภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกัน ภาษาอังกฤษสำเนียงฟิลิปปินส์ ภาษาอังกฤษสำเนียงสิงคโปร์ และภาษาอังกฤษสำเนียงไทย กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำแบบประเมินคุณลักษณะใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) สถานะทางสังคมและความสามารถ เช่น “ความฉลาด” “ระดับการศึกษา” “ความเป็นผู้นำ” และ “สถานะทางสังคม” 2) ความมีเสน่ห์เช่นความดึงดูดใจ “ความน่าเชื่อถือ” และ “ความเป็นมิตร” และ 3) คุณลักษณะทางภาษา เช่น “ง่ายต่อความเข้าใจ” ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผลจากแบบประเมินทัศนคติที่มีต่อภาษาจากการทำแบบประเมินคุณลักษณะ และผลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่าสำเนียงภาษาอังกฤษของผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่และผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เป็นที่นิยมมากกว่าสำเนียงภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ซึ่งสำเนียงภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน ได้รับความนิยมมากกว่าสำเนียงภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ สำเนียงภาษาอังกฤษแบบฟิลิปปินส์ได้รับความนิยมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสำเนียงภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ 6 คุณลักษณะ ได้แก่ “ความฉลาด” “ความเป็นผู้นำ” “สถานภาพทางสังคม” “ความน่าเชื่อถือ” “ความดึงดูดใจ” และ “ง่ายต่อความเข้าใจ” ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกัน ในด้าน “การเป็นแบบอย่างที่ดีกว่า” สำหรับการเรียนภาษาอังกฤษและการหางานในด้าน “ความเข้าใจ” กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อสำเนียงภาษาอังกฤษของผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เป็นมากกว่าสำเนียงภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ที่ถูกสุ่มเลือกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน พบว่าในด้าน “ความเข้าใจ” กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ภาษาอังกฤษสำเนียงอเมริกันเข้าใจได้ดีกว่าเป็นสากล และมีประสิทธิภาพมากกว่าการสื่อสารภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษ ด้าน “ความเป็นเจ้าของภาษาอังกฤษ” กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าภาษาอังกฤษเป็นของคนอเมริกันและคนอังกฤษ แม้ว่าสิงคโปร์จะเป็นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการและใช้ในชีวิตประจำวันก็ตาม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังเชื่อว่าชาวสิงคโปร์ไม่ใช่เจ้าของภาษาอังกฤษ ดังนั้นการใช้ภาษาอังกฤษของชาวสิงคโปร์จึงถูกมองว่าเป็นบรรทัดฐานที่ไม่เหมาะสม ด้านอัตลักษณ์ พบว่าการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสำเนียงภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันนั้น มีความหลากหลายและซับซ้อน บางคนอาจจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการสื่อสารและเลือกสำเนียงภาษาอังกฤษบางสำเนียงเพราะเข้าใจง่ายกว่า

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางคนอาจพิจารณาที่ความเป็นเจ้าของภาษาอังกฤษและอุดมการณ์ของภาษาที่แฝงมา เป็นปัจจัยในการสร้างอัตลักษณ์เชิงบวก ผ่านทางรูปแบบการใช้ทางภาษา

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาอังกฤษสำเนียงต่าง ๆ ยังพบในงานวิจัยเรื่อง “Assessing Thai learners’ attitudes towards World Englishes speeches” (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) งานวิจัยนี้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในประเทศไทย ต่อสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย (World Englishes) ภายใต้กรอบแนวคิดของ Kachru (Kachru. 1986) ได้แก่ สำเนียงภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน สำเนียงภาษาอังกฤษแบบอินเดีย สำเนียงภาษาอังกฤษแบบจีน และสำเนียงภาษาอังกฤษแบบไทยที่ผสมภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน ที่ไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ และได้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นครั้งแรกในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งในรายวิชาดังกล่าวได้ประเมินผลทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาจำนวน 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน ที่มีสื่อการสอนพร้อมกับการเข้าถึงข้อมูลเพิ่มเติมจากช่องทางสื่อสาธารณะอย่างเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกจากค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมจากรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานทั้งสองวิชา ตามหลักสูตรของทางคณะ ผ่านตามเกณฑ์ที่ทางคณะได้กำหนดไว้

ตัวอย่างเสียงมีความยาวไม่เกิน 200 คำ ระดับความยากประมาณ 50 - 60 คะแนน ของดัชนี Flesch Reaching Ease และอัตราความเร็วในการพูด คือ 120 คำ ต่อ นาที ซึ่งอยู่ในระดับที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 กลุ่มตัวอย่างต้องทำการประเมินเกี่ยวกับผู้พูดทั้ง 4 คน ในแบบประเมินจะประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 19 ข้อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1) บุคลิกลักษณะ ได้แก่ “ความฉลาด” “ระดับการศึกษา” “ความสง่างาม” “ความน่าเชื่อถือ” “ความเป็นมิตร” และ “ความจริงใจ” 2) ความสามารถด้านการสื่อสาร ได้แก่ “การง่ายต่อความเข้าใจ” “ความคล่องแคล่วในการพูด” “ความชัดเจน” “ความเหมาะสมของท่วงทำนองในการออกเสียง” “ความน่าฟัง” 3) ความสามารถในการใช้ ได้แก่ “เป็นแบบอย่างได้” “ความเป็นไปได้ที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่” “ศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ” “ความคล้ายคลึงกับเจ้าของภาษา” “การเป็นที่ยอมรับ” “ภาพรวมในการใช้ภาษา” “ประสิทธิภาพในการใช้ภาษา” และ “ความวิตกกังวลในการใช้ภาษา” ในแบบสอบถามจะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต ได้แก่ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 เห็นด้วยน้อย 3 เห็นด้วยปานกลาง 4 เห็นด้วยมากและ 5 เห็นด้วยมากที่สุด

ผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของระดับค่าเฉลี่ยระหว่างสำเนียงภาษาอังกฤษต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างประเมินสำเนียงภาษาอังกฤษแบบวงในคือ (เช่น ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน แบบอังกฤษแบบแคนาดา และแบบออสเตรเลีย) อยู่ที่ระดับสูงในด้านบุคลิกลักษณะและด้านความสามารถสื่อสาร ในขณะที่สำเนียงภาษาอังกฤษที่มีภาษาแม่ผสมได้รับการประเมินในระดับที่สูง ในด้านศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ

นอกจากงานวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อสำเนียงภาษาอังกฤษต่าง ๆ แล้วยังพบงานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาอื่น ๆ ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษของคนในกรุงเทพมหานครของ” (ศศิธร ธาตุเหล็ก. 2541) ได้ดำเนินการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 4 อาชีพ ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้จัดการบริษัท/ห้างร้าน พนักงานขาย ตัวแทนนายหน้า และพนักงานเสิร์ฟอาหาร อาชีพละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 80 คน เพื่อวัดทัศนคติที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ

ผลการศึกษาพบว่าอาชีพของบุคคลสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษในการพูดเรื่องทั่วไป ยกเว้นเรื่องเฉพาะสาขา กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพในลำดับเกียรติภูมิที่สูง คือ อาจารย์มหาวิทยาลัย จะมีทักษะทางภาษาอังกฤษสูง และตระหนักถึงประโยชน์ของภาษาอังกฤษจึงเห็นด้วยกับการพูดภาษาไทยปนอังกฤษ โดยให้เหตุผลว่าสามารถนำมาใช้ในการทำงานสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิรองลงมา คือ ผู้จัดการบริษัท/ห้างร้านที่เห็นด้วยรองลงมาในการพูดภาษาไทยปนอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพใช้ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษไม่บ่อยนัก และเลือกใช้ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษกับบุคคลที่อยู่ในสถานภาพใกล้เคียงกับตน และมีความสนิทสนมกันโดยจะพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษในที่ทำงานมากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่าคนไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ภาษาอังกฤษ และไม่รู้สึกต่อต้านการนำภาษาอังกฤษมาใช้ปนภาษาไทย

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยและภาษาจีนของชาวไทยที่เรียนภาษาจีนและชาวจีนที่เรียนภาษาไทย” (จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. 2556) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนรวม 210 คน แบ่งออกเป็นนักศึกษาชาวจีน จำนวน 106 คน จากมหาวิทยาลัยชนชาติจีนยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และนักศึกษาชาวไทย จำนวน 104 คน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงจากข้อความเสียงและทำแบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆจำนวน 10 คุณลักษณะ ได้แก่ “เป็นมิตร” “ฉลาด” “มั่นใจในตัวเอง” “ขยัน” “มีความเป็นผู้นำ” “มีคุณธรรม” “สุภาพ” “มีการศึกษาสูง” “รวย” และ “รูปร่างหน้าตาดี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวไทยประเมินผู้พูดภาษาจีนสูงกว่าผู้พูดภาษาไทยในทุกคุณลักษณะ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวจีนประเมินผู้พูดภาษาไทยและภาษาจีนไม่แตกต่างกัน ผู้พูดภาษาไทยได้รับการประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มสูงกว่าผู้พูดภาษาจีนในด้านการเข้าสังคมและคุณธรรม ส่วนผู้พูดภาษาจีนได้รับการประเมินสูงกว่าผู้พูดภาษาไทยในด้านอำนาจ ด้านสถานภาพทางสังคม และด้านกายภาพ กลุ่มชาวไทยที่มีและไม่มีเชื้อสายจีนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการประเมินผู้พูดทั้งสองภาษา

กิตติยา แซ่เตีย (2557) ศึกษาและเปรียบเทียบ “ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาเกาหลีตามตัวแปรทางสังคม” กลุ่มตัวอย่างเป็นคนไทยจำนวน 500 คน อาศัยในกรุงเทพมหานครและจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เพศชายอายุระหว่าง18 - 22 ปี และ 38 - 42 ปี เพศหญิงอายุระหว่าง 18 - 22 ปี และ 38 - 42 ปี จำนวนกลุ่มละ 125 คน ใช้ตัวอย่างเสียงในการเก็บข้อมูลจำนวนทั้งหมด 4 ภาษา คือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาไทย ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำศัพท์ที่ใช้สำหรับบันทึกเสียงของการศึกษาครั้งนี้จากหนังสือรวมคำศัพท์ฝึกสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันจากทั้ง 4 ภาษา จำนวน 16 ข้อความ แบบประเมินมีคุณลักษณะมีจำนวน 10 บุคลิกลักษณะ คือ “รูปร่างหน้าตาดี” “ฉลาด” “มั่นใจในตัวเอง” “ขยัน” “มีความรับผิดชอบ” “เป็นผู้นำ” “เป็นมิตร” “ซื่อสัตย์” “มีการศึกษาสูง” และ “ร่ำรวย”

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายทุกกลุ่มอายุ มีทัศนคติด้านบวกต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นมากกว่าผู้พูดภาษาเกาหลี ผลการศึกษาจำแนกตามบุคลิกลักษณะพบว่ากลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 - 22 ปี มีทัศนคติด้านบวกต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นมากกว่าผู้พูดภาษาเกาหลีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 10 ด้าน กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 38 - 42 ปี มีทัศนคติด้านบวกต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงกว่าภาษาเกาหลีทั้ง 10 ด้าน แต่มีนัยสำคัญทางสถิติ 8 ด้าน และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ “ความเป็นมิตร” และ “ความซื่อสัตย์” นอกจากนี้เพศหญิงในกลุ่มอายุน้อยมีทัศนคติด้านบวกต่อผู้พูดภาษาเกาหลีมากกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาจำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีค่าทัศนคติด้านบวกต่อภาษาที่มีความสอดคล้องกับกลุ่มอายุของตนเท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติต่อภาษายังพบในการศึกษาทัศนคติต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามถิ่นที่อยู่ และทัศนคติของผู้พูด” (ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์, และคณะ. 2558) ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอจาก 2 ถิ่นที่อยู่ ได้แก่ หมู่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน หมู่บ้านละ 30 คน รวมผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้ทั้งสิ้น 60 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังต่อไปนี้ 1) พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นภาษาแม่ 2) อาศัยอยู่ในชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอ อย่างน้อยครึ่งอายุ 3) อายุ 12 ปี ขึ้นไป และมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วนสมบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ภาษากะเหรี่ยงสะกอมีรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายทั้งหมด 3 รูป ได้แก่ [θ] [m] [n] [ŋ] เป็นรูปแปรดั้งเดิมส่วนรูปแปร [m] [n] และ [ŋ] เป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ เมื่อนำตัวแปรทางสังคมเข้ามาพิจารณา พบว่าตัวแปรทางสังคมทั้ง 2 ประการ ได้แก่ ถิ่นที่อยู่และทัศนคติของผู้พูดต่างมีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูด ที่หมู่บ้านป่าละอู อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า พบอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอเฉพาะที่พูดที่หมู่บ้านป่าละอูเท่านั้น และการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้พูด รูปแปรใหม่ [m] [n] และ [ŋ] ของเสียงพยัญชนะท้ายจะถูกใช้มากโดยผู้พูดที่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมากเท่าใดยิ่งพบอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นเท่านั้น

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของคนวัยหนุ่มสาวที่มีต่อเสียงพูดของเกย์ไทย : การศึกษาการรับรู้เชิงสัทศาสตร์สังคม” (วริษา โอสถานนท์. 2561) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ คนไทยกลุ่มหนุ่มสาวสามารถแยกแยะเสียงเกย์ออกจากเสียงชายแท้ได้หรือไม่ และคนไทยกลุ่มนี้มีทัศนคติอย่างไรต่อเสียงเกย์ โดยใช้ทฤษฎีสัทศาสตร์สังคม (Sociophonetics) มาใช้ในงานวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ครั้ง การทดลองครั้งที่ 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาว่าผู้ฟังกลุ่มหนุ่มสาวสามารถแยกแยะเสียงพูดของเกย์ออกจากเสียงพูดของผู้ชายได้หรือไม่ โดยกลุ่มผู้ออกเสียงเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 12 คน เป็นชาย 7 คน เป็นเกย์ 5 คน อายุ 18 - 22 ปี พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ และไม่ได้ปิดบังเพศสภาพของตนเอง กลุ่มผู้ฟังเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี อายุ 18-22 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 75 คน แบ่งเป็นผู้ชาย 25 คน ผู้หญิง 25 คน และเกย์ 25 คน โดยแบบฟอร์มประเมินเสียงพูด แบ่งเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบฟอร์มประเมินเสียงเร้า 15 เสียง ในบริบททางการ คือ อ่านข่าว ส่วนชุดที่ 2 เป็นการประเมินเสียงเร้าในบริบทที่ไม่

เป็นทางการ คือ เล่าเรื่อง ระดับการประเมิน 1 (น้อยสุด) ถึง 5 (มากสุด) นำผลการประเมินทั้ง 2 ชุด มาหาค่าสถิติ (ONE - WAY Anova) ผลการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ฟังสามารถระบุเพศสภาพได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเมื่อผู้ออกเสียงเมื่อผู้ออกเสียงถูกกำหนดให้พูดในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ และผู้ฟังทุกกลุ่มมีความมั่นใจในการประเมินยิ่งขึ้นในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ เป็นข้อสังเกตได้ว่า ระดับความมั่นใจจะสูงขึ้นตามความแม่นยำในการประเมิน การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มผู้ออกเสียงประกอบด้วยชาย 2 คน และเกย์ 1 คน ในการทดลองครั้งนี้จะมี 4 เสียงเร้า มีชื่อเรียกว่า M1, M2, M2tG1, และ G2 เสียง M1 และ M2 เป็นตัวแทนของเพศชาย ส่วน M2tG1 และ G2 เป็นตัวแทนของเสียงเกย์ โดยเสียง M2 และ M2tG1 จะเป็นเสียงคน ๆ เดียวกัน กลุ่มผู้ฟังมีทั้งหมด 267 คน เป็นชาย 85 คน เป็นเกย์ 35 คน และเป็นหญิง 147 คน อายุ 18 - 22 ปี เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกคนพูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ การประเมินทัศนคติของเสียงเร้าทั้ง 4 เสียง แบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ “ความน่าเชื่อถือ” “ความน่าคบหา” “ความจริงใจ” “ความรับผิดชอบ” “ความสุภาพ” “ความมีระเบียบ” “ความชอบ” และ “ความน่ารำคาญ” สถานการณ์มีทั้งหมด 4 สถานการณ์ แบ่งออกเป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการ 2 สถานการณ์ และสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ 2 สถานการณ์ จากการทดลองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้ฟังมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงของชายแท้และเกย์ แต่ผู้ฟังชื่นชอบเสียงของชายแท้มากที่สุด อย่างไรก็ตามทัศนคติอาจแตกต่างกันไป ตามสถานการณ์เป็นทางการและไม่เป็นทางการณ์ กล่าวคือ ทัศนคติหรือการให้คุณค่าของคน ๆ หนึ่ง อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อม และสิ่งต่าง ๆ ร่วมด้วย

2.1.3.2 งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติของชาวต่างชาติที่มีต่อภาษาต่างประเทศ

งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติทางอ้อมต่อภาษาของชาวต่างประเทศ ได้แก่ การศึกษาทัศนคติของชาวยิวและชาวอาหรับที่มีต่อภาษาฮีบรูและภาษาอาหรับ Evaluational reactions of Jewish and Arab adolescents to dialect and language variations (Lambert, et al. 2010) การศึกษาทัศนคติของชาวกาลิเซียนต่อภาษามาตรฐานและภาษาถิ่นของตน “ Language attitudes in Galicia: using the matched-guise test among high school students” (Loureiro-Rodriguez, Boggess, & Goldsmith. 2012) การศึกษาทัศนคติของชาวจีนที่พูด 3 ภาษา “Matched-Guise Experiment and Its Application to Measure Uyghur Trilinguals' Language Attitudes” (Chen & Cao. 2013) และการศึกษาทัศนคติของชาวไต้หวันต่อผู้พูดภาษาจีนแมนดารินและภาษาจีนไต้หวัน “A Case Study of Language Attitude: How Do Taiwanese Females View Mandarin-Speaking and Taiwanese-Speaking Males?” (Huang & Kuo. 2015)

งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวยิวและชาวอาหรับเป็นการศึกษาของ Lambert (Lambert, et al. 2010) เรื่อง “Evaluational reactions of Jewish and Arab adolescents to dialect and language variations” (Lambert, et al. 2010) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของกลุ่มวัยรุ่นเชื้อสายยิวและกลุ่มวัยรุ่นเชื้อสายอาหรับที่มีต่อภาษาฮีบรูและภาษาอาหรับ กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นเชื้อสายยิว อายุระหว่าง 15 – 16 ปี เพศหญิง 28 คน เพศชาย 12 คน ที่ศึกษาภาษาอาหรับตามหลักสูตรการเรียนการสอนของทางโรงเรียน และกลุ่มวัยรุ่นเชื้อสายอาหรับ มีอายุระหว่าง 13 – 18 ปี เพศหญิง จำนวน 6 คน เพศชาย จำนวน 23 คนใช้ภาษาอาหรับในการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ได้ศึกษาภาษาฮีบรูในโรงเรียนเช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอาหรับและภาษาฮีบรูมากกว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มแรก ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินทัศนคติเป็นข้อความเสียง 3 รูปแบบ รูปแบบแรก คือ ชาวอาหรับที่สามารถพูดภาษาภาษาฮีบรูได้อย่างคล่องแคล่ว รูปแบบที่สอง คือ ภาษาฮีบรูสำเนียงเยเมนซึ่งพูดโดยชาวอาหรับที่สามารถพูดภาษาภาษาฮีบรูได้อย่างคล่องแคล่ว และรูปแบบสุดท้าย คือ ภาษาฮีบรูสำเนียงอัชเคนาซิพูดโดยชาวยิวเชื้อสายยุโรป

กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มต้องฟังเสียงดังกล่าวและทำการประเมินคุณลักษณะจากเสียงที่ได้ยิน 20 คุณลักษณะ ได้แก่ “รูปร่างสูงโปร่ง” “ดึงดูดใจ” “เป็นผู้นำ” “มีอารมณ์ขัน” “ฉลาด” “ซื่อสัตย์” “เชื่อมั่นในตัวเอง” “เป็นมิตร” “มีน้ำใจ” “ชอบความบันเทิง” “วิตกกังวล” “มีจิตใจดีงาม” “น่าเชื่อถือ” “ทะเยอทะยาน” “มั่นคง” “บุคลิกภาพดี” “เป็นที่ชื่นชอบ” “ร่ำรวย” “สะอาด”และ “มีศักดิ์ศรี” และต้องประเมินคุณลักษณะด้านการถูกยอมรับทางสังคม (Social distance scales) จำนวน 4 คุณลักษณะ ได้แก่ “น่าคบหาเป็นเพื่อน” “ได้รับการยอมรับเป็นญาติหรือการแต่งงาน” “ได้รับการยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน” และ “ควรได้รับความช่วยเหลือเมื่อบุคคลนั้นต้องการ” จากการเปรียบเทียบการประเมินทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่มีต่อเสียงพูดภาษาฮีบรูสำเนียงเยเมนและภาษาฮีบรูสำเนียงอัชเคนาซิ พบว่าเสียงพูดภาษาฮีบรูสำเนียงอัชเคนาซิได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะน้อยกว่าเสียงพูดภาษาฮีบรูสำเนียงเยเมน จำนวน 7 คุณลักษณะ คือ “ฉลาด” “ซื่อสัตย์” “น่าเชื่อถือ” “ทะเยอทะยาน” “ร่ำรวย” “สะอาด” และ “มีศักดิ์ศรี” และคุณลักษณะด้านการยอมรับทางสังคม จำนวน 1 คุณลักษณะ ได้แก่ “ได้รับการยอมรับเพื่อนบ้าน” ในขณะที่เสียงพูดภาษาฮีบรูสำเนียงอัชเคนาซิถูกประเมินให้ค่าคะแนนเฉลี่ย คุณลักษณะด้าน “มีอารมณ์ขัน” สูงกว่าเสียงพูดภาษาฮีบรูสำเนียงเยเมน จากการเปรียบเทียบการประเมินทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่มีต่อเสียงพูดภาษาฮีบรูและภาษาอาหรับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวยิวมีทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาอาหรับในระดับ “น้อย” ซึ่งแบ่ง

ออกเป็น คุณลักษณะทั่วไปจำนวน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ “มีอารมณ์ขัน” “เป็นมิตร” “ซื่อสัตย์” และคุณลักษณะด้านการยอมรับทางสังคม จำนวน 1 คุณลักษณะ ได้แก่ “ได้รับการยอมรับเป็นญาติหรือการแต่งงาน” ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชาวอาหรับมีทัศนคติต่อเสียงพูดชาวยิว ในระดับ “น้อย” ซึ่งแบ่งออกเป็น คุณลักษณะทั่วไปจำนวน 5 คุณลักษณะ ได้แก่ “ฉลาด” “มีความซื่อสัตย์” “เชื่อมั่นในตัวเอง” “เป็นมิตร” และ “มีจิตใจดีงาม” และคุณลักษณะด้านการยอมรับทางสังคม จำนวน 2 คุณลักษณะ ได้แก่ “ได้รับการยอมรับเป็นญาติหรือการแต่งงาน” และ “ควรได้รับความช่วยเหลือบุคคลนั้นต้องการ” จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มคนเชื้อชาติเดียวกันกับตนเอง คุณลักษณะด้าน “ความซื่อสัตย์” “เป็นมิตร” และ “ได้รับการยอมรับเป็นญาติหรือการแต่งงาน” มากกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่น

การศึกษาทัศนคติของชาวกาลิเซียนพบในงานวิจัยเรื่อง “Language attitudes in Galicia: using the matched-guise test among high school students” (Loureiro-Rodriguez, Boggess, & Goldsmith. 2012) ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อาศัยอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกาลิเซียที่มีต่อภาษามาตรฐานกาลิเซียน ภาษาถิ่นกาลิเซียน และภาษาสเปน กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 16 - 20 ปี สามารถพูดได้ทั้ง 2 ภาษา อาศัยอยู่ในเขตเมือง จำนวน 129 คน และอาศัยอยู่เขตชนบท จำนวน 159 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณลักษณะจากเสียงที่ได้ยินจำนวน 8 เสียง ซึ่งเสียงดังกล่าวถูกบันทึกจากผู้พูด จำนวน 4 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นเสียงเพศชายและเสียงเพศหญิงที่พูดภาษาสเปนและภาษามาตรฐานกาลิเซียน ผู้ถูกบันทึกเสียงทั้ง 2 คน ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาแม่ กลุ่มที่ 2 เป็นเสียงเพศชายและเสียงเพศหญิงที่พูดภาษาสเปนและภาษาถิ่นกาลิเซียน ผู้ถูกบันทึกเสียงทั้ง 2 คน ใช้ภาษาถิ่นกาลิเซียนเป็นภาษาแม่ เมื่อฟังเสียงดังกล่าวแล้วกลุ่มตัวอย่างจะประเมินคุณลักษณะ จำนวน 25 คุณลักษณะ ได้แก่ “ฉลาด” (intelligent) “ตลก” (amusing) “ไม่เหมาะสม”(improper) “ดึงดูดใจ” (attractive) “น่าเชื่อถือ” (trustworthy) “มีอารมณ์ขัน” (to have a sense of humour) “โบราณ” (conservative) “ทะเยอทะยาน” (ambitious) “เงอะงะ” (rustic) “ใจดี” (kind) “ขยัน” (hard-working) “หยาบคาย” (vulgar) “รักสันโดษ” (introverted) “ใจกว้าง” (open-minded) “เอาใจใส่ผู้อื่น” (caring) “เป็นระเบียบ” (refined) “มีประสิทธิภาพ” (efficient) “โง่เขลา” (ignorant) “น่าเบื่อ” (boring) “สุภาพ” (polite) “มีความหลากหลาย” (cosmopolitan) “มีการศึกษา” (educated) “ไม่เรียบร้อย” (unrefined) “ทันสมัย” (modern) และ “คล่องแคล่ว” (apt)

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาสเปนและภาษาถิ่นกาลิเซียนในมิติด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านศักยภาพ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเมืองและในชนบทมีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศหญิงมีศักยภาพมากกว่าเสียงพูดของเพศชายเมื่อพูดภาษาสเปน 2) ด้านความดึงดูดใจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเมืองและในชนบทมีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษาสเปนมีความดึงดูดใจมากกว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษาถิ่นกาลิเซียน กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่อาศัยอยู่ในชนบท มีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษาสเปนมีความดึงดูดใจมากกว่าเสียงพูดภาษาถิ่นกาลิเซียน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่อาศัยอยู่ในเมืองมีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษาถิ่นกาลิเซียนมีความน่าดึงดูดใจมากกว่าภาษาสเปน และภาษามาตรฐานกาลิเซียน 3) ด้านความถูกต้องทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างเห็นว่าเสียงพูดของเพศหญิงมีความถูกต้องน้อยกว่าเสียงพูดของเพศชายทั้งภาษาสเปนและภาษาถิ่นกาลิเซียน ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาสเปนและภาษามาตรฐานกาลิเซียน พบว่า ด้านศักยภาพ กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษามาตรฐานกาลิเซียนมีศักยภาพมากกว่าเสียงพูดภาษาสเปน ด้านความดึงดูดใจพบว่า เสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษามาตรฐานกาลิเซียนและภาษาสเปนมีความดึงดูดใจเท่ากันในขณะที่เสียงพูดของเพศหญิงมีความดึงดูดใจมากกว่าเพศชายทั้งในภาษามาตรฐานกาลิเซียนและภาษาสเปน ด้านความถูกต้องทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเมืองมีความเห็นว่าเสียงพูดของเพศชายที่พูดภาษาสเปนมีความถูกต้องมากกว่าภาษามาตรฐานกาลิเซียนในขณะที่เสียงพูดของเพศหญิงมีความถูกต้องน้อยกว่าเพศชายเมื่อพูดภาษาสเปนและภาษามาตรฐานกาลิเซียน

Chen & Cao (2013) ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวจีนในงานวิจัยเรื่อง “ Matched-Guise Experiment and Its Application to Measure Uyghur Trilinguals' Language Attitudes” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 220 คนจาก 3 มหาวิทยาลัย ในมณฑลซินเจียง ประเทศจีน เพศชาย 74 คน เพศหญิง 146 คน ช่วงอายุระหว่าง 19 – 22 ปี โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณลักษณะจากเสียงที่ได้ยิน ข้อความเสียงเป็นเรื่องสั้น 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาอุยกูร์ ภาษาจีนกลาง และภาษาอังกฤษ คุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างต้องประเมินจากเสียงพูดมีจำนวน 8 คุณลักษณะ ได้แก่ “มีอัธยาศัยดี” “ความจริงใจ” “ความดึงดูดใจ” “ความสุภาพ” “ความน่าเชื่อถือ” “ระดับการศึกษา” “ความน่าเคารพ” และ “มีอารมณ์ขัน” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดทั้ง 3 ภาษา โดยที่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดที่เป็นภาษาอุยกูร์มากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความรักและความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมที่

มีต่อชาติพันธุ์ สำหรับเสียงพูดภาษาจีนกลางและภาษาอังกฤษนั้น ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้พูดภาษาจีนกลาง มีความสุภาพ มีระดับการศึกษาสูง และมีความน่าเคารพมากกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้พูดภาษาอังกฤษมีอัธยาศัยดี มีความดึงดูดใจ มีความน่าเชื่อถือ และมีอารมณ์ขัน มากกว่าผู้พูดภาษาจีนกลาง

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาของผู้พูดชาวไต้หวันในงานวิจัยเรื่อง “A Case Study of Language Attitude : How Do Taiwanese Females View Mandarin-Speaking and Taiwanese-Speaking Males?” (Huang & Kuo. 2015) มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาทัศนคติของผู้หญิงชาวไต้หวันที่มีต่อเสียงผู้ชายที่พูดภาษาจีนแมนดารินและเสียงผู้ชายที่พูดภาษาจีนไต้หวันว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพศหญิงชาวไต้หวัน จำนวน 6 คน จากเมืองไทชุง ที่ใช้ภาษาจีนแมนดารินและภาษาจีนไต้หวันในระดับคล่องแคล่ว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มช่วงอายุ กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และ 2 มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี สถานภาพโสด กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 และ 4 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพแต่งงาน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5 และ 6 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี สถานภาพแต่งงาน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 - 3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างคนที่ 4 - 6 จบการศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างจะต้องฟังข้อความเกี่ยวกับการแนะนำตัวเองอย่างเป็นทางการที่เป็นภาษาจีนแมนดารินและภาษาจีนไต้หวัน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเพศชายที่พูดภาษาจีนไต้หวันมากกว่าเพศชายที่พูดภาษาจีนแมนดาริน โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินเพศชายที่พูดภาษาจีนไต้หวันด้วยคะแนนสูงกว่าเพศชายที่พูดภาษาจีนแมนดารินทั้งหมด 7 คุณลักษณะ ได้แก่ “ความน่าสนใจ” “ระดับการศึกษา” “ความเป็นมิตร” “การเข้าสังคม” “ความนิยม” “ความสุข” และ “มีเสียงที่น่าดึงดูดใจ” กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติด้านบวกต่อเพศชายที่พูดภาษาจีนแมนดารินมากกว่าเพศชายที่พูดภาษาจีนไต้หวัน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ “ขยัน” “สุภาพ” และ “มีรูปร่างที่น่าดึงดูดใจ” คุณลักษณะด้าน “ฐานะความร่ำรวย” กลุ่มตัวอย่างประเมินให้เพศชายที่พูดภาษาจีนไต้หวันและเพศชายที่พูดภาษาจีนแมนดารินอยู่ในระดับเดียวกัน เป็นที่น่าสนใจว่า ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าทักษะการพูดภาษาจีนแมนดารินของพวกเขามีประสิทธิภาพดีกว่าทักษะการพูดภาษาจีนไต้หวัน (ร้อยละ89 ต่อ ร้อยละ83) แต่กลุ่มตัวอย่างกลับมีทัศนคติที่ดีต่อเพศชายที่พูดภาษาจีนไต้หวัน คิดเป็นร้อยละ 70 ซึ่งมากกว่า เพศชายที่พูดภาษาจีนแมนดาริน คิดเป็นร้อยละ 61 โดยไม่มีนัยยะของความแตกต่างด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเพศชายที่พูดทั้ง 2 ภาษา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติต่อภาษาทางอ้อม ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงหลักการเก็บข้อมูลโดยใช้ วิธีการพรางเสียงคู่ (matched-guise technique) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลทัศนคติโดยให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูดที่ต้องการศึกษา โดยเสียงนั้นจะต้องมาจากผู้พูดคนเดียวกันที่สามารถออกเสียงภาษาดังกล่าวได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้ว่าเสียงที่ได้ฟังนั้นเป็นของคน ๆ เดียวกัน ข้อดีของการใช้วิธีการพรางเสียงคู่ในการเก็บข้อมูลงานวิจัย คือ เป็นการหลีกเลี่ยงการมีอคติที่มีต่อตัวบุคคลและทำให้ได้ข้อมูลที่มาจากทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างอย่างแท้จริง ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าเทคนิคดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้วัดทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ

นอกจากนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าความหลากหลายของผลการศึกษาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการศึกษาทัศนคติทางอ้อม สามารถนำมาปรับใช้กับการอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ได้

3. ทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติ

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติในบริบทของประเทศไทย พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยเรื่อง “เรื่องทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ตามมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ” (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ, 2561) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสังเคราะห์บทความงานวิจัย และเอกสารนโยบายหรือกฎระเบียบเกี่ยวกับทัศนคติของสาธารณชนไทย (และภาครัฐ) ที่มีต่อแรงงานข้ามชาติ 3 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา ลาว และกัมพูชาในมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนการศึกษาความเชื่อมโยงของทัศนคติภาครัฐต่อนโยบายในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานข้ามชาติมีความหลากหลาย ทั้งด้านดี และไม่ดี มิติด้านสาธารณสุข คนไทยมีทัศนคติที่ดีในแง่มุมของการให้สิทธิในการเข้าถึงบริการด้านการดูแลรักษาพยาบาลแก่แรงงานข้ามชาติ รวมถึงการให้ความรู้ในการดูแลสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมของที่พักอาศัยของแรงงานข้ามชาติด้วย ในแง่ของการให้บริการของบุคลากรทางสาธารณสุขเองก็สะท้อนให้เห็นว่ามีความเต็มใจที่จะให้การดูแลรักษาพยาบาลคนไข้ที่เป็นแรงงานข้ามชาติ ด้วยมาตรฐานการรักษาเดียวกันกับที่คนไทยได้รับอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมี

ทัศนคติอีกด้านหนึ่งในลักษณะของการตั้งคำถามเกี่ยวกับชุดสิทธิประโยชน์ในการให้บริการสุขภาพที่แรงงานข้ามชาติว่าจำเป็นหรือไม่ที่ต้องให้ครอบคลุมทุกอย่างเหมือนกับคนไทย เนื่องจากชุดสิทธิประโยชน์หรือบริการสุขภาพบางอย่างคนไทยเองยังไม่มี โอกาสได้เลือกใช้บริการได้เท่ากับแรงงานข้ามชาติ และยังสัมพันธ์กับเรื่องงบประมาณและภาระค่าใช้จ่ายที่ภาครัฐต้องบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังมีประเด็นพฤติกรรมของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามารับบริการสุขภาพแต่ไม่ยอมจ่ายค่ารักษาพยาบาล

มิติด้านเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นมุมมองที่ได้จากนายจ้างและแรงงานไทย ซึ่งในภาพรวมมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะประเด็นความจำเป็นในการจ้างงาน เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทยเกิดภาวะขาดแคลนแรงงานระดับล่างที่จำเป็นต้องใช้แรงงานข้ามชาติเข้ามาทดแทนแรงงานไทยในบางอุตสาหกรรม ดังนั้น นายจ้างภาคเอกชนจึงมีมุมมองความคิดต่อแรงงานข้ามชาติในทางบวก นอกจากนี้ยังมีองค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแรงงานข้ามชาติและดำเนินการให้ความรู้ และฝึกอบรมทักษะต่าง ๆ ให้แรงงานข้ามชาติมากขึ้น ในส่วนของแรงงานไทยมีทั้งส่วนที่มีทัศนคติที่ดีและไม่ดีต่อแรงงานข้ามชาติในสถานประกอบการ กล่าวคือแรงงานไทยส่วนหนึ่งมองว่า แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานเป็นการทดแทนความขาดแคลนในอาชีพที่แรงงานไทยไม่นิยมทำ อย่างไรก็ตามยังคงมีแรงงานไทยอีกส่วนหนึ่งที่มีทัศนคติทางลบต่อแรงงานข้ามชาติ ในแง่ที่ว่าแรงงานข้ามชาติมาจากชนชาติที่ด้อยกว่าชนชาติไทย ดังนั้น แรงงานไทยควรจะได้รับสถานะต่าง ๆ ที่เหนือกว่าแรงงานข้ามชาติ จนเกิดการร้องเรียนสิทธิของแรงงานไทยในประเด็นนี้เกิดขึ้น อีกประเด็นสำคัญคือเรื่องอาชีพและการแย่งงานคนไทย

มิติด้านความมั่นคงของประเทศ สะท้อนออกมาให้เห็นในเชิงลบ จากความหวาดระแวงต่อแรงงานข้ามชาติในชุมชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ได้แก่การเล่นพนัน หวย ไพ่ไฮโล พนันผลฟุตบอล ปัญหายาเสพติดผิดกฎหมาย ปัญหาอาชญากรรม การทะเลาะวิวาทกันในชุมชน และคนไทยไม่สามารถแยกแยะได้ว่าแรงงานข้ามชาติคนใดที่เข้าเมืองและทำงานถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย ประเด็นปัญหาเหล่านี้ถูกมองว่ามีผลกระทบต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนไทย ซึ่งเกิดจากแรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองและทำงานแบบผิดกฎหมาย

งานวิจัยเรื่อง “สภาวะความจำเป็นต่อความต้องการแรงงานต่างด้าว และทัศนคติของผู้ประกอบการในพื้นที่องค์การบริหารส่วนคราบหนองแหน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา” (สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม; อรนุช กฤตยขจรสกุล. 2561) งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิง

ปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ประกอบการในพื้นที่ อบต. หนองแหน 127 ราย และผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ในพื้นที่ จำนวน 25 ราย และสัมภาษณ์แรงงานต่างด้าว จำนวน 3 ราย และผู้ประกอบการที่แรงงงานต่างด้าวทำงานอยู่ในพื้นที่ อบต. หนองแหนจำนวน 1 ราย รวม 4 ราย เพื่อสอบถามถึงแรงจูงใจที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และการเข้ามาของแรงงานต่างด้าวมาโดยวิธีใดเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 156 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพเจาะจงเลือกมาจากประชากรกลุ่มผู้นำท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และคนในท้องถิ่นบางส่วนโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาและจากการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อสรุป จากนั้นใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้และทัศนคติต่อแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการและคนในท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ความรู้ และส่วนของทัศนคติที่มีต่อแรงงานต่างด้าว

ผลการศึกษาพบว่าในด้านปัจจัยความจำเป็นและความต้องการต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ คือ ขาดแคลนแรงงานคุณภาพของแรงงาน ต้นทุนค่าจ้างและการบริหารจัดการ ด้านทัศนคติที่มีต่อแรงงานต่างด้าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ธุรกิจที่ใช้แรงงานต่างด้าว คือ ธุรกิจประเภท ปศุสัตว์ เกษตร และก่อสร้าง เนื่องจากคนไทยไม่นิยมเลือกทำ ผู้ประกอบการเห็นว่าแรงงานต่างด้าวไม่ค่อยขาดงาน มีความอดทน ไม่เลือกงาน ขยัน และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

งานวิจัยเรื่อง “การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี” (ชนัดดา กิ่งทอง. 2558) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นายจ้างที่ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวโดยมีพื้นที่อยู่ใน จังหวัดปราจีนบุรี จำนวนทั้งหมด 260 คน ผลการศึกษาพบว่าการเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียนของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วยปัจจัยด้านการขาดแคลนแรงงาน ปัจจัยด้านสวัสดิการในการทำงาน และปัจจัยด้านความขยันในการทำงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ นอกจากนี้คุณลักษณะของแรงงานต่างด้าวที่มีผลต่อการเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน ประกอบไปด้วยปัจจัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการประหยัด ในขณะที่คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ และความ

ปลอดภัย ไม่มีผลต่อการเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียนของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี

งานวิจัยเรื่อง "ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา" (ชลี คงเย็น. 2558) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 272 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม “แรงงานต่างด้าว” ที่ถูกกล่าวถึงในงานวิจัยนี้ คือ แรงงานที่ไม่ใช่คนสัญชาติไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวในภาพรวม อยู่ในระดับ “ดีมาก” โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการจ้างแรงงานต่างด้าวตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบายการจัดการของผู้ประกอบการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างด้าว เพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจ้างงานไม่แตกต่างกัน ในขณะที่อายุและประเภทกิจการต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจ้างงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะว่าควรผลักดันสนับสนุนให้มีนโยบายการจัดส่งแรงงานต่างด้าวในรูปแบบของรัฐต่อรัฐที่เป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว และลดอัตราการลักลอบเข้าเมือง

การทบทวนวรรณกรรมในประเด็นทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติ ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงมุมมองของคนไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีต่อแรงงานต่างชาติ ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลที่พบจากการเก็บข้อมูลได้ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทมากยิ่งขึ้น

4. การคิดแบบเหมารวม (Stereotype) และคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism)

4.1 การคิดแบบเหมารวม

ในพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2553, น.438) แปลคำว่า Stereotype ไว้ว่า "แบบตายตัว" และในพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2557, น.194) แปลคำนี้ว่า “แบบเหมารวม” โดยหมายถึง รูปแบบภาษาที่คนส่วนใหญ่ยึดถือว่าเป็นภาษาที่ใช้จริงของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคมเช่น คนไทยเชื้อสายจีนเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในสังคมไทยจะออกเสียงต้นพยางค์ [d] เป็น [l] [r] เป็น [l] และออกเสียงพยางค์ท้าย [n] เป็น [ŋ]และ [t] เป็น [k] เป็นต้น นอกจากแบบตายตัวการพูดภาษาไทยแบบคนจีนแล้ว ยังมีตัวอย่างแบบตายตัวอื่น ๆ เช่น การพูดแบบภาษาไทยถิ่นอีสาน การพูดแบบกระเหรี่ยงหรือเมียนมา

การพูดแบบฝรั่ง นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ แบบตายตัวเป็นเพียงความยึดถือของสังคม ซึ่งอาจเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้ ดังจะเห็นได้ว่า มีคนไทยเชื้อสายจีนจำนวนมากที่ไม่ได้พูดแบบจีนในแบบตายตัวข้างต้น แต่ใช้ภาษาเหมือนคนส่วนใหญ่ในชุมชนทั่วไป

ฮามิลทันและเชอร์แมน (Hamilton and Sherman. 1994 อ้างถึงใน นิรมล กลัดสมบูรณ์. 2557) ให้ความหมายว่า “การคิดแบบเหมารวม คือ การรับรู้สังคมต่อบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากการรับรู้ข้อมูลจากสมาชิกในกลุ่มหรือสังเกตจากลักษณะทางกายภาพของบุคคล โดยการสังเกตลักษณะทั่วไปจนกลายเป็นลักษณะตัวแทนของกลุ่มทั้งหมด สามารถเป็นได้ทั้งลักษณะทางบวกและทางลบ”

Certo (Certo.1996 อ้างถึงใน นิรมล กลัดสมบูรณ์. 2557)กล่าวว่า “การคิดแบบเหมารวม คือ การประเมินลักษณะของสมาชิกในกลุ่มที่มีความแตกต่างจากตนเองทั้งในด้านบวกและทางด้านลบจากการรับรู้ของตัวบุคคลจากการบอกเล่า การรับรู้จากสื่อหรือประสบการณ์ตรง”

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2553) (อ้างถึงใน ดวงกมล ทองอยู่. 2559) ได้อธิบายว่า “การคิดแบบเหมารวมว่าคืออิทธิพลต่อการรับรู้ทางสังคมของคน เนื่องจากบุคคลมักจะมีการใช้ภาพในความคิดหรือการใช้ลักษณะร่วมของกลุ่มหรือที่เรียกว่าลักษณะร่วมหรือภาพในความคิดเป็นแนวทางในการตัดสินว่าบุคคลนั้นมีลักษณะเช่นไร การคิดแบบเหมารวมเป็นคำที่หมายความถึงลักษณะบางสิ่งบางอย่างที่เราคาดเอาว่ากลุ่มนี้หรือผู้ที่อยู่ในกลุ่มนี้ต้องมีเหมือนกันทุกคน ซึ่งลักษณะร่วมนี้อาจเป็นจริงหรือไม่ก็ได้”

นอกจากการคิดแบบเหมารวม (Stereotype) แล้วคำว่า คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism) ยังเป็นอีกหนึ่งคำที่ให้ความคล้ายคลึงกันในเรื่องของการเอาความรู้สึกของตนเองไปตัดสิน

Bizumic (Bizumic. 2015) ได้ให้ความหมายของคำว่า คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ (Ethnocentrism) ไว้ว่า “เป็นแนวคิดที่ ใช้ในการอธิบายความแตกต่างของชาติพันธุ์และวัฒนธรรมกลุ่มอื่นที่ไม่สอดคล้องกันกับวัฒนธรรมของตน เกี่ยวข้องกับความเชื่อในความเหนือกว่าของกลุ่มของตัวเองรวมถึงค่านิยมและการปฏิบัติและมักจะดูถูกเกลียดชังและเป็นปรปักษ์ต่อคนนอกกลุ่ม” ในขณะที่ นิยพรรณ วรรณศิริ (2540) ได้ให้ความหมายของคำว่า คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ ไว้ว่า “เป็นลัทธิที่ตัดสินวัฒนธรรมของคนกลุ่มอื่นโดยใช้ค่านิยมของตนเองไปวัด กล่าวคือเป็นการคิดถึงแต่สิ่งที่อยู่แต่รอบ ๆ ตัวเองอะไรที่เกี่ยวกับตัวเอง คิดว่าดีหมดส่วนวัฒนธรรมหรือพฤติกรรมของคนอื่นถือว่าไม่ดีที่ว่าวัฒนธรรมของตนเองดี เพราะตนรู้จักและเคยชินกับมัน ส่วนที่ว่าวัฒนธรรมของ

ผู้อื่นไม่ดีนั้นเป็นเพราะไม่รู้จักและแปลกตาไม่เข้าใจและไม่พยายามทำความเข้าใจก่อนจะตัดสินว่ามันดีหรือเลวอย่างไร การตัดสินแบบนี้เป็นเรื่องของอารมณ์ไม่ใช่เหตุผล”

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การคิดแบบเหมารวมและคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ คือ การรับรู้หรือทัศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อกลุ่มคนอื่น ชนชาติอื่น ที่มาจากการสังเกตทางกายภาพทั่วไปกลายเป็นลักษณะที่ตัวแทนหรือเป็นเอกลักษณ์ของคนกลุ่มนั้น ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งอาจจะเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้

ตัวอย่างการคิดแบบเหมารวมด้านชาติพันธุ์ เช่น คนไทยเคยมีภาพในความคิดว่าเป็นคนยิ้มง่ายจนใคร ๆ ต่างก็ขนานนามประเทศไทยว่า “สยามเมืองยิ้ม” แต่ในความเป็นจริงคนไทยไม่ได้ยิ้มง่ายเหมือนกันทุกคน คนจีนมีภาพในความคิดว่าเป็นคนขยันอดทน สู้ชีวิต มีหัวการค้า แต่ในขณะเดียวกันก็ถูกมองว่ามักจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ในประเด็นของนักท่องเที่ยวจีนที่เวลาไปเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ มักจะมีพฤติกรรมที่ไร้มารยาท จนทำให้นักท่องเที่ยวจีนถูกมองอย่างเหมารวมว่าไม่ดี ทั้ง ๆ ที่ในจำนวนนักท่องเที่ยวจีนนั้นก็มีคนที่มีพฤติกรรมที่ดีอยู่มาก แต่กลับไม่ถูกหยิบยกนำมาพูดถึง คนญี่ปุ่นมีภาพในความคิดว่าเป็นคนซื่อสัตย์ ละเอียดอ่อน มีวินัย และขี้เกรงใจ มีอะไร มักจะไม่พูดตรง ๆ อย่างไรก็ตามก็อาจมีคนญี่ปุ่นจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ไปตามภาพความคิดนี้เสมอไปด้านภาพลักษณ์องค์กร เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการเหมารวมว่าเรียนไม่เก่ง เฉื่อยชา ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วนักศึกษาที่ขยันอดทน และ พร้อมที่จะเรียนรู้มีเป็นจำนวนมาก (ดวงกมล ทองอยู่. 2559) ด้านยุคสมัยของกลุ่มคนตามช่วงอายุ เช่น กลุ่มคนเจเนอเรชั่นวาย (Generation Y) ในปัจจุบันถูกมองว่าเป็นกลุ่มคนยุคใหม่ที่มีนิสัยหนักไม่เอาเบาไม่สู้ รักสบาย ไม่มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ การรับรู้ความเป็นกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวาย จากสื่อหนังสือพิมพ์ วารสารและบทความ หรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จึงอาจมีส่วนทำให้ความเข้าใจภาพของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายแบบเหมารวม ความเชื่อดังกล่าว อาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่จำกัดและนำไปสู่อคติได้ ทั้งที่แท้จริงแล้วกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายนับว่าเป็นความหวังขององค์กรในยุคปัจจุบัน (ภูเบศร์ สมุทรจักร. 2557)

4.2 **คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่**

คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ บัญญัติขึ้นโดย W.G. Sumner (W.G. Sumner. 1910) พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2557) ได้ให้ความหมายของคำว่าคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ ไว้ว่า “ทัศนคติที่มีอคติระหว่างผู้ที่อยู่ในกลุ่มและผู้ที่อยู่นอกกลุ่ม โดยเชื่อว่าทัศนคติ ประเพณี และกิจกรรมของกลุ่มตนสำคัญกว่าและดีกว่ากลุ่มอื่น และเชื่อว่า

วัฒนธรรมของตนมีคุณค่ามากกว่าวัฒนธรรมของกลุ่มอื่น จนเกิดความไม่ไว้ใจกลุ่มอื่น และถือว่ากลุ่มอื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากกลุ่มตนเป็นกลุ่มที่ด้อยกว่า”

Larry Richard และ Edwin (Larry, Richard, & Edwin. 2013) กล่าวว่า “คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่คือความเป็นสากลและคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ก่อให้เกิดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 **คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่คือความเป็นสากล**

นักมานุษยวิทยาต่างเห็นด้วยว่า คนส่วนใหญ่มีความเชื่อเรื่องคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่และความเชื่อดังกล่าว อาจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในระดับหนึ่ง ในการสร้างความพึงพอใจกับชีวิต หากวัฒนธรรมของมนุษย์ยังคงดำรงอยู่ คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่เปรียบเสมือนวัฒนธรรมที่มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ในระดับจิตใต้สำนึก

ตัวอย่างคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนส่วนใหญ่จะเปิดสอนวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วรรณกรรมภาษา และรัฐศาสตร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของประเทศของตนเป็นหลัก ซึ่งจะกล่าวถึงเพียงความสำเร็จของคนผิวขาวเท่านั้น ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ชาวอเมริกันมีทั้งคนผิวขาวและคนผิวสี นอกจากนี้ยังนักการเมืองบางกลุ่มที่สนับสนุนแนวคิดเรื่อง “ลัทธิความเหนือกว่าชนชาติอื่นของชาวอเมริกัน” เป็นการส่งเสริมแนวคิดชาติพันธุ์นิยมของชาวอเมริกัน ทำให้ชาวอเมริกันมีมุมมองที่จำกัดและสามารถพัฒนาไปสู่ความเชื่อที่ว่าสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ดีที่สุดของโลก ชาวอเมริกันเริ่มตัดสินประเทศ อื่น ๆ ตามมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ของกลุ่มคนผิวขาวในสหรัฐอเมริกา ปรากฏการณ์ลักษณะนี้ยังเกิดขึ้นในของวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น ในประเทศอิหร่านเด็ก ๆ จะถูกสอนให้เชื่อว่าความจริงของศาสนาทั้งหมดด้วยมาตรฐานเดียว คือ ในคัมภีร์อัลกุรอานเท่านั้น ในประเทศจีนนักเรียนชาวจีนถูกสอนมาเป็นเวลานานนับพันปีให้เขียนชื่อประเทศของตนที่มีความหมายว่า "อาณาจักรกลาง" ซึ่งแฝงไปด้วยความหมายของการมองว่าประเทศของตนว่ามีความยิ่งใหญ่และเป็นจุดศูนย์กลางของโลก แม้แต่เรื่องเล่าและนิทานพื้นบ้านของในแต่ละวัฒนธรรม ต่างสอดแทรกแนวคิดด้านคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ให้กับสมาชิกในกลุ่มตั้งแต่ในวัยเยาว์

4.2.2 **คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ก่อให้เกิดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม**

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่มีความแพร่หลาย คือ แนวคิดดังกล่าว ทำให้สมาชิกของวัฒนธรรมเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับความเป็นตัวตนและความเป็น

เจ้าของ ซึ่งคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่แสดงให้เห็นว่า การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศหรืออารยธรรมที่เฉพาะเจาะจง ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและความภาคภูมิใจที่ว่า “ความสำเร็จของคนในชาติพันธุ์เดียวกัน” ความเป็นคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ ในบางครั้งอาจส่งผลในด้านลบต่อตัวบุคคล เพราะจะทำให้บุคคลไม่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมอื่น ทำให้เกิดความวิตกกังวลกับการมีปฏิสัมพันธ์กับคนต่างวัฒนธรรม เกิดอคติและขาดความเชื่อใจกลุ่มคนที่อยู่นอกวัฒนธรรมกลุ่ม (Larry, Richard, & Edwin. 2013, p.240)

4.2.3 ระดับของคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่

คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านบวก (positive) คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านลบ (negative) และคติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านลบอย่างที่สุด (extremely negative) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.3.1 คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านบวก (positive) คือ ความเชื่อที่ว่าวัฒนธรรมของตนเป็นที่พึงพอใจมากกว่าวัฒนธรรมอื่นทั้งหมด เกิดจากการที่แต่ละบุคคลดึงความเป็นตัวตนและความเชื่อมาจากวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง

4.2.3.2 คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านลบ (negative) คือ แนวคิดที่เริ่มมีการใช้มิติเชิงการประเมินเข้ามาเกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่ว่าวัฒนธรรมของตนเองเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง และวัฒนธรรมอื่น ๆ ควรได้รับการวัดและประเมินค่าตามมาตรฐาน ซึ่งมีวิวัฒนาการมาจากการที่บุคคลหรือกลุ่มเชื่อว่า ความเชื่อและค่านิยมส่วนบุคคลของพวกเขาถูกต้อง

4.2.3.3 คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่ด้านลบอย่างที่สุด (extremely negative) คือ ความเชื่อที่ว่าวัฒนธรรมของกลุ่มตนเป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีประโยชน์มากที่สุดเหนือกว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น และมีความเชื่อว่าควรใช้ค่านิยมและวัฒนธรรมของพวกเขาในวัฒนธรรมอื่นด้วย

4.2.4 ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเหมารวม มีดังนี้

งานวิจัยเรื่อง "ผลกระทบของการคิดแบบเหมารวมต่อความขัดแย้งภายในกลุ่มของพนักงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดนครราชสีมา" (นิรมล กลัดสมบูรณ์. 2557) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานคนไทยในองค์กรอุตสาหกรรมการผลิต ในจังหวัดนครราชสีมาที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับพนักงานคนกัมพูชาในการทำงาน จำนวน 391 คน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการคิดแบบเหมารวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีมุมมองว่าคนกัมพูชามีคุณลักษณะมีวินัยในตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ ขยันทำงาน คุณลักษณะของคนกัมพูชาในด้านลบ คือ การลักเล็กขโมยน้อยและความไม่น่าเชื่อถือ ความขัดแย้งภายในกลุ่มอยู่ในระดับน้อยและความเป็นชาตินิยมอยู่ในระดับ “มาก” การคิดแบบเหมารวมส่งผลกระทบในแง่ลบต่อความขัดแย้งในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความสัมพันธ์ด้านกระบวนการและด้านงาน ในขณะที่ความเป็นชาตินิยมไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการคิดแบบเหมารวมกับความขัดแย้งภายในกลุ่ม

งานวิจัยเรื่อง "การนำเสนอข่าวแรงงานข้ามชาติลาวในสื่อสิ่งพิมพ์ : ในมุมมองของสื่อมวลชนลาว" (ภาคภูมิ หรรนภา. 2555) งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีการศึกษาด้านเอกสารและข้อมูลด้านสื่อมวลชนกับการสร้างความจริงในสังคม การเปิดรับข่าวสาร และความไม่สมดุลของการนำเสนอภาพลักษณ์ของชาวต่างชาติในสื่อสิ่งพิมพ์ไทยและการสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า ด้านแนวคิดสื่อมวลชนกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคม หนังสือพิมพ์ไทยจัดเป็นผู้กำหนดวาระในการนำเสนอข่าวสารในเชิงดึงดูดความสนใจผู้รับสารมากกว่ามุ่งนำเสนอโดยคำนึงถึงสัดส่วนของเนื้อหาที่ปรากฏในข่าว ไม่ได้สะท้อนความจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมดอย่างตรงไปตรงมา ได้แฝงทัศนคติทางอ้อมที่มีต่อ “ผู้อื่น” ที่ไม่ใช่คนในชาติ ผ่านการใช้สรรพนามที่ใช้เรียกชาวลาว เช่น “แรงงานต่างด้าว” “แรงงานเถื่อน” และ “สาวลาว” แนวคิดที่สอง คือสื่อมวลชนกับการสร้างแบบฉบับ (Stereotype) การนำเสนอเรื่องของประเทศลาวในบางแง่มุมและการตอกย้ำมีผลในการสร้างภาพเกี่ยวกับคนลาว ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและทัศนคติในด้านลบ แนวคิดชาติพันธุ์นิยม สื่อมวลชนและการผลิตซ้ำ ปรากฏอุดมการณ์ชาตินิยมไทยแฝงในน้ำเสียงของผู้รายงายข่าว ที่แสดงการกดขี่และสื่อให้เห็นว่าประเทศลาวด้อยกว่า ด้านการเปิดรับข่าวสารจากไทยของสื่อมวลชนลาวมีอย่างสม่ำเสมอ ด้านทัศนคติของสื่อมวลชนลาวรับรู้ได้ว่าการนำเสนอข่าวของไทยที่เกี่ยวกับประเทศลาวเป็นไปในเชิงลบ มีการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับชาติพันธุ์นิยมและการกดขี่ประเทศลาวว่าด้อยความเจริญกว่า

งานวิจัยเรื่อง "การคิดแบบเหมารวมและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างในมุมมองของเด็กนักเรียนประเทศสเปน" (Enesco et al. 2005 อ้างถึงในนิรมล กลัดสมบูรณ์.2557) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้คำที่แสดงคุณลักษณะทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการบ่งชี้ลักษณะของกลุ่มคน 4 กลุ่ม ได้แก่ ชาวจีน ชาวยิปซี ชาวละตินอเมริกัน และชาวสเปน โดยกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชาวสเปนทำการประเมินคุณลักษณะ ผลการศึกษาพบว่าเด็กชาวสเปนมีทัศนคติที่ดีมากต่อชาวสเปน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อชาวยิปซีมากที่สุด

และมีทัศนคติในด้านลบต่อชาวจีนน้อยกว่าชาวละตินอเมริกันเล็กน้อย จุดที่น่าสนใจคือ กลุ่มเด็กโตที่มีการศึกษาและได้รับรู้ข้อเท็จจะมีทัศนคติที่ดีต่อคนในชาติอื่นมากกว่ากลุ่มที่อายุน้อย

งานวิจัยเรื่อง “การเสนอแนวทางการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชาการวิเคราะห์เนื้อหาทางประวัติศาสตร์ในหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างแบบเรียนของประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา” (มัทนียา พงศ์สุวรรณ. 2547) ผลการศึกษาพบว่า ทั้งแบบเรียนของประเทศไทยและของราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งเป็นแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมปีที่ 1 - 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสงครามระหว่างสองประเทศมากที่สุด ซึ่งภาพลักษณ์ที่แบบเรียนของไทยนำเสนอเกี่ยวกับราชอาณาจักรกัมพูชาจะกล่าวถึงศาสนา ระบบการปกครอง ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสงครามในสมัยอยุธยา ซึ่งพูดถึงการที่ราชอาณาจักรกัมพูชามักฉกฉวยโอกาสโจมตีประเทศไทยในยามที่ประเทศอ่อนแอ ในขณะที่แบบเรียนของราชอาณาจักรกัมพูชาได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสงครามในแง่มุมที่ประเทศไทยได้เข้ามาระรานราชอาณาจักรกัมพูชา กวาดต้อนผู้คน รวมถึงทรัพย์สินที่มีค่าไปเป็นของตนเอง จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตำราแบบเรียนประวัติศาสตร์ไว้ว่าควรลดการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสงครามในอดีตลง และมีการนำเสนออย่างเป็นกลางมากยิ่งขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการมีทัศนคติด้านลบและการมีอคติของคนทั้งสองชาติลง ควรนำเสนอเนื้อหาที่ความสร้างสรรค์ เช่น ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ากลุ่มตัวอย่างในแต่ละงานวิจัยส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการคิดแบบเหมารวมของบุคคลต่อสมาชิกในสังคมที่มีความแตกต่างจากตนเองในด้านลบมากกว่าด้านบวก แสดงให้เห็นถึงการมีอคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อการพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ลาว และกัมพูชา การนำทฤษฎีการคิดแบบเหมารวม (Stereotype) มาใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษา จะช่วยอธิบายภาพความคิดของคนไทยที่มีต่อคนเชื้อชาติเดียวกันในมิติด้านความเหนือกว่า ด้านความดึงดูดใจทางสังคม และด้านความไม่อยู่นิ่ง รวมถึงการใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการอธิบายภาพลักษณ์ของแรงงานต่างชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชาในมิติด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านบวกและด้านลบว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ทราบถึงคุณลักษณะทั้งในด้านบวกและด้านลบซึ่งมีความละเอียดมากกว่าการศึกษาทัศนคติโดยทั่วไป เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน

ระหว่างแรงงานข่างชาติและเจ้าของกิจการกับกลุ่มลูกค้าชาวไทย ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสื่อสารและการทำงานร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง

บทที่ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในสาขาภาษาศาสตร์สังคมซึ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยทางสังคมของผู้ใช้ภาษา ผู้วิจัยกำหนดปัจจัยทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างไว้ 3 ปัจจัย ได้แก่ เพศ เชื้อชาติและระดับการศึกษา ประชากรในงานวิจัยนี้ ได้แก่ คนเชื้อชาติไทยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรจำนวน 100 คนอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี จากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยด้านเพศเป็นเพศชาย 50 คนเพศหญิง 50 คนและใช้ปัจจัยด้านระดับการศึกษาแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เพศชายที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เพศชายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เพศหญิงที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและเพศหญิงที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปกลุ่มละ 25 คนดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

ชาย		หญิง	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป
25	25	25	25

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชนิด ดังนี้

2.1 ตัวอย่างเสียง

ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างเสียงภาษาไทย 8 เสียงที่เป็นผู้พูดชาวไทยเพศชายและเพศหญิง (โดยไม่รวมบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) ที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานต่างชาติ ชาวเมียนมา ชาวลาว และชาวกัมพูชา เพศชายและเพศหญิง(โดยไม่รวมบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) ที่สามารถพูดภาษาไทยได้และทำงานอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยให้พูดข้อความสั้น ๆ จำนวน 20 ข้อความ ดังนี้

1) สวัสดี 2) ขอบคุณ 3) ขอโทษ 4) สบายดีไหม 5) ไม่เป็นไร 6) แล้วพบกันใหม่ 7) กรุณารอสักครู่ 8) เชิญข้างใน 9) ฉันไม่สบาย 10) ราคาเท่าไหร่ 11) ฉันเห็นด้วยกับคุณ 12) ช่างมันเถอะ13) คุณจะไปไหน 14) กี่โมงแล้ว 15) เมื่อวานนี้คุณไปไหนมา 16) อากาศร้อนมาก 17) ฉันไม่อยากไป 18) ฝนกำลังตก 19) ไม่เอาครับ/ค่ะและ 20) ยินดีที่ได้รู้จัก

ผู้วิจัยใช้แนวคิดของกิตติยา แซ่เตีย (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาเกาหลีตามตัวแปรทางสังคม” ที่คัดเลือกคำและข้อความสั้น ๆ มาใช้บันทึกเสียงเพื่อเก็บข้อมูล เนื่องจากเห็นว่าสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา แล้วการออกเสียงเป็นคำหรือข้อความสั้น ๆ ให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาทำได้ง่ายกว่าการออกเสียงเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ นอกจากนี้การศึกษาครั้งนี้ต้องการเพียงตัวอย่างเสียงพูดที่เป็นภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความหมายหรือการใช้ภาษาในการสนทนาจริง ดังนั้นการใช้ตัวอย่างเสียงที่เป็นข้อความสั้น ๆ จึงไม่มีผลแตกต่างจากการใช้ประโยคหรือข้อความยาว ๆ

2.2 แบบประเมินทัศนคติต่อภาษา

แบบประเมินทัศนคติต่อภาษาในงานวิจัยนี้ใช้แนวคิดของ Lambert และคณะ (Lambert, et al.1967) ที่ได้พัฒนาวิธีการศึกษาทัศนคติทางอ้อมที่เรียกกันว่า “The matched-guise technique (MGT)” ที่เป็นการพรางเสียง (vocal guises) ซึ่งนักวิจัยจะบันทึกเสียงพูดของผู้พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่มีความสามารถในการเลียนแบบวัจนลีลา (speech styles) เช่น สำเนียง (accent) โดยให้ผู้พูดแต่ละคนซึ่งมีสำเนียงการพูดแตกต่างกันอ่านข้อความเดียวกันโดยเป็นภาษาไทยด้วยสำเนียงที่ต่างกัน และมีการใช้มาตรประมาณค่าทัศนคติ (attitude-rating scales) โดยให้ผู้ฟังประเมินผู้พูดจากเสียงที่ได้ยินใน 3 มิติ ได้แก่ ความเหนือกว่า (superiority) (ประกอบด้วยคุณลักษณะ เช่น “เกียรติภูมิ” “ความฉลาด”และ “ความสามารถ”)

ความน่าดึงดูดใจทางสังคม (social attractiveness) (เช่น “ความเป็นมิตร” และ “น่าเชื่อถือ”) ความไม่อยู่นิ่ง (dynamism) (เช่น “ความกระตือรือร้น” และ “ความมีชีวิตชีวา”) (Holmes, 2008; Garrett, 2010; Meyerhoff, 2019)

คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมถึงกระทู้ที่มีการแสดงความคิดเห็นของคนไทยที่มีต่อ คนเมียนมา ลาว และกัมพูชา ว่ามีลักษณะนิสัยอย่างไร

อย่างไรก็ดี เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของงานวิจัย แบบประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้จะประกอบไปด้วยคุณลักษณะจำนวน 9 คุณลักษณะแบ่งตามมิติต่าง ๆ 3 มิติ ได้แก่ ความเหนือกว่า ประกอบด้วยคุณลักษณะ “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” ความน่าดึงดูดใจทางสังคม ประกอบด้วยคุณลักษณะ “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร” และความไม่อยู่นิ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ “ขยัน” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในแบบประเมินทัศนคติแสดงให้เห็นได้ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 คุณลักษณะของผู้พูดที่ปรากฏในแบบประเมินทัศนคติ

ลำดับที่	คุณลักษณะของผู้พูด	ความคิดเห็น					คุณลักษณะของผู้พูด
1	มีรสนิยม	5	4	3	2	1	ไม่มีรสนิยม
2	ฐานะดี	5	4	3	2	1	ยากจน
3	มีการศึกษา	5	4	3	2	1	ไม่มีการศึกษา
4	ซื่อสัตย์	5	4	3	2	1	ขี้โกง
5	จริงใจ	5	4	3	2	1	หลอกลวง
6	ขยัน	5	4	3	2	1	ขี้เกียจ
7	เป็นมิตร	5	4	3	2	1	ไม่เป็นมิตร
8	มีความคิดสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
9	กระตือรือร้น	5	4	3	2	1	ไม่กระตือรือร้น

ผู้วิจัยใช้การแบ่งระดับของการให้คะแนนความคิดเห็นตามมาตราประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนไว้ที่ 1 - 5 โดยกำหนดให้ คะแนนระดับ 5 มีความเห็นด้วยมากที่สุด คะแนนระดับ 4 เห็นด้วยมาก คะแนนระดับ 3 ปานกลาง คะแนนระดับ 2 เห็นด้วยน้อย และคะแนนระดับ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างครบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา จากนั้นจึงให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินทัศนคติด้วยการเปิดตัวอย่างเสียงทั้ง 8 ตัวอย่างเสียง โดยมีลำดับดังต่อไปนี้ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชาย เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชาย เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานเพศชาย และเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานเพศหญิง โดยให้กลุ่มตัวอย่างฟังทีละตัวอย่างเสียง ตัวอย่างเสียงละ 1 รอบ เมื่อฟังจบ 1 ตัวอย่างเสียง กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำการประเมินทัศนคติที่ตนเองมีต่อเสียงที่ได้ยินลงในแบบประเมิน โดยกลุ่มตัวอย่างจะวงกลมระดับคะแนนตามความคิดเห็นที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยอต่ละสำเนียง ผู้วิจัยใช้มาตรการประเมิน (rating scale) 5 ระดับ เรียงลำดับจาก 1 - 5 ซึ่งเป็นระดับจากน้อยที่สุดไปยังระดับมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างจะทำเช่นนี้จนครบ 8 ตัวอย่างเสียง โดยผู้วิจัยจะไม่แจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าเสียงที่ได้ฟังแต่ละเสียงนั้นเป็นเสียงพูดของคนชาติไหน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและหลีกเลี่ยงการเกิดอคติที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อคนชนชาติดังกล่าว

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณลักษณะจำนวน 100 ชุด ที่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลมาตรวจสอบรายละเอียด ซึ่งความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีลักษณะดังนี้ กลุ่มตัวอย่างต้องทำแบบประเมินให้ครบทั้ง 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัว และส่วนที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะทั้ง 9 คุณลักษณะ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องไม่ใส่เครื่องหมายในค่าคะแนนเดียวกันทั้งหมด เช่น ใส่เครื่องหมายในช่องหมายเลข 4 จนครบทั้ง 10 ข้อ เป็นต้น หากผู้วิจัยพบข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจะคัดแยกแบบประเมินดังกล่าวออกทันทีถือว่าข้อมูลนั้นไม่สมบูรณ์และไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการเก็บ

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ตามที่ได้กำหนดไว้

4.2 นำข้อมูลจากแบบประเมินมาวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ของแรงงานต่างชาติและภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาตามเพศและระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง และตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยตามมาตรการประเมิน (rating scale) จากนั้นใช้ โปรแกรม SPSS เปรียบเทียบผลที่ได้ตามปัจจัยทางสังคมด้านเพศและเชื้อชาติของแรงงานต่างชาติ

การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยจากมาตรการประเมิน (rating scale)

ระดับ	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีทัศนคติดีมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีทัศนคติดีมาก
2.51 - 3.50	มีทัศนคติดีปานกลาง
1.51 - 2.50	มีทัศนคติดีน้อย
1.00 - 1.50	มีทัศนคติดีน้อยที่สุด

บทที่ 4
ผลการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 2) ศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย และ3) ศึกษาทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

การนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ 1) ภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา 2) ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาวและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 3) ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย 4) ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนไทย และ 5) ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. ภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ มาวิเคราะห์ภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

สำเนียงของผู้พูด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	t	Sig.
สำเนียงไทยมาตรฐาน	3.71	86.480	**.000**
สำเนียงเมียนมา	2.73	41.408	**.000**
สำเนียงลาว	2.87	46.296	**.000**
สำเนียงกัมพูชา	2.91	38.888	**.000**

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.71) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับ “ดี” ในลำดับถัดมาคือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.91) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.87) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.73) ตามลำดับ

จากค่าเฉลี่ยของสำเนียงต่างชาติข้างต้นพบว่าเป็นค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับดี “ปานกลาง” เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยมีภาพรวมของทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียง และมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากที่สุด เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียง ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลทัศนคติของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งตามคุณลักษณะ พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แบ่งตามคุณลักษณะ

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงเมียนมา		
มีรสนิยม	3.81	2.45	9.164	.000
ฐานะดี	3.78	2.58	9.317	.000
มีการศึกษา	4.17	2.66	8.573	.000
ซื่อสัตย์	3.85	3.01	7.783	.000
จริงใจ	3.8	3.15	4.749	.000
ขยัน	3.68	2.90	5.779	.000
เป็นมิตร	3.85	3.09	5.144	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.61	2.52	8.795	.000
กระตือรือร้น	3.59	2.48	7.502	.000

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงเมียนมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูด

ภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาทุกคุณลักษณะ

ตาราง 5 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงลาว แบ่งตามคุณลักษณะ

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงลาว		
มีรสนิยม	3.81	2.56	8.856	.000
ฐานะดี	3.78	2.63	9.453	.000
มีการศึกษา	4.17	2.75	7.754	.000
ซื่อสัตย์	3.85	3.07	6.632	.000
จริงใจ	3.8	3.18	4.290	.000
ขยัน	3.68	3.12	4.130	.000
เป็นมิตร	3.85	2.94	5.505	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.61	2.55	7.385	.000
กระตือรือร้น	3.59	2.81	4.865	.000

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะ

ตาราง 6 ทัศนคติคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา แบ่งตามคุณลักษณะ

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงกัมพูชา		
มีรสนิยม	3.81	2.65	8.351	.000
ฐานะดี	3.78	2.83	8.567	.000
มีการศึกษา	4.17	2.88	8.660	.000
ซื่อสัตย์	3.85	3.06	10.627	.000
จริงใจ	3.80	3.19	7.065	.000
ขยัน	3.68	3.17	0.244	.808
เป็นมิตร	3.85	3.18	5.236	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.61	2.76	6.507	.000
กระตือรือร้น	3.59	2.98	4.151	.000

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ที่เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาแตกต่างกันอย่างไม่มีมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ซึ่งคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียงตามมิติ ต่าง ๆ พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ

คุณลักษณะต่าง ๆ	ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ			
	สำเนียงไทย ($\bar{X}$)	สำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$)	สำเนียงลาว ($\bar{X}$)	สำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$)
มีรสนิยม	3.81	2.45	2.56	2.65
ฐานะดี	3.78	2.58	2.63	2.83
มีการศึกษา	4.17	2.66	2.75	2.88
ซื่อสัตย์	3.85	3.01	3.07	3.06
จริงใจ	3.80	3.15	3.18	3.19
ขยัน	3.68	2.90	3.12	3.17
เป็นมิตร	3.85	3.09	2.94	3.18
มีความคิดสร้างสรรค์	3.61	2.52	2.55	2.76
กระตือรือร้น	3.59	2.48	2.81	2.98
รวม	**3.79**	**2.76**	**2.84**	**2.96**

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียงตามมิติด้านความเหนือกว่า มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม และมิติด้านความ ไม่อยู่นิ่ง พบรายละเอียดดังนี้

1.1 มิติด้านความเหนือกว่า

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะต่าง ๆ ในมิติด้านความเหนือกว่า ได้แก่ “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ในมิติด้านความเหนือกว่า ทั้ง 3 คุณลักษณะข้างต้นมากกว่าสำเนียงต่างชาติ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.17) “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.81) และ “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.78)

ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียง พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากที่สุด รองลงมาคือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาในลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาที่คุณลักษณะต่าง ๆ ในมิตินี้ พบว่า เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทั้ง 3 สำเนียง ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ได้รับการประเมิน ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 2.66 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.75 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ =

2.88 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) รองลงมาคือ “ฐานะดี ($\bar{X}$ = 2.58 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.63 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.83 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) และ “มีรสนิยม” ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 2.45 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.56 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.65 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา)

1.2 มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม

มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม ประกอบด้วยคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร” จากผลการศึกษาพบว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ทั้ง 3 คุณลักษณะข้างต้นมากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ โดยคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” และ “เป็นมิตร” ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน ($\bar{X}$ = 3.85) รองลงมา คือ คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.80)

ส่วนผลการศึกษาทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ ในมิติความน่าดึงดูดใจทางสังคมพบเหมือนกับมิติด้านความเหนือกว่า กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงสำเนียงกัมพูชามากที่สุด รองลงมาคือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ในลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะพบว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.15 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 3.18 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 3.19 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.09 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.94 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 3.18 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.01 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 3.07 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 3.06 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” สูงสุดเช่นกัน ($\bar{X}$ = 3.18) แต่คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.07 ต่อ $\bar{X}$ = 2.48) จะเห็นได้ว่าคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติในคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” เหมือนกันทั้ง 3 สำเนียง

1.3 มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ประกอบด้วย คุณลักษณะด้าน “ขยัน” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” จากผลการวิจัยพบว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่งมากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ ทั้ง 3

คุณลักษณะข้างต้น โดยเรียงลำดับจากคุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.68) “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 3.61) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 3.59) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อสำเนียงต่างชาติ ผลการศึกษายังคงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากที่สุด รองลงมาคือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาในลำดับสุดท้าย เช่นเดียวกับมิติอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวและกัมพูชาสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะข้างต้น เรียงลำดับจากคุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.12 ต่อ $\bar{X}$ = 3.17) “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.81 ต่อ $\bar{X}$ = 2.98) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 2.55 ต่อ $\bar{X}$ = 2.76) ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “ขยัน” สูงสุดเช่นกัน ($\bar{X}$ = 2.90) แต่คุณลักษณะด้าน “มีความคิดสร้างสรรค์” ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.48)

จากผลการวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ในภาพรวมคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาในระดับ “มาก” และมีทัศนคติที่ดีในระดับ “ปานกลาง” ต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา สำเนียงลาว และสำเนียงกัมพูชา หากพิจารณาตามคุณลักษณะ จะเห็นได้ว่าคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติด้าน “จริงใจ” ซึ่งอยู่ในมิติของความน่าดึงดูดใจทางสังคม มากที่สุด และมีทัศนคติที่ดีในระดับ “น้อย” คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” “ฐานะดี” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” ซึ่งอยู่ในมิติของความเหนือกว่าและความไม่อยู่นิ่ง ที่เป็นเช่นนี้ อาจมีผลมาจากแรงงานต่างชาติทั้ง 3 ประเทศนี้ ส่วนใหญ่ที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย จะเป็นกลุ่มที่เข้ามาประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการและใช้แรงงาน (สำนักงานบริหารแรงงานต่างชาติ. 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “เรื่องทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ตามมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ” (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์, และคณะ. 2561) แสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่นายจ้างและแรงงานไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติทั้ง 3 สัญชาติ ข้างต้น ส่งผลต่อภาพลักษณ์และทัศนคติในด้านบวกและด้านลบของคนไทยที่มีต่อกลุ่มแรงงานชาติทั้ง 3 สัญชาติข้างต้น

2. ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

เชื้อชาติของผู้พูด ในที่นี้ หมายถึง เชื้อชาติไทยของผู้พูดคนไทย เชื้อชาติเมียนมา เชื้อชาติลาว และเชื้อชาติกัมพูชา ของแรงงานต่างชาติที่ผู้พูดภาษาไทย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ มาวิเคราะห์ค่าทัศนคติของคนไทยต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ โดยแยกตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นในตารางที่ 8

ตาราง 8 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

สำเนียงของผู้พูด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	เสียงเพศชาย	เสียงเพศหญิง		
สำเนียงไทยมาตรฐาน	3.63	3.80	-2.020	.079
สำเนียงเมียนมา	2.79	2.66	.943	.780
สำเนียงลาว	2.85	2.89	-.338	.736
สำเนียงกัมพูชา	2.89	2.94	-.280	**.046**

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยเพศเพศหญิงมากกว่าเสียงพูดของเพศชาย ($\bar{X}$ = 3.63 ต่อ $\bar{X}$ = 3.80 ในภาษาไทยมาตรฐาน และ $\bar{X}$ = 2.85 ต่อ $\bar{X}$ = 2.89 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.89 ต่อ $\bar{X}$ = 2.94 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) ยกเว้นเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาที่เสียงพูดของเพศชายได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเสียงพูดของเพศหญิง ($\bar{X}$ = 2.79 ต่อ $\bar{X}$ = 2.66) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายและเพศหญิง ภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและภาษาไทยสำเนียงลาวที่เป็นเสียงของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่ไม่พบความแตกต่าง

ระหว่างเสียงของเพศชายและเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิง รวมถึงเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน แต่คนไทยมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยที่มีต่อสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

คุณลักษณะต่าง ๆ	**ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา และภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ**							
	สำเนียงไทย ($\bar{X}$)		**สำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$)**		**สำเนียงลาว ($\bar{X}$)**		**สำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$)**	
	ชาย	**หญิง**	**ชาย**	**หญิง**	**ชาย**	**หญิง**	**ชาย**	**หญิง**
มีรสนิยม	3.62	3.96	2.47	2.42	2.52	2.58	2.75	2.53
ฐานะดี	3.68	3.82	2.55	2.57	2.52	2.74	2.85	2.84
มีการศึกษา	4.01	4.26	2.77	2.55	2.59	2.92	2.89	2.89
ซื่อสัตย์	3.74	3.98	3.12	2.90	3.20	2.94	3.04	3.08
จริงใจ	3.70	3.92	3.28	3.01	3.34	2.97	3.09	3.27
ขยัน	3.60	3.77	2.95	2.84	3.08	3.16	3.03	3.31
เป็นมิตร	3.77	3.90	3.31	2.88	3.16	2.77	3.12	3.23
มีความคิดสร้างสรรค์	3.59	3.52	2.58	2.48	2.56	2.57	2.62	2.87
กระตือรือร้น	3.72	3.36	2.37	2.60	2.64	2.97	2.81	3.10
รวม	**3.71**	**3.83**	**2.82**	**2.69**	**2.85**	**2.85**	**2.91**	**3.01**

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียงต่างชาติ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูดตามมิติด้านความเหนือกว่า มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม และมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง พบรายละเอียดดังนี้

2.1 มิติด้านความเหนือกว่า

เมื่อพิจารณามิติด้านความเหนือกว่า ตามคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยเพศชายในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.77) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.83) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.60) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.54) ในส่วนของทัศนคติต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย มิติด้านความเหนือกว่า ในระดับ “มาก” โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.01) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.68) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.62) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชาย ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ย ในมิติด้านความเหนือกว่าน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.59) ส่วนคุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” และ “มีรสนิยม” ที่ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$ = 2.52)

เมื่อพิจารณาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยของผู้พูดเพศหญิง ในแต่ละสำเนียงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิง ในระดับ “มาก” ($\bar{X}$ = 4.01) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$ = 2.75) ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 2.51) เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะด้านต่าง ๆ พบว่า เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิง ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย มิติด้านความเหนือกว่า โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ =4.26) “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.96) และ “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.82) ส่วนทัศนคติที่มีต่อสำเนียงต่างชาติพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง สอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.92 ต่อ $\bar{X}$ = 2.89) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.74 ต่อ $\bar{X}$ = 2.84) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.58 ต่อ $\bar{X}$ = 2.53) ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย มิติด้านความเหนือกว่าน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.57) “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.55) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.42)

2.2 มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยของผู้พูดเพศชายในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ =3.74) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 3.24) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 3.23) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.08) โดยเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน จากค่าคะแนนเฉลี่ยในตาราง 9 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” สูงสุด ($\bar{X}$ =3.77) รองลงมา คือ คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.74) และ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.70) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ =3.31) “จริงใจ” ($\bar{X}$ =3.28) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ =3.12) ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” มากที่สุด ($\bar{X}$ =3.28) รองลงมา คือ “ซื่อสัตย์” และ ($\bar{X}$ =3.20) “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ =3.16) ตามลำดับ ด้านเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อวิเคราะห์ตามคุณลักษณะและเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบในลักษณะที่สอดคล้องกับทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา กล่าวคือ พบคุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.12 ต่อ $\bar{X}$ = 3.31) “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.09 ต่อ $\bar{X}$ = 3.28) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.04 ต่อ $\bar{X}$ = 3.12) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยของผู้พูดเพศหญิงในแต่ละสำเนียงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ =3.93) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ =3.19) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ =2.93) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ =2.89) ในส่วนของทัศนคติต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาพบว่า คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =3.98) รองลงมา คือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ =3.92) และ “เป็นมิตร ($\bar{X}$ =3.90) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาพบว่า คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ได้รับการประเมินคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =3.23) รองลงมา คือ คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ =3.27) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ =3.08) ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะต่าง ๆ

สอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ =3.01 ต่อ $\bar{X}$ =2.97) “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ =2.90 ต่อ $\bar{X}$ =2.94) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ =2.88 ต่อ $\bar{X}$ =2.77)

2.3 มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยของผู้พูดเพศชายในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.64) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ =2.82) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ =2.76) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ =2.63) จากตาราง 2 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง เรียงลำดับจากคุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ =3.72) “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.60) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =3.59) ตามลำดับ ด้านสำเนียงต่างชาติพบว่า เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.03 ต่อ $\bar{X}$ =3.08) “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ =2.81 ต่อ $\bar{X}$ =2.64) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =2.62 ต่อ $\bar{X}$ =2.56) สำหรับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด พบว่าคุณลักษณะที่ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ =2.95) “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =2.58) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ =2.37)

เมื่อพิจารณาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยของผู้พูดเพศหญิงในแต่ละสำเนียง พบว่า สอดคล้องกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ตามลำดับจากมากไปหาน้อย ($\bar{X}$ = 3.35 ในภาษาไทยมาตรฐาน $\bar{X}$ =3.09 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา $\bar{X}$ = 2.90 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.64 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา) โดยทัศนคติที่ดีต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.77) “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =3.52) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ =3.36) ส่วนทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงในคุณลักษณะด้านต่าง ๆ พบว่า คุณลักษณะที่ได้รับการประเมินคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.31) รองลงมา คือ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ =3.10) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =2.87)

ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงมาเมียนเพศหญิงได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.16 ต่อ $\bar{X}$ =2.84) “กระตือรือร้น” และ ($\bar{X}$ =2.97 ต่อ $\bar{X}$ =2.60) “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ =2.57 ต่อ $\bar{X}$ =2.48)

จะสังเกตได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติเพศชายคุณลักษณะด้าน “ขยัน” สูงกว่าเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงที่พูดโดยเพศหญิง คุณลักษณะด้าน “ขยัน” สอดคล้องกัน จากผลการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติเพศชายด้านความขยันมากกว่าคนไทยเพศชาย เพราะแรงงานต่างชาติมีภาพลักษณ์ที่ดีเรื่องความขยันในการทำงาน สืบเนื่องจากสาเหตุการคาดแคลนแรงงานระดับล่างในหลาย ๆ อุตสาหกรรมที่คนไทยไม่นิยมทำ เช่น ปศุสัตว์ เกษตร และก่อสร้าง นำไปสู่การจ้างงานแรงงานต่างชาติเพื่อทดแทนแรงงานในอุตสาหกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาที่พบในครั้งนี้สอดคล้องกับหลาย ๆ งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “สภาวะความจำเป็นต่อความต้องการแรงงานต่างด้าว และทัศนคติของผู้ประกอบการในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคราบหนองแหน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา" (สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม; อรนุช กฤตยขจรสกุล. 2561) และงานวิจัยเรื่อง "การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี" (ชนัดดา กิ่งทอง. 2558) ผลการศึกษาจากทั้ง 2 งานวิจัยพบว่าผู้ประกอบการเห็นว่าแรงงานต่างชาติไม่ค่อยขาดงาน มีความอดทน ไม่เลือกงาน และมีความรับผิดชอบในการทำงาน และนอกจากนี้ ปัจจัยด้านความขยันในการทำงานเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจจ้างแรงงานต่างชาติในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ส่วนผลการศึกษาที่พบว่าคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดของเพศหญิงที่พูดโดยเจ้าของภาษาและแรงงานต่างชาติคุณลักษณะด้าน “ขยัน” เหมือนกัน นั้นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเพศหญิงว่าเป็นเพศที่มีความขยันมากกว่าเพศชาย นำไปสู่การเกิดภาพพจน์หรือภาพในใจของคนในสังคมไทยที่มีต่อเพศหญิง ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีรูปแบบทางความคิดด้านเพศ (Gender Schema Theory) ที่เกี่ยวกับบทบาททางเพศ โดย Sandra Lipitz Bem นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะทางเพศที่แตกต่างกันไปนั้นเกิดจากการความแตกต่างของสังคม ทำให้มีผลกระทบต่อความคิดและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลได้มีการเรียนรู้ถึงบทบาททางเพศของเพศชายและเพศหญิงจึงทำให้เกิดรูปแบบทาง

ความคิดด้านเพศขึ้น (สุวีรยา ศุภประเสริฐ. 2561) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า คนไทยมีรูปแบบทางความคิดด้านเพศที่มองว่าเพศ

หญิงมีคุณลักษณะด้านความขยันมากกว่าเพศชาย ดังนั้นเสียงของเพศหญิงที่พูดภาษาไทยทุกสำเนียงจึงได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “ขยัน” มากกว่าเสียงของเพศชาย

3.ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย

เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาที่ปัจจัยด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อเสียงของผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดของแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ดังตารางที่ 10

ตาราง 10 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย

สำเนียงของผู้พูด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	คนไทยเพศชาย	คนไทยเพศหญิง		
สำเนียงไทยมาตรฐาน	3.63	3.80	-2.020	.079
สำเนียงเมียนมา	2.79	2.66	.943	.780
สำเนียงลาว	2.85	2.89	-.338	.736
สำเนียงกัมพูชา	2.89	2.94	-.280	**.046**

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียง เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียง

กัมพูชาแตกต่างกัน ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น

ตาราง 11 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา

คุณลักษณะต่างๆ	คนไทยเพศชาย				คนไทยเพศหญิง			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงเมียนมา			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงเมียนมา		
มีรสนิยม	3.66	2.51	7.679	.000	3.92	2.38	7.177	.000
ฐานะดี	3.69	2.58	7.819	.000	3.81	2.54	7.679	.000
มีการศึกษา	4.12	2.69	8.139	.000	4.15	2.63	9.007	.000
ซื่อสัตย์	3.79	2.89	3.529	.001	3.93	3.13	7.668	.000
จริงใจ	3.73	3.10	2.713	.009	3.89	3.19	5.028	.000
ขยัน	3.62	2.86	4.438	.000	3.75	2.93	5.681	.000
เป็นมิตร	3.68	3.00	3.110	.003	3.99	3.19	5.610	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.49	2.52	5.108	.000	3.62	2.54	6.736	.000
กระตือรือร้น	3.45	2.46	7.970	.000	3.63	2.51	3.917	.000

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงเมียนมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาในทุกคุณลักษณะ

ตาราง 12 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว

คุณลักษณะต่างๆ	คนไทยเพศชาย				คนไทยเพศหญิง			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงลาว			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงลาว		
มีรสนิยม	3.66	2.65	8.954	.000	3.92	2.45	5.986	.000
ฐานะดี	3.69	2.70	8.028	.000	3.81	2.56	6.215	.000
มีการศึกษา	4.12	2.86	11.096	.000	4.15	2.65	7.337	.000
ซื่อสัตย์	3.79	3.02	2.990	.004	3.93	3.12	6.688	.000
จริงใจ	3.73	3.15	3.271	.002	3.89	3.16	4.965	.000
ขยัน	3.62	3.09	5.476	.000	3.75	3.15	5.159	.000
เป็นมิตร	3.68	2.96	5.036	.000	3.99	2.97	4.823	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.49	2.66	7.088	.000	3.62	2.47	5.029	.000
กระตือรือร้น	3.45	2.82	6.901	.000	3.63	2.79	1.651	.105

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงลาวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศหญิงที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว กล่าวคือ คนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวในทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่คนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเช่นเดียวกันกับ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา

ตาราง 13 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

คุณลักษณะต่างๆ	คนไทยเพศชาย				คนไทยเพศหญิง			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงกัมพูชา			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงกัมพูชา		
มีรสนิยม	3.66	2.64	7.077	.000	3.92	2.64	6.235	.000
ฐานะดี	3.69	2.77	5.336	.000	3.81	2.92	6.614	.000
มีการศึกษา	4.12	2.77	7.144	.000	4.15	3.01	8.843	.000
ซื่อสัตย์	3.79	2.87	3.093	.003	3.93	3.25	8.791	.000
จริงใจ	3.73	2.97	3.761	.000	3.89	3.39	7.093	.000
ขยัน	3.62	3.11	4.802	.000	3.75	3.23	3.728	.001
เป็นมิตร	3.68	3.11	4.390	.000	3.99	3.24	4.106	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.49	2.71	6.169	.000	3.62	2.78	3.452	.001
กระตือรือร้น	3.45	2.88	5.167	.000	3.63	3.03	1.107	.274

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศหญิงที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาในทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่คนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเช่นเดียวกันกับเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษาแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ							
	คนไทยเพศชาย ($\bar{X}$)				คนไทยเพศหญิง ($\bar{X}$)			
	ไทย	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	ไทย	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา
มีรสนิยม	3.66	2.51	2.65	2.64	3.92	2.38	2.45	2.64
ฐานะดี	3.69	2.58	2.70	2.77	3.81	2.54	2.56	2.92
มีการศึกษา	4.12	2.69	2.86	2.77	4.15	2.63	2.65	3.01
ซื่อสัตย์	3.79	2.89	3.02	2.87	3.93	3.13	3.12	3.25
จริงใจ	3.73	3.10	3.15	2.97	3.89	3.19	3.16	3.39
ขยัน	3.62	2.86	3.09	3.11	3.75	2.93	3.15	3.23
เป็นมิตร	3.68	3.00	2.96	3.11	3.99	3.19	2.97	3.24
มีความคิดสร้างสรรค์	3.49	2.52	2.66	2.71	3.62	2.54	2.47	2.78
กระตือรือร้น	3.45	2.46	2.82	2.88	3.63	2.51	2.79	3.03
รวม	**3.69**	**2.73**	**2.88**	**2.87**	**3.85**	**2.78**	**2.81**	**3.05**

จากผลรวมค่าคะแนนเฉลี่ยในตารางที่ 14 พบว่าคนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาในระดับ “มาก” (ชาย $\bar{X}$ = 3.69) (หญิง $\bar{X}$ = 3.85) และมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงในระดับ “ปานกลาง” คือ สำเนียงเมียนมา(ชาย $\bar{X}$ = 2.73) (หญิง $\bar{X}$ = 2.78) สำเนียงลาว (ชาย $\bar{X}$ = 2.88) (หญิง $\bar{X}$ = 2.81) และสำเนียงกัมพูชา (ชาย $\bar{X}$ = 2.87) (หญิง $\bar{X}$ = 3.05) จะเห็นว่าคนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ สูงกว่าคนไทยเพศชาย ยกเว้นสำเนียงลาวที่คนไทยเพศชายมีทัศนคติที่ดีกว่าคนไทยเพศหญิง

เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียง ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทยในมิติด้านความเหนือกว่า มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม และมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง พบรายละเอียดดังนี้

3.1 มิติด้านความเหนือกว่า

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” ซึ่งอยู่ในมิติด้านความเหนือกว่าผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทย

ในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.69) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.74) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.73) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.59) โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาในคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” สูงสุด ($\bar{X}$ = 4.12) รองลงมา คือ คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.69) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.66) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงสอดคล้องกับที่พบในเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา โดยคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” และ “ฐานะดี” ในเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับที่เท่ากัน ($\bar{X}$ = 2.77)

ผลการศึกษาทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียงของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง พบว่าสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายเพียง 2 สำเนียงเท่านั้น กล่าวคือ สำเนียงที่รับค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและสำเนียงที่ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีการเรียงลำดับไล่เรียงจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.96) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.86) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.55) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.52) โดยกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาในคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.15) รองลงมาคือ คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.92) และ “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.81) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยทั้ง 3 สำเนียงสอดคล้องกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 3.01 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา $\bar{X}$ = 2.65 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.63 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.92 ในภาษาไทยสำเนียง
กัมพูชา $\bar{X}$ = 2.56 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.54 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.64 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา $\bar{X}$ = 2.45 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.38 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา)

ในภาพรวม กล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปน้อยสอดคล้องกัน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงยังมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดสำเนียงต่าง ๆ ในมิติด้านความเหนือกว่าสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

3.2 มิติด้านความดึงดูดใจ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.73) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 3.04) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 3.00) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.98) โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.79) “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.73) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.68) ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติพบว่า เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะในมิตินี้สูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.15) “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.02) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 2.96) ในลำดับต่อมา คือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.10) “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ =3.00) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 2.89) ตามลำดับ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยในมิตินี้ต่ำสุด โดยค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ =3.11) “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 2.97) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 2.87)

ในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยของสำเนียง ต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.94) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.29) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 3.17) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 3.08) กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” สูงสุด ($\bar{X}$ = 3.99) รองลงมา คือ คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.93) และ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.89) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวสอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.39 ต่อ $\overline{X}$ = 3.16) “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.25 ต่อ $\overline{X}$ = 3.12) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.24 ต่อ $\overline{X}$ = 2.97) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.19) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.19) เท่ากัน ทั้ง 2 คุณลักษณะ รองลงมาคือคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.13)

3.3 มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้าน “ขยัน” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.52) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.90) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.86) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.61) โดยคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากที่สุด คือ “ขยัน” ($\bar{X}$ =3.62) รองลงมาคือ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 3.49) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 3.45) ตามลำดับ ซึ่งเป็นลำดับที่สอดคล้องกับทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาและสำเนียงลาวมีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า คุณลักษณะด้าน “ขยัน” อยู่ในลำดับสูงสุดเหมือนกัน ($\bar{X}$ = 3.11 ต่อ $\bar{X}$ = 3.09) คุณลักษณะที่มีค่าคะแนนลำดับถัดมา คือ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.88 ต่อ $\bar{X}$ = 2.82) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 2.71 ต่อ $\bar{X}$ = 2.66) ตามลำดับ

ผลที่พบในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงสอดคล้องกับที่พบในกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.67) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.01) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.80) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.66) นอกจากนี้ ยังพบว่าคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ยังมีความสอดคล้องกันอีกด้วย โดยเรียงลำดับจากคุณลักษณะด้าน “ขยัน” รองลงมา คือ “กระตือรือร้น” และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ตามลำดับ

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ เมื่อวิเคราะห์ตามคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งหมดพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้ค่าคะแนนเฉลี่ยเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายทุกคุณลักษณะ ในขณะที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาในคุณลักษณะต่าง ๆ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความเหนือกว่า ที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง 5

คุณลักษณะ ได้แก่ “มีรสนิยม” “ฐานะดี” “มีการศึกษา” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จัดอยู่ในมิติด้านความเหนือกว่าและมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

นอกจากนี้หากพิจารณาตามคุณลักษณะพบว่า เสียงพูดภาษาไทยที่เป็นเสียงของเพศหญิงทั้งเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ จำนวน 4 คุณลักษณะ คือ “จริงใจ” “ซื่อสัตย์” “เป็นมิตร” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม และ“ขยัน” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ได้รับการประเมินจากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอย่างเพศชาย สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของเพศหญิงที่มีต่อเพศหญิงด้วยกันเองอย่างชัดเจน ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากธรรมชาติของเพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่มีความอ่อนโยน เป็นมิตร ซื่อสัตย์ และขยันมากกว่าเพศชาย ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Bakan (Bakan. 1966 อ้างอิงในดุลยา จิตตะยโศธร. 2551)ที่ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของความเป็นหญิง (Femininity) ซึ่งประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและมักแสดงออกถึงการยอมรับผู้อื่น เป็นมิตร และชอบช่วยเหลือ และแนวคิดของ Parson และ Bales (Parson and Bales. 1955 อ้างอิงในดุลยา จิตตะยโศธร. 2551) ที่ได้เสนอไว้ว่า ลักษณะความเป็นหญิงจะมีลักษณะพฤติกรรมที่เรียกว่า พฤติกรรมการแสดงออก (Express Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งจะเป็นลักษณะที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดผลดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ถึงแม้จะมีสำเนียงการพูดที่แตกต่างกัน แต่ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีต่อเสียงพูดของเพศหญิงมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนไทย

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ทัศนคติของคนไทย ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา (ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีขึ้นไป) ที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว ภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ผลการวิเคราะห์แสดงเห็นในตารางที่ 15

ตาราง 15 ภาพทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ

สำเนียงของผู้พูด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป		
สำเนียงไทยมาตรฐาน	3.83	3.76	-2.02	.120
สำเนียงเมียนมา	2.80	2.72	0.94	.780
สำเนียงลาว	2.94	2.75	3.39	**.050**
สำเนียงกัมพูชา	3.06	2.87	-0.28	.130

ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติมากกว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t - test พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกัน ในขณะที่คนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น ๆ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตาราง 16 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา

คุณลักษณะต่างๆ	ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี				ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงเมียนมา			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงเมียนมา		
มีรสนิยม	3.88	2.51	7.751	.000	3.74	2.39	7.079	.000
ฐานะดี	3.81	2.50	8.053	.000	3.75	2.65	7.595	.000
มีการศึกษา	4.27	2.59	10.022	.000	4.06	2.72	7.269	.000
ซื่อสัตย์	3.86	2.99	4.717	.000	3.84	3.03	6.269	.000
จริงใจ	3.82	3.14	3.129	.000	3.77	3.15	4.662	.000
ขยัน	3.66	3.05	3.714	.001	3.69	2.74	6.642	.000
เป็นมิตร	3.76	3.18	2.780	.008	3.94	3.00	5.993	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.70	2.59	5.940	.000	3.52	2.44	4.376	.000
กระตือรือร้น	3.68	2.61	5.661	.000	3.50	2.35	5.663	.000

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาแตกต่างจากเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาทุกคุณลักษณะสอดคล้องกัน

ตาราง 17 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว

คุณลักษณะต่างๆ	ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี				ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงลาว			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงลาว		
มีรสนิยม	3.88	2.61	8.216	.000	3.74	2.50	6.286	.000
ฐานะดี	3.81	2.70	6.807	.000	3.75	2.56	7.360	.000
มีการศึกษา	4.27	2.73	11.939	.000	4.06	2.77	6.884	.000
ซื่อสัตย์	3.86	3.19	3.173	.003	3.84	2.95	6.595	.000
จริงใจ	3.82	3.28	3.107	.003	3.77	3.07	5.161	.000
ขยัน	3.66	3.28	4.109	.000	3.69	2.96	6.677	.000
เป็นมิตร	3.76	3.06	3.622	.001	3.94	2.82	6.471	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.70	2.71	6.596	.000	3.52	2.39	4.903	.000
กระตือรือร้น	3.68	2.88	5.161	.000	3.50	2.73	2.936	.005

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาแตกต่างจากเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะสอดคล้องกัน

ตาราง 18 ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

คุณลักษณะต่างๆ	ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี				ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	Sig.
	สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงกัมพูชา			สำเนียงไทยมาตรฐาน	สำเนียงกัมพูชา		
มีรสนิยม	3.88	2.77	6.172	.000	3.74	2.52	6.797	.000
ฐานะดี	3.81	2.97	4.592	.000	3.75	2.68	7.662	.000
มีการศึกษา	4.27	2.94	8.421	.000	4.06	2.81	7.455	.000
ซื่อสัตย์	3.86	3.09	4.532	.000	3.84	3.03	5.838	.000
จริงใจ	3.82	3.28	5.039	.000	3.77	3.10	5.324	.000
ขยัน	3.66	3.21	4.105	.000	3.69	3.12	4.463	.000
เป็นมิตร	3.76	3.27	2.813	.007	3.94	3.08	5.454	.000
มีความคิดสร้างสรรค์	3.70	2.90	3.671	.001	3.52	2.61	4.537	.000
กระตือรือร้น	3.68	3.08	3.185	.003	3.50	2.88	2.653	.001

จากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาแตกต่างจากเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะสอดคล้องกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ

คุณลักษณะต่าง ๆ	ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ							
	ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}$)				ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X}$)			
	ไทย	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	ไทย	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา
มีรสนิยม	3.88	2.51	2.61	2.77	3.74	2.39	2.50	2.52
ฐานะดี	3.81	2.50	2.70	2.97	3.75	2.65	2.56	2.68
มีการศึกษา	4.27	2.59	2.73	2.94	4.06	2.72	2.77	2.81
ซื่อสัตย์	3.86	2.99	3.19	3.09	3.84	3.03	2.95	3.03
จริงใจ	3.82	3.14	3.28	3.28	3.77	3.15	3.07	3.10
ขยัน	3.66	3.05	3.28	3.21	3.69	2.74	2.96	3.12
เป็นมิตร	3.76	3.18	3.06	3.27	3.94	3.00	2.82	3.08
มีความคิดสร้างสรรค์	3.70	2.59	2.71	2.90	3.52	2.44	2.39	2.61
กระตือรือร้น	3.68	2.61	2.88	3.08	3.50	2.35	2.73	2.88
รวม	**3.83**	**2.80**	**2.94**	**3.06**	**3.76**	**2.72**	**2.75**	**2.87**

ผลรวมค่าเฉลี่ยของทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาสูงกว่าเสียงพูดสำเนียงต่างชาติ (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 3.83 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 3.76) และมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 3.06 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 2.87) ภาษาไทยสำเนียงลาว (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 2.94 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 3.75) ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 2.80 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 2.72) เมื่อพิจารณาระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาจะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับ “มาก” ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อเสียงพูดสำเนียงต่างชาติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” อย่างไรก็ดี แม้กลุ่มตัวอย่างจะมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาดีกว่า แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ มากกว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียงตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ในมิติด้านความเหนือกว่า มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม และมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง พบรายละเอียดดังนี้

4.1 มิติด้านความเหนือกว่า

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.99) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.89) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.68) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.53) โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาตามคุณลักษณะต่าง ๆ ตามลำดับ คือคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.27) “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.88) และ “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.81) ซึ่งลำดับของคุณลักษณะดังกล่าว พบในทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเช่นกัน ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.97) “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.94) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.77) ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยตามคุณลักษณะต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.06) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.75) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.74)

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียงสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กล่าวคือ มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.85) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.67) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.61) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.59) กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาตามคุณลักษณะต่าง ๆ ตามลำดับ คือคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.06) “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 3.75) และ “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 3.74) ซึ่งลำดับของคุณลักษณะดังกล่าวพบในทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียง สอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.72 ในสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.77 ในสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.81 ในสำเนียงกัมพูชา) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.65 ในสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.56 ในสำเนียงลาว

และ $\bar{X}$ = 2.68 ในสำเนียงกัมพูชา) และ “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.39 ในสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.50 ในสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.52 ในสำเนียงกัมพูชา)

4.2 มิติด้านความดึงดูดใจ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.81) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.21) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 3.18) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 3.10) ซึ่งสอดคล้องกับผลที่พบในการวิเคราะห์มิติความเหนือกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดที่เป็นเจ้าของภาษาในคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” สูงสุด ($\bar{X}$ = 3.86) รองลงมาคือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.82) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.76) ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยตามลำดับ คือคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.28) “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.27) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.09) ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” สูงสุดเช่นกัน ($\bar{X}$ = 3.28) รองลงมา คือ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.19) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.06) ตามลำดับ ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมี คือ คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.18) “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.14) และ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 2.99)

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.85) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.07) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 3.06) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.95) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ในคุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” สูงสุด ($\bar{X}$ = 3.94) รองลงมาคือ “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.84) และ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.77) ตามลำดับ ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสอดคล้องกันตามลำดับ คือ คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.15 ต่อ $\bar{X}$ = 3.07) “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.03 ต่อ $\bar{X}$ =2.95) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.00 ต่อ $\bar{X}$ = 2.82) ซึ่งผลที่พบในเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปนี้สอดคล้องกับที่พบในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะ เรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อยมี คือ “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.10) “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.08) และ ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.03) ซึ่งสอดคล้องกับผลที่พบในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

4.3 มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

ผลการศึกษาคุณลักษณะในมิติด้านความไม่อยู่นิ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยแต่ละสำเนียง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ($\bar{X}$ = 3.68) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.06) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.96) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.75) โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาในคุณลักษณะด้าน “มีความคิดสร้างสรรค์” มากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.70) รองลงมา คือ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 3.68) และ “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.66) ตามลำดับ ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ พบว่าทั้ง 3 สำเนียง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสอดคล้องกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.05 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 3.28 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 3.21 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.61 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.88 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 3.08 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 2.59 ในภาษาไทยสำเนียงเมียนมา $\bar{X}$ = 2.71 ในภาษาไทยสำเนียงลาว และ $\bar{X}$ = 2.90 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา)

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยในแต่ละสำเนียงสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี กล่าวคือ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.57) ตามด้วย เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.87) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.69) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ($\bar{X}$ = 2.51) ตามลำดับ ซึ่งเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา คุณลักษณะด้าน “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.69 ต่อ $\bar{X}$ = 2.74) ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 3.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.44) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 3.50 ต่อ $\bar{X}$ = 2.35) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดทั้ง 2 สำเนียง สอดคล้องกันทั้ง 3 คุณลักษณะ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.12 ต่อ $\bar{X}$ = 2.96) “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.88 ต่อ $\bar{X}$ = 2.73) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 2.61 ต่อ $\bar{X}$ = 2.39)

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้พูดสำเนียงต่าง ๆ แตกต่างกัน กล่าวคือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาถูกประเมินจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะต่าง ๆ ส่วนใหญ่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีเพียง 2 คุณลักษณะ ได้แก่ “ขยัน” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง และ “เป็นมิตร” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ ยกเว้น 4 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “มีการศึกษา” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความเหนือกว่า และ “ซื่อสัตย์” และ “จริงใจ” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม สำหรับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความเหนือกว่า ส่วนค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีให้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปทั้งเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจากผลการศึกษา นี้ ชี้ให้เห็นว่าระดับการศึกษาของคนไทยมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของคนไทยที่มีต่อชนชาติเดียวกันและแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยอย่างชัดเจน

จากตารางที่ 19 เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษาและผู้พูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ยังคงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ในทิศทางเดียวกับผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ผ่านมา (ข้อ 1 – 3) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยไล่เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา ผู้พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ผู้พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และผู้พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา

5.ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

ทัศนคติของคนไทยต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด แสดงให้เห็นในตารางที่ 8 และ 9เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกันระหว่างเชื้อชาติของผู้พูดเพศชายและเพศหญิง ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดที่พูดโดยคนเชื้อชาติต่าง ๆ ไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีไล่เรียงจากมากไปหาน้อย คือ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ส่วนทัศนคติของคนไทยต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยแรงงานต่างชาติตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยแสดงให้เห็นในตารางที่ 20 - 28

ตาราง 20 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ

สำเนียงของผู้พูด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
สำเนียงไทยมาตรฐาน	3.77	3.67	3.85	3.84	2.76	.120
สำเนียงเมียนมา	2.68	2.97	2.91	2.65	11.57	**.000**
สำเนียงลาว	2.98	2.77	2.92	2.73	1.58	**.030**
สำเนียงกัมพูชา	2.96	2.88	3.22	2.86	1.33	.220

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยทุกสำเนียงมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้นเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติดีกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ในขณะที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยทุกสำเนียงมากกว่าคนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกัน แต่คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงไทยมาตรฐานเพศชาย ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	3.68	3.52	3.80	3.68	0.986	.172
ฐานะดี	3.80	3.64	3.80	3.64	4.093	**.046**
มีการศึกษา	4.12	4.04	4.20	3.92	0.611	.211
ซื่อสัตย์	3.76	3.48	3.56	3.96	0.074	**.041**
จริงใจ	3.60	3.40	3.72	3.92	0.134	**.016**
ขยัน	3.52	3.28	3.72	3.92	0.442	**.007**
เป็นมิตร	3.72	3.40	3.84	4.08	0.531	.122
มีความคิดสร้างสรรค์	3.52	3.56	3.84	3.64	1.133	.800
กระตือรือร้น	3.80	3.56	3.96	3.72	0.354	.114

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย มากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ($\bar{X}$ = 3.52 ต่อ $\bar{X}$ = 3.56) ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย มากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.56 ต่อ $\bar{X}$ = 3.96) “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 3.72 ต่อ $\bar{X}$ = 3.92) “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.72 ต่อ $\bar{X}$ = 3.92) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.84 ต่อ $\bar{X}$ = 4.08) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์”

“จริงใจ” และ “เป็นมิตร” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายแตกต่างกัน 4 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร”

ตาราง 22 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงไทยมาตรฐานเพศหญิง ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	3.84	3.84	4.24	3.92	0.272	.282
ฐานะดี	3.68	3.88	3.96	3.84	4.729	**.032**
มีการศึกษา	4.44	4.12	4.32	4.16	0.611	.211
ซื่อสัตย์	4.00	3.84	3.88	4.08	0.118	**.030**
จริงใจ	3.88	3.92	4.04	3.84	0.128	**.022**
ขยัน	3.80	3.84	3.68	3.72	0.360	**.010**
เป็นมิตร	3.64	4.04	3.80	4.24	0.499	.098
มีความคิดสร้างสรรค์	3.64	3.36	3.52	3.52	0.932	.337
กระตือรือร้น	3.36	3.36	3.48	3.36	0.007	**.049**

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 4.44ต่อ $\bar{X}$ = 4.12) “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 4.00 ต่อ $\bar{X}$ = 3.84) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 3.64 ต่อ $\bar{X}$ = 3.36) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” ($\bar{X}$ = 3.88 ต่อ

$\bar{X}$ = 4.08) “ขยัน” ($\bar{X}$ = 3.68 ต่อ $\bar{X}$ = 3.72) และ “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 3.80 ต่อ $\bar{X}$ = 4.24) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

วิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกันส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” “ขยัน” และ “กระตือรือร้น” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงแตกต่างกัน 5 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” “ขยัน” และ “กระตือรือร้น”เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยคนไทยเพศชายและเพศหญิงแตกต่างสอดคล้องกัน 4 คุณลักษณะด้าน คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “ขยัน” ในขณะที่คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” พบความแตกต่างของทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยคนไทยเพศหญิงเท่านั้น

ตาราง 23 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงเมียนมาเพศชาย ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.76	2.24	2.60	2.32	0.308	.580
ฐานะดี	2.80	2.52	2.44	2.48	0.104	.405
มีการศึกษา	2.64	2.80	2.68	2.84	1.696	.196
ซื่อสัตย์	2.84	3.28	3.24	3.12	0.178	.061
จริงใจ	2.96	3.44	3.52	3.20	0.000	.315
ขยัน	2.96	2.88	3.28	2.64	0.000	.532
เป็นมิตร	3.08	3.24	3.56	3.32	0.142	.096
มีความคิดสร้างสรรค์	2.52	2.56	2.64	2.56	0.520	.841
กระตือรือร้น	2.32	2.44	2.60	2.12	0.208	.468

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงมาภาษาเพศชาย มากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.76 ต่อ $\bar{X}$ = 2.24) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.80 ต่อ $\bar{X}$ = 2.52) และ “ขยัน” ($\bar{X}$ = 2.96 ต่อ $\bar{X}$ = 2.88) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.44 ต่อ $\bar{X}$ = 2.48) และ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.68 ต่อ $\bar{X}$ = 2.84) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

ตาราง 24 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.36	2.68	2.28	2.32	0.052	.707
ฐานะดี	2.20	2.80	2.52	2.80	0.104	.302
มีการศึกษา	2.56	2.68	2.44	2.56	0.726	.354
ซื่อสัตย์	2.56	2.88	3.32	2.84	0.308	.098
จริงใจ	2.92	3.08	3.16	2.88	0.027	.187
ขยัน	2.80	2.80	3.12	2.64	0.000	.532
เป็นมิตร	2.88	2.76	3.20	2.68	0.063	.076
มีความคิดสร้างสรรค์	2.48	2.52	2.76	2.12	0.520	.472
กระตือรือร้น	2.52	2.56	2.96	2.28	0.026	.713

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมามาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ($\bar{X}$ = 2.88 ต่อ $\bar{X}$ = 2.76) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.28 ต่อ $\bar{X}$ = 2.32) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.80) และ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.44 ต่อ $\bar{X}$ = 2.56) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย พบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนเพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกันทุกคุณลักษณะ

ตาราง 25 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงลาวเพศชาย $(\bar{X})$				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.84	2.20	2.48	2.60	0.016	.208
ฐานะดี	2.84	2.28	2.48	2.52	0.295	.088
มีการศึกษา	2.56	2.64	2.52	2.68	0.147	**.003**
ซื่อสัตย์	3.32	3.00	3.44	3.08	0.001	.136
จริงใจ	3.52	3.12	3.60	3.16	0.000	.078
ขยัน	3.40	3.08	3.16	2.72	1.388	.112
เป็นมิตร	3.28	2.84	3.32	3.16	3.233	.180
มีความคิดสร้างสรรค์	2.80	2.32	2.60	2.44	0.000	.464
กระตือรือร้น	2.72	2.60	2.52	2.72	0.968	.138

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.56 ต่อ $\bar{X}$ = 2.64) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.48 ต่อ $\bar{X}$ = 2.60) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.48 ต่อ $\bar{X}$ = 2.52) “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.68) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.72) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะด้านอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติ

ต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา”

ตาราง 26 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงลาวเพศหญิง ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.64	2.92	2.52	2.28	0.194	.431
ฐานะดี	2.84	2.88	2.64	2.56	0.223	.111
มีการศึกษา	2.92	3.28	3.00	2.48	0.169	**.013**
ซื่อสัตย์	3.00	2.80	3.12	2.92	0.001	.136
จริงใจ	3.04	2.96	2.88	3.04	0.002	.035
ขยัน	3.04	2.84	3.52	3.20	1.061	.137
เป็นมิตร	2.96	2.64	2.72	2.64	2.934	.090
มีความคิดสร้างสรรค์	2.76	2.64	2.76	2.16	0.006	.604
กระตือรือร้น	3.08	2.88	3.20	2.72	1.856	.176

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.64 ต่อ $\bar{X}$ = 2.92) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.84 ต่อ $\bar{X}$ = 2.88) และ “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.92 ต่อ $\bar{X}$ = 3.28) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” ($\bar{X}$ = 2.88 ต่อ $\bar{X}$ = 3.04) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” แต่ไม่พบ

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะด้านอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา”

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย พบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายและเพศหญิงสอดแตกต่างสอดคล้องกัน 1 คุณลักษณะด้าน คือ “มีการศึกษา”

ตาราง 27 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.84	2.68	3.12	2.40	0.381	.292
ฐานะดี	2.92	2.64	3.04	2.72	0.353	.554
มีการศึกษา	2.60	2.92	3.20	2.84	0.059	.809
ซื่อสัตย์	2.92	2.76	3.28	3.12	0.150	.652
จริงใจ	3.04	2.76	3.36	3.16	0.000	.436
ขยัน	4.72	2.92	3.04	3.00	1.694	.196
เป็นมิตร	3.04	2.96	3.36	3.08	1.013	.288
มีความคิดสร้างสรรค์	2.52	2.52	3.04	2.40	0.029	.085
กระตือรือร้น	2.52	2.88	3.24	2.60	0.014	.069

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.60 ต่อ $\bar{X}$ = 2.92) และ “กระตือรือร้น” ($\bar{X}$ = 2.52 ต่อ $\bar{X}$ = 2.88) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายมากกว่าคนไทย

เพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

ตาราง 28 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คุณลักษณะต่างๆ	ค่าเฉลี่ยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง ($\bar{X}$)				F	Sig.
	คนไทยเพศชาย		คนไทยเพศหญิง			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีขึ้นไป		
มีรสนิยม	2.64	2.44	2.48	2.56	1.975	.139
ฐานะดี	2.96	2.60	2.88	2.76	0.353	.554
มีการศึกษา	2.96	2.60	3.04	2.88	0.000	.915
ซื่อสัตย์	2.72	3.08	3.32	3.16	0.053	.819
จริงใจ	2.96	3.12	3.64	3.36	0.046	.739
ขยัน	3.00	3.40	3.72	3.16	1.680	.198
เป็นมิตร	3.00	3.40	3.64	2.88	0.556	.389
มีความคิดสร้างสรรค์	2.92	2.88	3.08	2.64	0.022	.103
กระตือรือร้น	3.00	3.24	3.48	2.80	0.209	.131

จากค่าเฉลี่ยตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$ = 2.64 ต่อ $\bar{X}$ = 2.44) “ฐานะดี” ($\bar{X}$ = 2.96 ต่อ $\bar{X}$ = 2.60) “มีการศึกษา” ($\bar{X}$ = 2.96 ต่อ $\bar{X}$ = 2.60) และ “มีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X}$ = 2.92 ต่อ $\bar{X}$ = 2.88) ที่คนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำว่าปริญญาตรีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ในขณะที่คนไทยเพศหญิงมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงมากกว่าคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ($\bar{X}$

= 2.48 ต่อ $\bar{X}$ = 2.56) ที่คนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนเพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกันทุกคุณลักษณะ

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา โดยมุ่งศึกษา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด 2) ศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่เป็นแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย 3) ศึกษาทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ปัจจัยทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเพศและปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนไทย ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มาจากการคัดเลือกคนเชื้อชาติไทย จำนวน 100 คน อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยด้านเพศ โดยแบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 50 คน และเพศหญิง จำนวน 50 คน และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป กลุ่มละ 25 คน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวคิดการวัดทัศนคติทางอ้อม กลวิธีการพรางเสียงคู่ (matched-guise technique) ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างเสียงภาษาไทย 8 เสียง ที่เป็นผู้พูดชาวไทยเพศชายและเพศหญิง (โดยไม่รวมบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) ที่พูดภาษาไทยมาตรฐาน และแรงงานต่างชาติ ชาวเมียนมา ชาวลาว และชาวกัมพูชา เพศชายและเพศหญิง (โดยไม่รวมบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) ที่ทำงานอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี และสามารถพูดภาษาไทยได้ โดยให้แต่ละคนพูดข้อความสั้น ๆ จำนวน 20 ข้อความ ดังนี้

1) สวัสดี 2) ขอบคุณ 3) ขอโทษ 4) สบายดีไหม 5)ไม่เป็นไร 6) แล้วพบกันใหม่ 7) กรุณารอสักครู่ 8) เชิญข้างใน 9) ฉันไม่สบาย 10) ราคาเท่าไหร่ 11) ฉันเห็นด้วยกับคุณ 12) ช่างมันเถอะ 13) คุณจะไปไหน 14) กี่โมงแล้ว 15) เมื่อวานนี้คุณไปไหนมา 16) อากาศร้อนมาก 17) ฉันไม่อยากไป 18) ฝนกำลังตก 19) ไม่เอาครับ/ค่ะ และ 20) ยินดีที่ได้รู้จัก กลุ่มตัวอย่างจะได้ฟังเสียงพูดทั้ง 20 ข้อความข้างต้น ทีละตัวอย่างเสียง โดยที่จะไม่มีการระบุว่าเสียงที่กำลังฟังอยู่นั้นเป็นเสียงพูดภาษาไทยของคนเชื้อชาติไหน จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินแต่ละตัวอย่างเสียงที่ได้ฟัง ลงในแบบประเมินคุณลักษณะ ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะทั้งหมดจำนวน 9 คุณลักษณะ แบ่งออกเป็น 3 มิติ ดังนี้ มิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” “ฐานะดี” และ “มีการศึกษา” มิติด้านความน่าดึงดูดใจทางสังคม คุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ“เป็นมิตร” และมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง คุณลักษณะด้าน “ขยัน” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น”

5.1 ภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ เมื่อพิจารณาภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา ผู้พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา พบว่าคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษามากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.79) ในลำดับถัดมาคือเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 2.96) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว ($\bar{X}$ = 2.84) ส่วนเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 2.76)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาในทุกคุณลักษณะในระดับ “มาก” โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ “มีการศึกษา” ที่อยู่ในมิติของความเหนือกว่า และคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “กระตือรือร้น” ในมิติของความไม่อยู่นิ่ง ส่วนค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยสำเนียงต่างชาติพบว่า คนไทยมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงในระดับ “ปานกลาง” หากพิจารณาแยกตามคุณลักษณะ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อคุณลักษณะต่าง ๆ ในระดับ “ปานกลาง” ถึง “น้อย” คุณลักษณะของเสียงพูดสำเนียงต่างชาติที่ได้รับการประเมินให้มีคะแนนสูงสุด คือคุณลักษณะด้าน “จริงใจ” และคุณลักษณะที่ได้รับการประเมินให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ “มีรสนิยม”

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยมีภาพรวมของทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียง และมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียง กัมพูชามากที่สุด เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียง ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลทัศนคติของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งตามคุณลักษณะพบว่า คนไทยมีทัศนคติต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวทุกคุณลักษณะ ในขณะที่คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “ขยัน” ซึ่งจัดอยู่มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ที่คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากเช่นเดียวกัน

5.2 ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

เมื่อพิจารณาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิงในภาพรวมมากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติ โดยพบค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานของผู้พูดเพศชายที่ในระดับ 3.71 และ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานของผู้พูดเพศหญิงในระดับ 3.83 ซึ่งจัดอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทั้งเสียงของเพศชายและเพศหญิงพบในระดับ “ปานกลาง”

หากพิจารณาความแตกต่างด้านเพศของผู้พูด จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดของเพศหญิงมากกว่าเพศชายในเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.83 ต่อ $\bar{X}$ = 3.71 ในภาษาไทยมาตรฐาน และ $\bar{X}$ = 3.01 ต่อ $\bar{X}$ = 2.91 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) ส่วนสำเนียงลาวพบค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากันระหว่างเสียงพูดทั้งสองเพศ ($\bar{X}$ = 2.85) ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดเพศชายในสำเนียงพม่าสูงกว่าเสียงของเพศหญิง ($\overline{X}$ = 2.82 ต่อ $\bar{X}$ = 2.69)

หากพิจารณาความแตกต่างด้านเพศของผู้พูด จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดของเพศหญิงมากกว่าเพศชายในเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ($\bar{X}$ = 3.83 ต่อ $\bar{X}$ = 3.71 ในภาษาไทยมาตรฐาน และ $\bar{X}$ = 3.01 ต่อ $\bar{X}$ = 2.91 ในภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา) ส่วนสำเนียงลาวพบค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากันระหว่างเสียงพูดทั้งสองเพศ ($\bar{X}$ = 2.85) ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดเพศชายในสำเนียงพม่าสูงกว่าเสียงของเพศหญิง ($\bar{X}$ = 2.82 ต่อ $\bar{X}$ = 2.69) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายและเพศหญิง ภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและภาษาไทยสำเนียงลาวที่เป็นเสียงของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเสียงของเพศชายและเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิง รวมถึงเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน แต่คนไทยมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาที่พูดโดยเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แต่เมื่อพิจารณาแยกตามคุณลักษณะ พบว่าในเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อของเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างให้ค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายในระดับ “มาก” ทุกคุณลักษณะ และพบค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิงในคุณลักษณะด้าน “ความคิดสร้างสรรค์” และ “ความกระตือรือร้น” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความไม่อยู่นิ่ง ส่วนเพศหญิงพบค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “มากที่สุด” ในคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความเหนือกว่า และพบค่าคะแนนเฉลี่ยระดับ “ปานกลาง” ในคุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ส่วนทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเพศชายสูงกว่าเพศหญิงในคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” และ “ฐานะดี” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความเหนือกว่า ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว พบว่าส่วนใหญ่เสียงพูดของเพศหญิงถูกประเมินให้มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเสียงพูดของเพศชาย ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “ซื่อสัตย์” “จริงใจ”และ “เป็นมิตร” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความน่าดึงดูดใจทางสังคมที่เพศชายได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายได้รับทัศนคติที่สูงกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาแต่ละคุณลักษณะ พบว่า

คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความเหนือกว่า และ “กระตือรือร้น” ซึ่งจัดอยู่ในมิติความไม่อยู่นิ่ง ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยที่น้อยกว่าเพศหญิง

เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างเชื้อชาติของผู้พูดเพศชายและเพศหญิง ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดของผู้พูดเชื้อชาติต่าง ๆ ไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงในทิศทางเดียวกัน

5.3 ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศของคนไทย

คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษา ในระดับ “มาก” (ชาย $\bar{X}$ = 3.69) (หญิง $\bar{X}$ = 3.85) และมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่างชาติทุกสำเนียง ในระดับ “ปานกลาง” ดังนี้ สำเนียงเมียนมา (ชาย $\bar{X}$ = 2.73) (หญิง $\bar{X}$ = 2.78) สำเนียงลาว (ชาย $\bar{X}$ = 2.88) (หญิง $\bar{X}$ = 2.81) และสำเนียงกัมพูชา (ชาย $\bar{X}$ = 2.87) (หญิง $\bar{X}$ = 3.05) จะเห็นว่าคนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ดีกว่าเพศชาย ยกเว้นสำเนียงลาวที่เพศชายมีทัศนคติที่กว่าเพศหญิง

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีไล่เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา (ชาย $\bar{X}$ = 3.69) (หญิง $\bar{X}$ = 3.85) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา (ชาย $\bar{X}$ = 2.87) (หญิง $\bar{X}$ = 3.05) เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว (ชาย $\bar{X}$ = 2.88) (หญิง $\bar{X}$ = 2.81) และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา (ชาย $\bar{X}$ = 2.73) (หญิง $\bar{X}$ = 2.78) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในประเด็นที่ผ่านมาในด้านภาพรวมของทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่พูดโดยแรงงานต่างชาติ และการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test ในภาพรวมพบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาแตกต่างกัน ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น

เมื่อนำข้อมูลทัศนคติของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งตามคุณลักษณะ พบความ

แตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาและภาษาไทยสำเนียงเมียนมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาในทุกคุณลักษณะ ด้านเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวและเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ผลการศึกษาพบว่าคนไทยเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยทั้ง 2 สำเนียง ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงต่อภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ ยกเว้น คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ที่พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างทัศนคติของคนไทยเพศหญิงที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา กล่าวคือ คนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาในทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่คนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยทั้ง 2 สำเนียงเช่นเดียวกันกับเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา

5.4 ทัศนคติของคนไทยต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนไทย

ทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาสูงกว่าเสียงพูดสำเนียงต่างชาติ (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 3.83 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 3.76) และมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังนี้ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 3.06 ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป $\bar{X}$ = 2.87) ภาษาไทยสำเนียงลาว (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 2.94 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 2.75) ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X}$ = 2.80 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X}$ = 2.72) เมื่อพิจารณาระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของเสียงพูดภาษาไทยที่พูดโดยเจ้าของภาษาจะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับ “มาก” ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่อเสียงพูดสำเนียงต่างชาติอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวแตกต่างกัน ในขณะที่คนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงอื่น ๆ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเมื่อนำข้อมูลทัศนคติของเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษากับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งตามคุณลักษณะ พบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ดังนี้

คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาทุกคุณลักษณะสอดคล้องกัน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t – test พบว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและคนไทยที่มีระดับ การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาแตกต่างจากเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษามากกว่าเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาว และเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ทุกคุณลักษณะสอดคล้องกัน

5.5 ทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานที่เป็นเจ้าของภาษา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา แรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงลาว และแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและเชื้อชาติของผู้พูด

ผลการศึกษาทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษามีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษา เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา

5.5.1 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่า เพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชายแตกต่างกัน 4 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “เป็นมิตร”

5.5.2 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” “ขยัน” และ “กระตือรือร้น” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงแตกต่างกัน 5 คุณลักษณะ คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” “ขยัน” และ “กระตือรือร้น”

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยคนไทยเพศชายและเพศหญิงแตกต่างสอดคล้องกัน 4 คุณลักษณะด้าน คือ “ฐานะดี” “ซื่อสัตย์” “จริงใจ” และ “ขยัน” ในขณะที่คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” พบความแตกต่างของทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยคนไทยเพศหญิงเท่านั้น

5.5.3 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชาย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศ

ชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

5.5.4 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมาเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนเพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกันทุกคุณลักษณะ

5.5.5 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชาย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะด้านอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา”

5.5.6 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในคุณลักษณะด้านอื่น ๆ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา”

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายและเพศหญิงสอดแตกต่างสอดคล้องกัน 1 คุณลักษณะด้าน คือ “มีการศึกษา”

5.5.7 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชายไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

5.5.8 ทัศนคติของคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าเพศและระดับการศึกษาของคนไทยที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคุณลักษณะ กล่าวคือ คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงไม่แตกต่างกันทุกคุณลักษณะ

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทยพบว่า คนไทยที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงเมียนเพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกันทุกคุณลักษณะ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของคนไทยที่มีต่อคนในชาติเดียวกันและแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ในหัวข้อนี้แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ 1) ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ในมิติด้านต่าง ๆ 2) ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ 3)ทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานที่พูด

ภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

1. ภาพรวมทัศนคติของคนไทยที่มีต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาในมิติด้านต่าง ๆ เมื่อพิจารณาแยกตามมิติด้านความเหนือกว่า มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม และมิติความไม่อยู่นิ่ง พบรายละเอียด ดังนี้

1.1 มิติด้านความเหนือกว่า

คนไทยมีทัศนคติในภาพรวมที่ดีต่อคนชาติเดียวกัน มิติด้านความเหนือกว่ามากที่สุด โดยคุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” ในลำดับต่อมา คือ “มีรสนิยม” และ “ฐานะดี” ซึ่งผลการศึกษาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของคนไทยที่มองว่าตนเองมีความเหนือกว่าแรงงานต่างชาติในด้านระดับการศึกษา รสนิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสาเหตุที่ทำให้คนไทยมีทัศนคติต่อคนแรงงานต่างชาติว่ามีความด้อยกว่าคนไทยมาจาก แรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่เข้ามาประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน เช่น ปศุสัตว์ เกษตร และก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มชนชั้นล่างที่มีระดับการศึกษาน้อยและมีรายได้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ตามมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ” (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์; และคณะ. 2561) ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานข้ามชาติมีความหลากหลาย แรงงานไทยส่วนหนึ่งมีทัศนคติทางลบต่อแรงงานข้ามชาติ ในแง่ที่ว่าแรงงานข้ามชาติมาจากชนชาติที่ด้อยกว่าชนชาติไทย

1.2 มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม

คนไทยมีทัศนคติในภาพรวมต่อคนในชาติเดียวกัน มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคมในระดับมากรองจากมิติด้านความเหนือกว่า โดยเรียงลำดับคุณลักษณะที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” “ซื่อสัตย์” และ “จริงใจ” ในขณะที่มีทัศนคติในภาพรวมต่อแรงงานต่างชาติ มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคมในระดับน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบคนในชาติเดียวกัน เนื่องจากภาพลักษณ์แรงงานต่างชาติส่วนใหญ่ที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ที่มีการนำเสนอตามข่าวในสื่อต่าง ๆ เช่น จะเป็นกลุ่มชนชั้นแรงงานที่ส่วนใหญ่ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ที่มีพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างที่ไม่เหมาะสม เช่น ชอบลักขโมย ไม่ซื่อสัตย์ ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และขาดระเบียบวินัย และใจคอโหดร้าย ซึ่งภาพลักษณ์และพฤติกรรมดังกล่าว ส่งผลต่อทัศนคติด้านลบที่คนไทยมีต่อแรงงานต่างชาติ สอดคล้องกับงานวิจัย

เรื่อง “การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี” (ชนัดดา กิ่งทอง. 2558) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีความเห็นว่าแรงงานต่างชาติมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติตามกระเบียบข้อบังคับในระดับน้อย และขาดความรู้เกี่ยวกับการรู้สิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่น

1.3 มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

คนไทยมีทัศนคติในภาพรวมติต่อคนในชาติ มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง น้อยกว่ามิติด้านความเหนือกว่าและมิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม โดยเรียงลำดับคุณลักษณะที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ คุณลักษณะด้าน “ขยัน” “มีความคิดสร้างสรรค์” และ “กระตือรือร้น” ผู้วิจัยเห็นว่าผลการศึกษาข้างต้นมีเชื่อมโยงกับแนวคิดและวิถีชีวิตของคนสังคมไทย ซึ่งปรากฏให้เห็นในสำนวนไทย เช่น “ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม” ซึ่งหมายถึงการทำกิจการงานใดก็ตาม หากค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ ทำจึงจะสำเร็จผล สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองความคิดของคนไทยที่ทำอะไรเชื่องช้าจนดูเหมือนขาดความกระตือรือร้น นอกจากนี้ยังมีสำนวนที่สะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้คนไทยเป็นคนที่ไม่ขยันขันแข็งในการทำงาน คือ “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” และ “ทรัพย์ในดิน สินในน้ำ” ทั้งสองสำนวนข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยที่มีความอุดมสมบูรณ์ของอาหารและทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้คนไทยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีความเป็นอยู่ที่ดี มีอาหารการกินที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้นถึงแม้ว่าคนไทยจะไม่ขยันทำงาน แต่ก็ไม่ได้มีชีวิตที่ยากลำบากมากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าจากแนวคิดและวิถีชีวิตข้างต้นก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่คนไทยมีต่อคนในชาติว่าเป็นบุคคลที่ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และไม่ขยัน ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับบทความเรื่อง “วิเคราะห์ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ” (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2556) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัย 30 ประการ ของประชาชนคนไทยที่ส่งผลด้านลบต่อการพัฒนาประเทศ ลักษณะนิสัยของคนไทยบางประการที่ปรากฏในบทความ มีความสอดคล้องกับผลการศึกษา ตัวอย่าง เช่น ข้อที่ 13 เกียจคร้าน ในบทความได้กล่าวไว้ว่า “คนไทยมีลักษณะอุปนิสัยเกียจคร้าน ขี้เกียจ ชอบความสะดวกสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก ขาดความมุมานะ อดทน การทำงานของคนไทยเข้าทำนอง “หลีกเลี่ยงงานหนักคอยสมัครงานสบาย” เมื่อพบปัญหาอุปสรรคก็ท้อถอย ไม่อดทน ไม่ต่อสู้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยจะทำเป็นแข็งขันเฉพาะตอนเริ่มแรกเท่านั้น เรียกว่า “ม้าตีนต้น” หรือ “พวกแผ่วปลาย” และนอกจากนี้มีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ชอบยกเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนามากล่าวอ้างเพื่อปกปิดความเกียจคร้าน โดยเฉพาะสันโดษและมักน้อย ทั้งที่เนื้อ

แท้ของหลักธรรมดังกล่าวมิได้สั่งสอนเช่นนั้น” บทความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของคนไทยที่มีต่อคนเชื้อชาติเดียวกัน

2. ทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและต่อแรงงานที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยประชากรศาสตร์

ในหัวข้อนี้จะแบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ 1) ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเชื้อชาติของแรงงานต่างชาติ 2) ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติในมิติด้านต่าง ๆ ตามปัจจัยทางเพศและเชื้อชาติของแรงงานงานต่างชาติ 3) ทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและต่อแรงงานที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยทางเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

2.1 ภาพรวมทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติ ตามปัจจัยด้านเชื้อชาติของแรงงานต่างชาติ

คนไทยมีทัศนคติที่ดีในภาพรวมต่อแรงงานต่างชาติในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาแยกตามเชื้อชาติของแรงงานต่างชาติพบว่า คนไทยมีทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติเรียงลำดับจากมมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงงานกัมพูชา แรงงานลาว และแรงงานเมียนมา ตามรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานชาวกัมพูชา

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชามากกว่าสำเนียงเมียนมาและสำเนียงลาว ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับบทความเรื่อง “ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา อดีตถึงปัจจุบัน” (กนกกร วีระประจักษ์. 2554) ที่ระบุว่าประเทศกัมพูชาและประเทศไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาตั้งแต่โบราณก่อนที่จะมีการขีดเส้นพรมแดน ทำให้มีคนไทยเชื้อสายกัมพูชาอาศัยอยู่ในประเทศไทยในเขตจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ในขณะที่พบคนกัมพูชาเชื้อสายไทยอาศัยอยู่บริเวณจังหวัดเสียมราฐ พระตะบอง และเกาะกง ทำให้คนไทยและคนกัมพูชามีวิถีชีวิตส่วนใหญ่ที่และคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้การใช้ภาษาไทยในประเทศกัมพูชาในปัจจุบันยังพบเห็นได้ในโทรทัศน์ เนื่องจากชาวกัมพูชาชื่นชอบรายการโทรทัศน์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทำให้มีรายการโทรทัศน์ของประเทศไทยที่เป็นภาษาไทยหลาย ๆ รายการสามารถหาดูได้ในประเทศกัมพูชา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชาวกัมพูชามีความคุ้นเคยกับภาษาไทยเป็นอย่างดีจากรับชมทางรายการโทรทัศน์ดังกล่าว ดังนั้นความสัมพันธ์

ใกล้ชิดระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชาที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้แรงงานชาวกัมพูชาสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ใกล้เคียงกับภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับแรงงานชาวเมียนมาและแรงงานชาวลาว

2.1.2 ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานชาวลาว

คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานชาวลาวในลำดับต่อมา ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “เอกลักษณ์ของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบแรงงาน ชาวพม่า กัมพูชา และลาว” (ขวัญชัย รุ่งไพศาล. 2560) ผลการศึกษาพบว่า ชาวลาวมีความคุ้นชินและเข้าใจภาษาไทยในระดับมาก เนื่องจากโอกาสในการเข้าถึงสื่อมวลชนไทยโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ที่ครอบคลุมหลายพื้นที่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมถึงความคล้ายคลึงของภาษาที่มาจากตระกูลเดียวกัน ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้แรงงานชาวลาวสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี แต่เหตุผลที่ทำให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานชาวกัมพูชามากว่าแรงงานชาวลาวนั้น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีอคติต่อคนลาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การนำเสนอข่าวแรงงานข้ามชาติลาวในสื่อสื่อสิ่งพิมพ์ : ในมุมมองของสื่อมวลชนลาว” (ภาคภูมิ หรรนภา. 2555) ผลการศึกษาพบว่า ในมุมมองของสื่อมวลชนลาวที่มีต่อการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติลาวในสื่อสิ่งพิมพ์ของไทย มักนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับประเทศลาวเป็นไปในเชิงลบ มีการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับชาติพันธุ์นิยมและการกดขี่ประเทศลาวว่าด้อยความเจริญกว่า ผ่านการใช้สรรพนามที่ใช้เรียกชาวลาว เช่น “แรงงานต่างด้าว” “แรงงานเถื่อน” และ “สาวลาว” ปรากฏอุดมการณ์ชาตินิยมไทยแฝงในน้ำเสียงของผู้รายงานข่าว ที่แสดงถึงการกดขี่และสื่อให้เห็นว่าประเทศลาวด้อยกว่า และการนำเสนอเรื่องของประเทศลาวในบางแง่มุม มีผลในการสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับคนลาว ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและทัศนคติด้านลบกับคนลาว

2.1.3 ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานชาวเมียนมา

จากผลการศึกษาพบว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานชาวเมียนมาน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับแรงงานชาวลาวและแรงงานชาวกัมพูชา ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสาเหตุที่ทำให้คนไทยมีทัศนคติต่อแรงงานชาวเมียนมาน้อยกว่าแรงงานชาติอื่น ๆ น่าจะมีสาเหตุมาจากทัศนคติด้านลบที่คนไทยมีต่อชาวเมียนมาผ่านทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสงครามระหว่างไทยกับเมียนมา และผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับแรงงานชาวเมียนมา ที่มีนิสัยชอบลักขโมย ชอบใช้ความรุนแรง และมีจิตใจที่โหดร้าย นำไปสู่การเกิดอคติและการดูหมิ่นชาวเมียนมา ซึ่งข้อสันนิษฐานดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎี “คติถือชาติพันธุ์ตนเป็นใหญ่” ที่

แสดงถึงอคติระหว่างผู้ที่อยู่ในกลุ่มและผู้ที่อยู่นอกกลุ่ม โดยเชื่อว่าทัศนคติ ประเพณี และกิจกรรมของกลุ่มตนสำคัญกว่าและดีกว่ากลุ่มอื่น และถือว่ากลุ่มอื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากกลุ่มตนเป็นกลุ่มที่ด้อยกว่า (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการบริหารแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย: กรณีศึกษาแรงงานชาวเมียนม่าร์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่” (สุพัตรา ตันติจริยาพันธ์. 2556) ผลการศึกษาพบว่า แรงงานข้ามชาติไทยใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่สามารถเข้าถึงเงินกองทุนทดแทนและเงินประกันสังคม รู้สึกแปลกแยกจากคนไทย ถูกเหยียดหยามเชื้อชาติและภาษาจากคนไทย

2.2 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ในมิติด้านต่าง ๆ ตามปัจจัยทางเพศและเชื้อชาติของแรงงานงานต่างชาติ

เมื่อพิจารณาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติในมิติด้านต่าง ๆ ตามปัจจัยทางเพศและเชื้อชาติของแรงงานงานต่างชาติ พบว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติมิติต่าง ๆ ในภาพรวม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง และมิติด้านความเหนือกว่า พบรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม

คนไทยมีทัศนติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติ มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคมมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” “เป็นมิตร” และ “ซื่อสัตย์” แรงงานชาวเมียนมาเพศชายได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” ในมิตินี้ ผลการวิศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในการจ้างแรงงาน ชาวเมียนม่าร์ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย” (ปรีดา นัคเร; ยบุล เบ็ญจรงค์กิจ. 2561) ผลการศึกษาพบว่า เมื่อผู้ประกอบการได้มีประสบการณ์ในการทำางานร่วมกันกับชาวเมียนมาทำให้เกิดการเปลี่ยแปลงทัศนคติที่มีต่อชาวเมียนมาจากด้านลบ ซึ่งจากที่เคยมองว่าชาวเมียนมาโหดร้าย น่ากลัว และไม่น่าไว้ใจ เปลี่ยนเป็นด้านบวกเนื่องจากลูกจ้างชาวเมียนมามีความอดทน ซื่อสัตย์ จริงใจ และเคร่งเคร่งครัดในแนวทางพระพุทธศาสนา

2.2.2 ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง

คนไทยมีทัศนติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติ มิติด้านความไม่อยู่นิ่งมากเป็นลำดับต่อมา โดยคุณลักษณะด้าน “ขยัน” ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด จากผลการวิศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “สภาวะความจำเป็นต่อความต้องการแรงงานต่างด้าว

และทัศนคติของผู้ประกอบการในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคราบหนองแหน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา" (สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม; อรนุช กฤตยขจรสกุล. 2561) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติโดยรวมอยู่ใน ระดับ “ปานกลาง” และหากพิจารณาตามคุณลักษณะพบว่าในมุมมองของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชา ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่ง กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแรงงานต่างชาติทั้ง 3 สัญชาติ มีความ “ขยัน” “อดทน” “ไม่เลือกงาน” และ “มีความรับผิดชอบ” นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง "การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี" (ชนัดดา กิ่งทอง. 2558) ที่ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้าน “ความขยันในการทำงาน” และ “ความรับผิดชอบ” มีผลต่อการเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียนของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี

2.2.3 มิติด้านความเหนือกว่า

จากผลการศึกษา หากพิจารณาคุณลักษณะในมิติด้านความเหนือกว่า พบว่าคุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” และ “ฐานะดี” ได้รับการประเมินให้มีค่าเฉลี่ย ระดับ “น้อย” ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสาเหตุที่ทำให้คนไทยมีทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติในในมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” ในระดับ “น้อย” น่าจะมีผลมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม รสนิยม หมายถึง ความนิยมชมชอบในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเป็นไปตามฐานานุรูปของแต่ละคน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2557) แรงงานต่างชาติจะมีรูปแบบการแต่งกายที่แตกต่างจากคนไทยอย่างชัดเจน เช่น การนุ่งโสร่งของแรงงานเมียนมาเพศชาย การทานาคาบนใบหน้าและการกินหมากของแรงงานเมียนมา รวมถึงการนุ่งผ้าถุงของแรงงานต่างชาติเพศหญิง ลักษณะดังกล่าวแสดงถึงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของแรงงานต่างชาติอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ความผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของแรงงานพม่าในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร” (วาทนี บุญชะลักษี, และคณะ. 2559) ผลการศึกษาพบว่า แรงงานต่างชาติเมียนมาในจังหวัดสมุทรสาคร จะรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองไว้ในรูปแบบของการดำเนินชีวิต เช่น การแต่งกาย อาหาร ความเชื่อ พิธีกรรม และการใช้ภาษาถิ่นของตนในชีวิตประจำวัน การแต่งกายด้วยการนุ่งผ้าถุงก็เป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทยในอดีต แต่ปัจจุบันนี้คนไทยเพศหญิงไม่นิยมนุ่งผ้าถุง แต่นิยมแต่กายตามรูปแบบวัฒนธรรมตะวันตก เช่น การสวมใส่กางเกง ดังนั้นจึงทำให้คนไทยมองแรงงานต่างชาติที่นุ่งผ้าถุงว่าความล้าสมัย แสดงถึงความไม่มีรสนิยม ในขณะที่คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ก็ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสาเหตุที่ทำให้คนไทยมีทัศนคติต่อแรงงาน

ต่างชาติในในมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” ในระดับ “น้อย” เนื่องจากแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นกลุ่มชนชั้นล่างที่มีฐานะยากจน พวกเขาเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพื่อแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างแรงงานต่างชาติกับแรงงานไทยพบว่า แรงงานต่างชาติมีอัตราค่าจ้างต่ำกว่าแรงงานไทย ดังนั้นจึงส่งผลต่อทัศนคติของคนไทยที่มองว่าแรงงานต่างชาติมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่าคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี” (ชนัดดา กิ่งทอง. 2558) ผลการศึกษาพบว่าในมุมมองของผู้ประกอบการปัจจัยด้านค่าจ้างมีผลต่อการตัดสินใจรับแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงาน เนื่องจากแรงงานต่างชาติมีอัตราค่าจ้างถูกกว่าแรงงานไทย

สรุปได้ว่า คนไทยมีทัศนคติในภาพรวมที่ดีต่อแรงงานชาวเมียนมาเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในทุกมิติ ยกเว้นมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “ฐานะดี” และ มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ที่แรงงานชาวเมียนมาเพศหญิงได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานเมียนมาเพศชาย ในขณะที่คนไทยมีทัศนคติในภาพที่ดีต่อแรงงานชาวลาวเพศชายเท่ากับเพศหญิง เมื่อพิจารณาแยกตามมิติพบว่า คนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานชาวลาวเพศหญิงทุกมิติ ยกเว้นมิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม ในขณะที่แรงงานชาวลาวเพศชายได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานชาวลาวเพศหญิง คนไทยมีทัศนคติในภาพรวมที่ดีต่อแรงงานชาวกัมพูชาเพศหญิงทุกมิติ ยกเว้นมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีรสนิยม” และ “ฐานะดี” ที่แรงงานชาวกัมพูชาเพศชายได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานกัมพูชาเพศหญิง ในขณะที่คุณลักษณะ “มีการศึกษา” แรงงานชาวกัมพูชาเพศชายและเพศหญิง ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน

3.ทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและแรงงานที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชา ตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย พบรายละเอียด ดังนี้

3.1 ทัศนคติของคนไทยที่มีต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติในภาพรวมที่ดีต่อคนไทยมากว่าคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อพิจารณาตามมิติต่าง ๆ พบว่า เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิงได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับ

การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ในมิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” สอดคล้องกันกับ คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” มิติด้านความไม่อยู่นิ่ง ซึ่งเสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศชาย ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” เช่นเดียวกัน ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยเจ้าของภาษาเพศหญิง ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มิติด้านความดึงดูดใจทางสังคม คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร”

3.2 ทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศและระดับการศึกษาของคนไทย

คนไทยเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติมากกว่าคนไทยเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อพิจารณาตามมิติต่าง ๆ พบว่า เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา” ในขณะที่เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศชายได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คุณลักษณะด้าน “จริงใจ” สอดคล้องกันกับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิง ที่ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คุณลักษณะด้าน “เป็นมิตร” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความดึงดูดใจทางสังคมทั้ง 2 คุณลักษณะ เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศชาย ได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คุณลักษณะด้าน “ขยัน” สอดคล้องกันกับเสียงพูดภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาเพศหญิงได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คุณลักษณะด้าน “กระตือรือร้น” ซึ่งจัดอยู่ในมิติด้านความไม่อยู่นิ่งทั้ง 2 คุณลักษณะ ยกเว้น เสียงพูดภาษาไทยสำเนียงลาวเพศหญิงได้รับการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย “สูงสุด” จากคนไทยเพศชายที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มิติด้านความเหนือกว่า คุณลักษณะด้าน “มีการศึกษา”

เมื่อพิจารณาทัศนคติของคนไทยต่อคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานและต่อแรงงานที่พูดภาษาไทยสำเนียงเมียนมา ภาษาไทยสำเนียงลาว และภาษาไทยสำเนียงกัมพูชาตามปัจจัยด้านเพศของคนไทยพบว่า คนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อคนไทยและแรงงานต่างชาติมากกว่าคนคนไทยเพศชาย ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Bakan (Bakan. 1966

อ้างอิงในดุลยา จิตตะยโศธร. 2551)ที่ได้อธิบายไว้ว่าลักษณะของความเป็นหญิง (Femininity) ประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้จักยอมรับผู้อื่น มีความเป็นมิตรและชอบช่วยเหลือผู้อื่น เช่นเดียวกันกับแนวคิดของ Parson และ Bales (Parson and Bales. 1955 อ้างอิงในดุลยา จิตตะยโศธร. 2551) ที่กล่าวไว้ว่า เพศหญิงจะมีพฤติกรรมการแสดงออก (Express Behavior) ที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น จากแนวคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้คนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาไทยทุกสำเนียงมากกว่าคนไทยเพศชาย เนื่องจากคนไทยเพศหญิงมีทัศนคติที่แสดงถึงการยอมรับผู้อื่นมากกว่า มีความเป็นมิตร มีน้ำใจ และห่วงใยความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่าคนไทยเพศชาย

จากการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อคนไทยและแรงงานต่างชาติมากกว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเหตุผลที่ทำให้คนไทยที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติมากกว่าคนไทยที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป เนื่องจากปัจจัยในเรื่องความใกล้ชิดในการทำงานร่วมกับแรงงานต่างชาติ และมองเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ดังนั้นจึงส่งผลต่อทัศนคติที่ดีที่มีต่อแรงงานต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ตามมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ” (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์; และคณะ. 2561) ผลการวิจัยพบว่าแรงงานไทยส่วนหนึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานต่างชาติเนื่องจากแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานเป็นการทดแทนความขาดแคลนในอาชีพที่แรงงานไทยไม่นิยมทำ

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาทัศนคติของไทยที่มีต่อแรงงานต่างชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ หากในอนาคตมีการศึกษาทัศนคติของคนไทยต่อแรงงานต่างชาติ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดอื่น ๆ ที่มีแรงงานต่างชาติ เข้ามาทำงาน

2. งานวิจัยในครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาปัจจัยด้าน เพศ เชื้อชาติ และระดับการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาทัศนคติต่อภาษาอีก ต้องตระหนักถึงปัจจัยอื่น ๆ ของผู้พูด เช่น อายุ อาชีพ ถิ่นที่อยู่ ฯลฯ

3. ผู้วิจัยคาดว่าในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบทัศนคติต่อภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ตามปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ เพราะปัจจุบันชาวจีนเดินทางเข้าทำธุรกิจการค้า จัดตั้งบริษัทและโรงงานในประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ และด้วยอิทธิพลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและประชากรของประเทศจีน ซึ่งถือได้ว่าเป็นยักษ์ใหญ่ของประเทศในกลุ่มเอเชีย ทำให้ประเทศไทยเกิดการปรับตัวเพื่อให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นในปัจจุบันรัฐบาลไทยจึงได้มีการบรรจุหลักสูตรการเรียนสอนภาษาจีนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาทัศนคติของคนไทยที่มีต่อชาวจีนรุ่นที่ 2 ที่ติดตามผู้ปครองเข้ามาอาศัยในประเทศไทย ซึ่งชาวจีนรุ่นที่ 2 ได้ดำเนินชีวิตท่ามกลางความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม และได้เข้ารับการศึกษาในระบบการศึกษาของไทย ทำให้สามารถสื่อสารได้ถึง 3 ภาษา คือ ภาษาจีนที่ใช้สื่อสารในครอบครัว ภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ใช้สื่อสารในโรงเรียนและในที่สาธารณะ

บรรณานุกรม

Chen, Huaying; & Cao, Chuanfeng. (2013). Matched-Guise Experiment and Its Application to Measure Uyghur Trilinguals' Language Attitudes. College of Foreign Languages Xinjiang Normal University.

Garret, Peter. (2010). *Attitudes to Language: Key Topics in Sociolinguistics*. Cambridge. Cambridge University Press.

Huang, Daphne LJ; & Kuo, Ming-Yi Michelle. (2015). A Case Study of Language Attitude: How Do Taiwanese Females View Mandarin-Speaking and Taiwanese-Speaking Males*?. Asian Journal of Social Science & Humanities* 4(2).

Jindapitak, Naratip. (2010). An Attitudinal Study of Varieties of English: Voices from Thai University English Learners. Prince of Songkla University.

Kachru, B. B. (1986). The alchemy of English. Oxford: Pergamon Press.

Lambert, W; Anisfeld, M; Yeni-Komshian, G. (2010). Evaluational reactions of Jewish and Arab adolescents to dialect and language variations. *Journal of Personality and Social Psychology* 34(1): 84-90.

Meyerhoff, Miriam. (2019). Introducing Sociolinguistics (3rd edition). New York: Routledge.

Patrabul, P. (2005). *Empowerment program on promoting perceived self-efficacy in caregivers of autistic children.* A Thesis (D.N.S. (Nursing)) -- Mahidol University, 2005.

Prakaianurat, Pichet; & Kangkun, Preena. (2018). Language Attitudes of Thai Working Adults Toward Native and Non-native English Varieties. *MANUSYA: Journal of Humanities Regular 21*(2): 92-111

Rodriguez, Veronica; Boggess, May; Goldsmith, Anne. (2012). Language attitudes in Galicia: using the matched-guise test among high school students. *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 34(2): 136-153.

กนกกร วีระประจักษ์. (2554). *ความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา อดีตถึงปัจจุบัน*. กองวิชาการกฎหมายและสังคมศาสตร์. สืบค้นจาก http://www.rtna.ac.th/ departments/ Law/

Kanocgorn's%20article/ cambodia.pdf.

กมลวรรณ ชมวงษ์. (2546). ทัศนคติทางภาษาของนักศึกษาไทย (หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) ที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษในหมู่คนไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กองวิจัยตลาดแรงงาน. (2558). สถานการณ์การว่างงาน การเลิกจ้างและความต้องการแรงงาน เดือนเมษายน 2558. กองวิจัยตลาดแรงงานและกองส่งเสริมการมีงานทำกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน.

กิตติยา แซ่เตีย. (2557). การเปรียบเทียบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาเกาหลีตามตัวแปรทางสังคม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขวัญชัย รุ่งไพศาล. (2560). เอกลักษณ์ของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบแรงงาน ชาวพม่า กัมพูชา และลาว. วิทยาลัยเซนต์จอห์น.

จรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. (2556). ทัศนคติต่อผู้พูดภาษาไทยและภาษาจีนของชาวไทยที่เรียนภาษาจีนและชาวจีนที่เรียนภาษาไทย : การศึกษาด้วยกลวิธีพรางเสียงคู่. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2553). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนัดดา กิ่งทอง. (2558). การเลือกจ้างแรงงานต่างด้าวในอาเซียน (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ของผู้ประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดุลยา จิตตะยโศธร. (2551). บทบาททางเพศ: ในทัศนะของนักจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ดวงกมล ทองอยู่. (2559). การรับรู้ทางสังคมกับความเป็นจริงทางสังคม: ความต่างที่พึงระวัง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตรและสังคมศาสตร์). 6(1): 143-144

นันทนา วงษ์ไทย. (2562). เอกสารคำสอนรายวิชา ภษ532 ภาษาศาสตร์สังคม. ถ่ายเอกสาร.

นิรมล กลัดสมบูรณ์. (2557). ผลกระทบของการคิดแบบเหมารวมต่อความขัดแย้งภายในกลุ่มของพนักงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ปรีดา นัคเร; ยบุล เบ็ญจรงค์กิจ. (2561). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในการจ้างแรงงาน ชาวเมียนม่าร์ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาคภูมิ หรรนภา. (2555). การนำเสนอข่าวแรงงานข้ามชาติลาวในสื่อสื่อสิ่งพิมพ์ : ในมุมมองของสื่อมวลชนลาว. นิเทศศาสตรปริทัศน์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 16(2): 86-94.

ภาสกร ยุรวรรณ; และ ประทีป จินงี่. (2560). ผลจากโปรแกรมการเหนี่ยวนำด้วยภาพเหมารวมเพื่อ

เสริมสร้างพฤติกรรมซื่อสัตย์. Journal of Behavioral Science for Development (JBSD). 10(2): 107-108.

ภูเบศร์ สมุทรจักร. (2557). ไลฟสไตล์ แผนการดำเนินชีวิต กับแนวคิดการมีบุตรของคนเจเนอเรชันวาย. มหาวิทยาลัยมหิดล.

มัทนียา พงศ์สุวรรณ. (2547). การเสนอแนวทางการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชาจากการวิเคราะห์เนื้อหาประวัติศาสตร์ในหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยงยุทธ แฉล้มวงษ์; และคนอื่นๆ. (2561). เรื่องทัศนคติต่อแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ตามมิติด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงของประเทศ. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.

ยูทากะ โทมิโอกะ. (2552). ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน. ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2557). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพ: ราชบัณฑิตยสถาน.

เลย์ ตวน. (2547). การศึกษาการใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาไป๋เชิงภาษาศาสตร์สังคม ณ อำเภอเจียนฉวน ประเทศจีน. มหาวิทยาลัยพายัพ.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2556). *วิเคราะห์ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ*. สืบค้นจาก http://www.wangchan.go.th/bk/bk24.pdf.

วาทนี บุญชะลักษี, และคณะ. (2559). ความผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของแรงงานพม่าในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศศิธร ธาตุเหล็ก. (2541). ทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. (2556). ทัศนคติของคนกระเหรี่ยงที่มีต่อภาษากระเหรี่ยงและภาษาไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์; และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามถิ่นที่อยู่และทัศนคติของผู้พูด. *สงขลานครินทร์ ฉบับ*

สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. หน้า 113-135.

สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม; และ อรนุช กฤตยขจรสกุล. (2561). สภาวะความจำเป็นต่อความต้องการแรงงานต่างด้าว และทัศนคติของผู้ประกอบการในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนคราบหนองแหน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. *Journal of Rajanagarindra*. Vol 15(33).

สุพัตรา จิรนันทนาภรณ์; อรทัย ชินอัครพงศ์; อัญชลี สิงห์น้อย. (2554). ทัศนคติทางภาษาของ กลุ่มชาติพันธุ์ไทที่มีต่อภาษาของตัวเองในเขตภาคเหนือตอนล่าง. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุพัตรา ตันติจริยาพันธ์. (2556). การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์การเมือง ว่าด้วยการบริหารแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย: กรณีศึกษาแรงงานชาวเมียนม่าร์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สุพัตรา สมนึก. (2550). กลวิธีการเรียนและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของนักเรียนไทยมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอเมืองจังหวัดยะลา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานบริหารแรงงานต่างชาติ. (2564). *สถิติจำนวนคนต่างด้าวในกลุ่มประเทศอาเซียนที่ได้รับอนุญาตทำงานในประเทศไทยประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564*. สืบค้นจาก https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/alien_th/3bbd0ff0f67ac2023766d44bc2832e52.pdf.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2532). *คำจำกัดความในภาษาศาสตร์สังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา พงศาพิชญ์. (2537). *วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุภัคร์ชนรรห์ เฉยพ่วง
วัน เดือน ปี เกิด	28 พฤษภาคม 2537
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2559 นิเทศศาสตรบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย